



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

### **Militia Immaculatae Conceptionis Virginis Mariae, Contra Malitiam Originalis Infectionis Peccati**

**Alva y Astorga, Pedro de**

**Lovanij, 1663**

Q

**urn:nbn:de:hbz:466:1-13965**

*Hoc erat aspidis, atque hominis  
Dignissimum dissidium,  
Quod modo cernna fœmineis  
Viperæ proteritur pedibus;  
Edere namq; Deum merita  
Omnia Virgo venena domat.*

Vide Euseb. Nieremb. lib. Dissert. epist. 15. folio 278. & in Sacro-syl. 5. 7.

P. R. Augustinianus Gallus, in libro dicto Gallicè: Instructions pour ceux de l'Archiconfrairie de la Ceinture de S. Augustin, &c. folio 73. die 8. Decembris: *Festo Conceptionis Beatissimæ Virginis Indulgentia plenaria, duratque totâ octavâ.* Impress. Parisiis 1619. in 16.

PSALTERIA diversa habent festivitatem Immaculatæ Conceptionis, quorum vidi sequentia: Psalterium antiquum in charta pecorea, ad diem 8. Decembris: *Conceptio MARIE.* In Biblioth. D. D. Cardinalis Barberini num. 331. in 8.

Psalterium antiquum in charta pecorea, ut ex laminis & figuris colligitur, Patrum Benedictinorum, ad diem 8. Decembris rubris characteribus: *Conceptio Beatæ Virginis MARIE.* In Biblioth. D. D. Cardinalis Barberini num. 351. in 12.

Psalterium antiquum in charta pecorea manu pulcherimè, ad diem 8. Decembris: *Conceptio B. MARIE Virginis aureis characteribus.* Extat in Biblioth. D. D. Cardinalis Barberini.

Psalterium antiquum manu in charta pecorea, ad diem 8. Decembris rubris characteribus: *Conceptio S. MARIE Virginis.* In Biblioth. D. D. Card. Barberini num. 334. in 4.

Psalterium Cardinalis Bessarionis, deliciae Urbani VIII. maximo, optimoque Pontifici benefactori donatum à Fratre Felice Francischino de Cassa Ordinis Minorum Conventualium, ad diem 8. Decembris rubris characteribus: *Conceptio Virginis MARIE duplex.* In Biblioth. D. D. Cardin. Barber. num. 323. in charta pecorea.

PTOLOMÆUS Veltrionius, Ordinis S. Joannis Hierosolymitani, in indice materialium ad Constitutiones ejusdem Ordinis ponit: Quod festum Conceptionis debet observari in judiciis, &c. ut videre est in lib. impress. Romæ 1588.

PUGET de la Serre, Gallus vel Belga, in libro: Les saintes affections de Joseph, & les amours sacrées de la Vierge, folio 8. *Quod prærogativa supernaturalis B. Virginis fuit, esse concepta absq; peccato.* Impress. Antuerpiæ 1631. in 8.

## Q

QUIDAM Antiquus Auctor ad Legendarium, hoc est Sanctorum vitas, commune ac celebratissimum (vocatam à proprio suo Compilatore Jacobo de Voragine Archiepiscopo Januensi Ordinis Prædicatorum, Historia Lombardica, de qua invenimus in diversis Europæ Bibliothecis triginta originalia manuscripta) addidit aliquas legendas, quarum illa num. 188. est de Conceptione Sanctæ MARIE Virginis, in qua ad principium de institutione hujus festivitatis, sic incipit: Anselmus Cantuariensis Archiepiscopus & Pastor Anglorum, Coepiscopis suis cunctisque Orthodoxis salutem & perpetuam in Domino benedictionem. *Conceptio veneranda Dei Genitricis & perpetuæ Virginis MARIE, dilectissimi Fratres, quemadmo-*

dum per multorum signorum experimenta in Anglia & Francia cæterisque conchyliatibus celebranda sit olim declarata, me narrante audiat dilectio vestra. Tempore namque illo, quo divinæ placuit pietati Anglorum gentem de malis suis corrigere, suæque servitutis officijs arctius astringere, gloriosissimo Normannorum Duci Guilielmo eandem Patriam debellando subegit, & Regi eorum, Eraldo nomine; impio & tyranno Cleriq; persecutori, & honoris Ecclesiastici subverfori reddidit in bello pro meritis rationem. Quo casu Guilielmus factus Dei virtute & industria sua Anglorum Rex, totius Ecclesiasticæ dignitatis honores in melius reformavit. Cujus pie intentionis operibus invidens ille bonorum omnium inimicus diabolus, tum familiarium fraudibus, tum extraneorum incurfibus multoties conatus est ejus obstere successibus; sed Domino protegente ad nihilum deductus est malignus. Audientes autem Daci Angliam subiectam esse Normannis, graviter indignati se suo quasi hæreditario jure privati, arma præparant, classem aptant, ut eos adeuntes à data sibi divinitus Patria expellant. Hoc comperto Guilielmus Rex prudentissimus Helsingum quendam Religiosum Abbatem Ramensensis Cœnobij ad Daciam dirigit, ut inquiret veritatem hujus rei. At ille vir admodum sagacis ingenij strenuè negotium Regis exequitur. Quo fideliter peracto ad Angliam reverti cupiens, mare ingreditur: & jam maximam partem maris prospero cursu transierat; cum subito densis surgentibus undiq; ventis, horrida tempestas cœlum commovit & undas. Fatigatis igitur nautis, nec ultra valentibus obniti, fractis remis, funibus ruptis, cadentibus velis, spes salutis amittitur, & nihil nisi submersio nis indicium miserabiliter expectatur. Cumque de salute corporum desperati, animarum curam solummodò Creatori suo magnis clamoribus commendarent, & Beatissimam Dei Genitricem MARIAM miserorum scilicet refugium & desperatorum spem devotè invocarent; subito quendam venerandæ habitudinis virum Pontificali insula decoratû, quasi inter undas navi proximum viderunt. Qui advocans ad se Helsingum Abbatem, his verbis cœpit compellere eum: Vis (inquit) periculum evadere vis in Patriam sanus ire? Cumque ille cum fetu in toto corde desiderare id solum se & expetere responderet; tunc ille: Scias (inquit) me ad te à Domina nostra Dei Genitricis MARIE, ad quâ dulciter reclamasti, directum; & si dictis meis obtemperare volueris, sanus cum comitibus imminens evades periculum maris. Spondet ille illico se ei in omnibus obtemperaturum, si hoc evaderet periculum. Promitte (inquit) mihi & Deo, quoddam diem Conceptionis & creationis Matris Christi celebrabis & celebrandû prædicabis. At ille, ut vir prudentissimus: Et quis (inquit) mihi dies hoc festo erit celebrandus? Sexto (ait) Idus Decembris hoc festum tenebis. Et quo (inquit) officio utemur in Ecclesiastico obsequio? Omne (inquit) officium, quod dicitur in Nativitate ejus, dicitur in Conceptione, excepto quoddam nomen Nativitatis mutabitur in nomen Conceptionis. His dictis ille disparuit, & citius dictu sedata tempestate, Abbas cum suis incolumis concito flatu applicuit Anglicis littoribus; & quæ viderat & audierat, quibus potuit, notificavit. Statuit autem idem festum in Ramensensi Cœnobio solemniter celebrari, & ipse quoad vixit devo-

devo-

devotis obsequijs solemniter celebravit. Et nos ergo, Fratres charissimi, si portum salutis volumus apprehendere, Dei Genitricis creationem & Cōceptionem dignis officijs celebremus, ut ab ejus Filio digna mercede remuneremur. Qui cum Patre & Spiritu S. vivit & regnat in sæcula sæculorum. Amen. Rursum hæc solemnitas alio modo alibi declaratur: Temporibus namque Caroli Regis Francorum Clericus quidam Ordine Levita Regis Hungariæ germanus, Beatam Dei Genitricem MARIAM toto corde diligere, ejusque Horas cantare solitus, Parentum suorum consilio nubere volens, cum quadam adolescentula pulchra valde, accepta à Presbytero nuptiali benedictione die quadam, Missa etiam jam celebratâ, recordatus quia ejusdem Beatæ MARIÆ Virginis Horas die illa juxta morem suum non cantaverat, omnes ab Ecclesia exire cœgit, sponfam domum mittens, & ipse juxta Altare solus remansit. Cùmque solus Dominicæ Matris Horas decantando, hanc Antiphonam, scilicet: Pulchra es & decora, cantaret: subito apparuit ei Domina nostra & perpetua Dei Genitrix Virgo MARIA cum duobus Angelis dextram ejus & lavam tenentibus, dicens ei: Siego sum pulchra & decora, quid est quod me dimittis & aliam sponfam accipis? Nunquid non ego sum pulchrior illâ? nunquid non ego sum optime formosa? nunquid non ego sum valde decora? ubi vidisti tã pulchram? Cui ille: Domina mea (inquit) claritudo tua omnem pulchritudinem mundi excellit; tu es super Thronos & Choros Angelorum elevata: tu es super cœlos cœlorum exaltata. Quid ergo vis ut faciam? At illa: Si sponfam (inquit) carnalem cui adhære vis, amore mei dimiseris, me sponfam in cœlesti Regno habebis. Et si Conceptionis meæ festa annuatim 6. Idus Decemb. solemniter celebraveris, & colenda prædicaveris, mecum in Regno Unigeniti mei laureatus eris. His itaque dictis, Domina nostra ab oculis se videntis disparuit. Clericus domum redire nolens, absque Parentum suorum consilio illico Abbatiam quandã ingressus Monachi habitu decoratur. Ubi post exiguum tempus meritis Beatæ MARIÆ semper Virginis (quæ diligentes se semper remunerat, decorat & beatificat) Aquileiæ Episcopus Patriarcha factus, festum ejusdem Conceptionis die præfato, quamdiu vixit annuatim cum proprijs etiã octavis diligenter celebravit, & celebrandũ prædicavit. Iterum hæc festivitas aliter alibi declaratur: in Pago Gallico Canonicus quidam Ordine Sacerdos, solitus cantare Beatæ MARIÆ Virginis Horas nocturnales, à Villa quadam (ubi cum uxore cujusdam adulteratus fuerat) rediens, ad oppidum ubi morabatur tendere curans, fluvium Sequanæ transmare cupiens, solus navim ingressus, Dominicæ Matris Matutinas navigando canere cœpit. Cùmque Invitatorium: Ave MARIA gratiã plena Dominus tecum, diceret & jam in medio fluminis esset: ecce dæmonum turba unã cum ejus navicula eum præcipitaverunt, & ejus animam (si cut promeruerat) rapuerunt ad tormenta. Die autem tertio, ad locum quod dæmones eam tormentis affliciebant, venit Beata Virgo MARIA cum Sanctorum turba dicens eis: Ut quid mei familiaris animam injuste afficitis? Nos (inquiunt) eam debemus habere, quoniam capta est in nostro opere. Si illius (inquit) Virgo esse debet, cujus opera faciebat, ergo nostra esse debet, quoniam Matutinas no-

stras dum vos eum peremistis, decantabat. Unde magis rei facti estis, quia erga me inique egistis. His itaque dictis, dæmonibus hæc & illuc fugientibus, sanctissima Virgo animam reduxit ad corpus, & per brachium hominem ab utroque funere resuscitatum arripiens, aquam à dextris & sinistris quasi murum stare jubens de profundo fluvij ad portum incolumem adduxit. At ipse gavisus pedibus ejus prostratus, ait ei: Charissima Domina mea & Virgo gratissima, quid tibi retribuam pro tantis beneficijs quæ mihi fecisti? Precor (inquit) Dei Genitrix, ne amplius in adulterij peccata cadas; Conceptionis meæ festa sexto Idus Decembris solemniter celebres & celebranda denunties. Mox, ut ipsa locuta est, cœlos eo vidente ascendit. At ipse eremiticam vitam ducens, quod sibi acciderat, cunctis audire cupientibus enarravit, & quamdiu vixit eadem festa celebravit & celebranda prædicavit. Et nos ergo, Fratres charissimi, hoc idem nostra auctoritate Episcopali corroboramus, & præcipimus, ut nullus vestrum ita sit rebus temporalibus aut proprijs delictis occupatus, quin Beatæ MARIÆ Virginis venerandam Conceptionem annuatim celebret, & ejus Horas per unumquemque diem, excepto die Dominico vel die novem Lectio-num, decantet. Unde etiam notandum est, quod si aliquis propter peccatorum suorum desperationem Dei officium facere noluerit, dupliciter coram Deo reus erit. Uno modo quia peccatum fecit, altero quia pro peccato suo Deo servire noluit. Hinc ad Petrum Dominus ait: Si te peccatorem consideras, oportet ut à te Deum tuum non repellas. Deum à se repellit, qui propter peccata bonum opus facere renuit. Sed nos peccatores esse recognoscimus; oportet ut Dei Genitricem apud Filium suum exoratricem & auxiliatricem habeamus: si enim advertam nos summus Judex pro nostris facinoribus iratus fuerit, ipsa nobis potest facere Filium placatum, quæ eum genuit. Nullus erit tantus peccator in hoc sæculo, si ipsa Filium suum exoraverit pro eo, quin recipiat veniam in futuro; quid enim à pio Filio suo petierit, totum veraciter obtinebit. Quid de Theophilo dicemus? Theophilus vice-Dominus cujusdam Episcopi Ciliciorum extitit: hic postquam accusatus apud Dominum fuit, & à proprio officio expulsius, paupertate contritus cujusdam Judæi consilio, qui cum diabolo per artem magicam usu loquebatur, christianitatem suam abnegans eidem diabolo semetipsum servum commendavit. Unde valde post exiguum tempus penitens, in quadam Beatæ MARIÆ Virginis Basilica per quadraginta dies ante ejus imaginem plorans vigilavit. Cui præ nimio labore & lassitudine precum dormienti apparuit Beata Virgo MARIA, & corripiens eum reddidit ei chirographum quod diabolo præfati Judæi dederat, quod ipsa Dei Genitrix ab ipso vi abstulerat. Tunc Theophilus evigilans super peccatum suum chirographum positum invenit, & mox crastina die hoc Epif. cunctisque civibus enarravit; & statim idem Episcopus data sibi penitentia salutari & absolutione facta, duxit illum ante altare ad communicandum. Dum autem corpus Christi de manu Episcopi acciperet, descendit super illum Spiritus sanctus in specie solis & resplendit facies ejus ut sol. Deniq; in præfata Basilica tribus diebus totidemque noctibus agens Deo & Beatæ

B. MARIE grates, insistens precibus & consilijs ut dies Concept. B. MARIE (ut prædictum est) solemniter celebretur, spiritum Deo reddidit. Ecce qualiter B. MARIA Theophilum desperatum ad veniam reduxit, & præfatum Presbyterum triduanum mortuum etiã à dæmonibus eripuit & ad vitam revocavit. Quantò ergo magis, Fratres charissimi, beatos faciet illos qui eam assidue invocabunt, si eos qui solo momento eam interpellaverunt, miserens iuvit. Sanctionensẽ namque & Romani ejus Matutinas cum novem Lectionibus die Sabbatorũ bono more decantantes gratiam ejus adquisierunt. Nulli ergo sit pigrum, nulli onerosum celebrare ejus festa. Sciendum, quòd sicut in sancta Ecclesia colitur Nativitas ejus, sic debet excoli Cõceptio ejus. Sicut enim ad salvandum genus humanum olim fuit necessaria Nativitas, sic fuit Conceptionis ipsius. Nisi conciperetur, minimè nasceretur. Jussu Dei concipitur & nascitur. Quæ nisi nasceretur, mundi Redemptor ex ea non nasceretur; imo si divina generatio perspicitur; specialis Conceptionis ejus forma major esse approbatur quã Nativitatis. Sic Conceptionis B. Virginis major esse concluditur, quã Nativitas: magis enim est sanctissimum corpus Virginis cum beatissima sui anima, quam de nihilo creavit Deus, concipi & conjungi, quã per Nativitatem in esse continuari; sicut res major Adam à Deo creari, quã filios Adæ de matre naturaliter nasci. Cujus ergo Nativitas sancta est, ejus Conceptionis non immeritò sancta erit. Quisquis igitur Præsul, Abbas & Prælati es, recolere diligenter eius solemnia, & cunctos jube eam colere: quòd si eam toto corde amaveris, numquam à gradu tuo depositus eris. In memetipso probavi quod aio. Erubescant omnino insensati, qui tantum diem tantaque sacramenta ac mysteria tenebris ignorantie excecata respuunt celebrare, eò quòd viri & mulieris copulatio in Conceptione Virginis extitit. Si ejus Conceptionem idcirco quòd carnalis extitit stultis non placeat hodie celebrare; tamen diè illam & noctem, quamvis sit multis incognita, & tempus & horam, spiritualis Conceptionis ejus scilicet, hodie celebrare delectet, quã ipse animarũ Creator animã suã Matris dignam sanctissimo corpori Virginali ejus Angelis ministrantibus copulavit; quam etiam diem primam nostræ reparationis & salutis dispositio nostræ salvationis inter cæteras dies fecit, prælegit & sanctificavit. Nam quòd sunt duæ conceptiones hominis, omnibus notum est peritis: una spiritualis, alia carnalis. Una quidem, quã carnalis copulatio viri & mulieris agitur; alia, quã spiritualis anima nova & pura Deo operante corpori divinitus datur & adunatur. Si non placet illis celebrare solemnia Conceptionis carnalis Dominicæ Matris, placeat eis colere animæ ejus spiritualem creationem & corporis animæque copulationem. O quanta est dies illa, quã nostræ reparatricis anima digna creatur & consecratur, & sanctissimo corpori unitur! Non est verus amator Virginis, qui despiciat colere diem eius Conceptionis. Erubescant iterum infani qui hanc diem colere nolunt, idcirco quoniam aliorum Sanctorum Conceptiones minimè colere consuevit Ecclesia. Maxima quippe rusticitas est eam alijs Sanctis in hoc comparare, in qua Deus carnem assumpsit, quam etiam super omnes Sanctos & Archangelos in cælo sublimavit. Quamvis enim cæ-

teris Sanctis dies Conceptionis eorum non sit concessum ut celebrentur, illi tamen à Spiritu sancto concessum est, quæ major & excellentior cunctis est. Pulchrè & dignè hanc dominationem super cæteros Sanctos illa debet habere, per quam omnes Sancti sanctificantur & beatificantur. Dicitur enim Christus Sanctus Sanctorum, & dicitur hæc Sancta Sanctorum: & sicut sine more summus rerum dispositio super omnes Sanctos & Sanctas illam dignitate ei tribuit, ut Verbum caro factum V. conciperet & V. pareret, & post partum Virg. permaneret, sic ipse præ omnibus absque more hanc dignitatem illi justè contulit, ut Conceptionis & Nativitatis ejus solemnia sacrosancta in sancta celebrentur Ecclesia. Quid longius? Conceptionem Dominicæ Matris colere, est Christi generationem commemorare: nam V. MARIE Conceptionis, Christi generationis est linea. Quapropter Evangelium, Lib. Generat. hac die sicut in Nativitate D. ante Matutinas Laudes bono more decaramus, & ad Missã legimus. *Merito igitur colitur & Filij generatio, & Matris Conceptionis: quoniam Conceptionis & Nativitatis Matris generatio est Filij.* Celebremus ergo dignis officijs alacriter utraq; Cõceptionem, spiritalem scilicet & humanam, ut ipsius meritis & precibus à sæcularibus curis & à cunctis vitijs mereamur eripi & ad gaudia paradisi perducere, præstante Jesu Filio ejus, qui cum Patre & Spiritu S. & Matre sua MARIA vivit & regnat Deus per infinita sæcula sæcul.

Item, ex Sermone S. Anselmi de eadem festivitatem Conceptionis apponit sequentia verba: Principium, quo salus mundi processit, mihi considerare volenti occurrit hodierna solemnitas, quæ de Conceptione Beatiss. Matris Dei MARIE multis in locis recolitur. Nec magni ponderis est omne, quod dignitati aut honori ejus humana laude defertur, si meritis illius & insignitiæ comparatur. Tantorum namque bonorum consummatio, quæ per ipsam Beat. Domini Matrem toti creaturæ provenerunt, videtur admonere omnem mætem humanam pietatis affectu exordium suum considerare, quã sublime, quã divinum, quã ineffabile fuerit. Nec mirum; fundamentum siquidem & quasi quoddam sacrarium civitatis & habitaculũ summi boni in ea ponebatur, & mansio lucis æternæ & incorporalis (quam corporaliter inhabitaret ille incorporeus & incircumscriptus & creans simul & vivificans omnia spiritus) parabatur. *Beata igitur Virgo MARIA vera Mater Dei futura, sicut eum qui supra omnia est incomprehensibilis, verum erat hominem & ineffabili modo de sui substantia Virgo paritura, ac per hoc in Deitatem illius transitura: ita non absurdè credi potest, promordia Conceptionis ejus tantæ dignitatis sublimitate præsignata, ut humanarum cõceptio mentium ea plene penetrare non valeret. Et ideo ejusdem Conceptionis dies festivis laudibus à cunctis fidelibus merito celebratur:* de ipsa quippe multis sæculis ante ortum ejus Isaiam Spiritu sancto afflatum dixisse constat: *Egredietur virga de radice Jesse, & flos de radice ejus ascendet, & requiescet super eum Spiritus Domini.* Hæc itaque virga quæ talem ex se protulit florem; nullo dissentiente, Virgo MARIA fuit; & flos qui de radice ejus ascendit, benedictus Filius ejus, super quo & in quo omnis plenitudo divinitatis essentialiter requievit. Hæc igitur Virgo tanti Filij dignissima Parens, cum in alvo suæ parentis naturali lege conciperetur,

quis non concedat Dei Sapientiam à fine usque ad finem pertingentem, cuncta implentem, cuncta regentem, novo quodam & ineffabili gaudio cœlum & terram, & omnia quæ in eis sunt profundissima ac ineffabili jubilatione pro sua reintegratione quam per illam sibi eventuram divinâ & occultâ inspiratione prævidebat, perlustrasse? Sed cum ipsa Conceptio fundamentum fuerit habitaculi summi boni, si peccati alicujus ex primæ prevaricationis origine maculam traxit, quid dicemus? Utiq; divina voce dicitur ad Hieremiam: Præutquam te formarē in utero, novi te; & antequam exires de ventre, sanctificavi te, & Prophetam in gentibus dedi te. De Joanne quoq; Angelus qui eum nasciturum prænuntiabat, asseruit quod Spiritu S. replebitur adhuc in utero matris suæ. Si igitur Hieremias, qui in gētib; erat Propheta futurus, in vulva est sanctificatus; & Joannes Dominum in Spiritu & virtute Eliæ præcessurus, Spiritu S. est ex utero matris repletus; quis dicere audeat totius sæculi propitiatorium & unice Filii Dei omnipotentis verum & dulcissimum reclinatorium mox in suæ Conceptionis exordio Spiritus S. gratiæ illustratione destitutum, testante sacra Scriptura: Ubi Spiritus Domini, ibi libertas à servitute? *Itur omnis peccati liberrima fuit*, quæ omnium peccatorum propitiatorium & aula, in qua & ex qua personaliter homo fieret, Spiritus Sancti præsentia & operatione construebatur.

Item, ex Decreto Concilij Basileensis adducit integram Sessionem sic: Sacrosancta Generalis Synodus Basilegensis in Spiritu Sancto legitime congregata, universalem Ecclesiam representans, Ad perpetuam rei memoriam. Elucidantibus gratiæ divinæ mysteria mercedem gloriosam repromisit æterna Dei Patris Sapientia, dum ait: Qui elucidant me, vitam æternam habebunt. Quod etiam de gloriosa Virgine, quæ ipsam prius Sapientiam Dei Filium æternum in utero protulit ac mundo peperit, Sacrosancta legit Ecclesia. Nam quidquid de dignitate & sublimitate Virginis Matris educitur in lucem, hoc non dubium est ad laudē & honorem Filij sui pertinere: & qui honorificant gratiam & sanctitatem Matris, honorificant & elucidant gloriosum nomen Filij eius, qui ipsam sanctificavit & replevit gratiâ. Unde si in cæteris rebus elucidatio veritatis, quæ à Domino Deo est, præclara merita parturit, in ea re specialiter fructus uberimos inferre spectanda est, quæ sanctificationem & dedicationem Templi illius concernit, in quo ante sæcula antequam terra fieret, & ab æterno sibi mansionem ordinavit prima & æterna Veritas. Idque maxime congruit, ut parum habeatur in quæstionibus concernentibus sanctitatem illius, per quam pax diffusa est in terris. Hactenus verò difficilis quæstio in diversis mûdi partibus, & coram hac sancta Synodo super Conceptione ipsius gloriosæ Virginis MARIÆ Matris Dei & exordio sanctificationis ejus facta est, quibusdam dicentibus ipsam Virginem & ejus animam per aliquod tempus aut instans temporis subjacuisse actualiter originali peccato, aliis autē è converso dicentibus à principio creationis suæ Deum ipsam diligendo gratiam eidem contulisse, per quam à macula originali illam Beatissimam personam liberans & præservans, sublimiori sanctificationis genere redemit, cum fundaret eam ipse Altissimus, & ipsam fabricaret Fi-

lius Dei Patris, ut esset Mater ejus in terris. Nos igitur verò diligenter inspectis auctoritatibus & rationibus, quæ jam à pluribus annis in publicis relationibus ex parte utriusque doctrine coram hac sancta Synodo allegatæ sunt, aliisque plurimis super hac re visis & matura consideratione pensatis; *illam doctrinam differentem gloriosam Virginem Dei Genitricem præveniente & cooperante Divini Numinis gratiâ singulari nunquam actualiter subjacuisse originali peccato, sed immunè semper fuisse ab omni originali & actuali ruga, sanctamq; & immaculatam, tanquam piam & consonam cultui Ecclesiastico, Fidei Catholice, re- & rationi & sacre Scripturæ, ab omnibus Catholicis approbandam fore, tenendam & amplectendam diffinimus & declaramus nulli de cætero licitum esse in contrarium prædicare seu dicere. Renovantes præterea institutionem de celebranda ejus Conceptione, quæ tam per Romanam, quam alias Ecclesias 6. Idus Decembris antiqua & laudabili consuetudine celebrata est; statuimus & ordinamus eandem celebritatem præfata die in omnibus Ecclesiis, Monasteriis & Conventibus Christianæ Religionis, sub nomine Conceptionis festivis laudibus celebrandam esse. Cunctisque fidelibus verè pœnitentibus ac confessis eadem die Missarum solemniis centum, primis autem & secundis Vesperis & Matutinis totidem; Sermoni verò verbi de ea festivitate interessentibus centum quinquaginta dies concessione perpetuis temporibus duratura de injunctis sibi pœnitentiis hæc sancta Synodus elargitur. Datum in sessione nostra publica in maiori Ecclesia Basileensi solemniter celebrata 15. Kalend. Octob. an. à Nativitate Domini 1439.*

Item, denique sub hoc titulo: Sequuntur miracula de Conceptione Beatissimæ Virginis MARIÆ, refert sequentia, sic dicens: Ad informationem deniq; hujus veritatis de Conceptione Beatissimæ Virginis Genitricis Dei, inventiuntur plura scripta miracula in libro, qui dicitur Defensorium Virginis, appenso catenis in pluribus Librariis, fustiq; compositus circa annum Domini 1390. ubi sic scribitur: *Quidam Baccalarius formatus de Ordine Carmelitarum in quadam disputatione facta Parisius in Scholis uni de Ordine Prædicatorum retulit, quòd tempore Cancellariatus Magistri Joannis de Tolete, cum in Provincia Bohemiæ in Civitate Cracoviensi quidam Frater Prædicatorum in ambone prædicasset populo Virginem gloriosam in peccato originali conceptam, subito corruit, & portatus ad locum habitationis suæ paulo post obiit. Hæc asserbat referentibus viris honorabilibus Magistris in Theologia, scilicet Henrico de Halla & Magistro Henrico de Huta, & Magistro Joanne de Bolonia Doctore in Medicina, & Baccalario in Theologia, qui hæc se vidisse & interfuisse dicebant. Ex his conclusit dictus Baccalarius, quòd credebatur istam opinionem de originali in Virgine post tanta miracula esse sufficientem in fide. Item, V. Doct. Girolodus de Piscariis Ordinis Minorū hujus piæ conclusionis adversarius existens, cum semel in sermone de Concept. contra sacram Virginem diutius prædicasset, finito sermone Missam suam devotissimè celebrans elevatione corporis Christi facta, eadem Virgine sibi præsentia apparente, correptus fuit; & speciebus panis ab altari sublatis, inquit Virgo: *Qua fronte corpus de me sumptum sumere vis, Frater inique, quam hodie tam verbis quam factis voluntari-**

tariè maculasti? Ipso autem magnis gemitibus pe-  
 tentè veniam, Eucharistia sibi reddita fuit: Missam  
 finivit, & immèditatè ascendens pulpitum, quod in  
 primo Sermone contra Virginem dixerat, revocavit; & mi-  
 raculum referens ad longum fecit Sermonem, si-  
 cut ego ipse habui à pluribus fide dignis. Item,  
 in civitate Idoni cum quidam Frater Ordinis Præ-  
 dicatorum Viennensis nationis de materia Conceptionis  
 coram Magistro Odonij Campanensis Ordinis  
 Beatæ Mariæ responderè deberet, magno popu-  
 lo congregato, in Ecclesia Cathedrali Monachorum  
 dictæ civitatis; & cum positionem suam di-  
 ctus Frater dicere veller, à Deo mirabiliter tactus,  
 quasi mutus & amens factus est: deportatus autem  
 per Fratres suos ad locum Religionis eorum, octa-  
 va die eadem amentia continuata mortuus est: si-  
 cut habui ab illis qui præsentialiter affuerunt.  
 Item, in villa Brinæ Lemovicensis Diocesis qui-  
 dam Lector de Ordine Prædicatorum istum articu-  
 lum Concept. ita odiosum habebat, ut nunquam sermonem  
 faceret, quin Virginem conceptam in originali peccato dice-  
 ret, & fundaret in suo conventu. Quadam die solè-  
 ni, in qua Sermonem de dicta materia fecit, ipso in-  
 ter Fratres suos magno populo præsentè ad divinū  
 officium existente, quidam lupus à silvis veniens  
 usque ad Conventum istum, secretè accedens di-  
 missis parvis & magnis usque ad Chorum ascen-  
 dit, & dictum Fratrem per guttur arripiens inter-  
 fecit, sicut Parisijs & in ipsa terra clara fama & pu-  
 blica attestatur. Hæc in dicto libro, qui Defen-  
 sorium Virginis dicitur, plenius continentur. Illud  
 autè inter alia miracula meritò mirandum venit,  
 quòd quidam Alexander de Hales Doctor in The-  
 ologia famosissimus sibi accidisse refert in lib. ab  
 eodem composito, qui dicitur Mariæ continens  
 sex libros primales, in quibus diversa capitula  
 sunt, cujus primum capitulum intitulatur de Ge-  
 nealogia Beatæ Virginis, & incipit: Sancta, &  
 sublaudabilis Virgo Dei Genitrix MARIA ab æter-  
 no prævita. Inter alia autem lib. 3. hujus voluminis  
 capit. ult. quòd intitulatur de Conceptione Beatæ V.  
 incipit: Fiat lux. Post responsionem ad quãdam  
 iniectionem dicentem Virginem conceptam fore  
 copula maritali, dicitur sic: Nonne possibile est,  
 ut talis actio ad inspirationem Spiritus sancti per-  
 penetrata, & speciali præcepto cõplera absque om-  
 ni peccato exerceatur? sequitur post pauca: Ego  
 ipse qui hoc scribo, dum publicè legerem in The-  
 ologia, vehementer erravi, asserendo quòd dies  
 Conceptionis B. Mariæ celebrandus non esset:  
 unde & quolibet anno illa die legere decreveram,  
 sicut & in profectis diebus consueveram; &  
 protestor solemnissimè, quòd repentino morbo  
 vexatus fui Oxoniæ singulis ann. illa die, ita quòd  
 nullo modo illa die susceptum magisterij officium  
 exequi valerem: sive casus ageret, sive divina vo-  
 luntas, quisquè considerare potest. Sed & viri pru-  
 dentes qui me tunc temporis in scholis audierunt,  
 me secretò corripuerunt, eò quòd impugnare vel-  
 le videbar diem festum celebrantes Conceptionis  
 B. Virginis. Ego verò doceo, assero & credo illos bene vi-  
 disse, & potius in hoc commendandos fore, qui piè & de-  
 voutè sepe dictum festum celebrare satagunt in honorem per-  
 pua Virginis Mariæ. Hæc ille. Offert se præter-  
 ea illud commemorandum, quòd cum super hac  
 materia de sancta Conceptione Beatissimæ Virgi-  
 nis fierent publicæ disputationes coram Sancta  
 Synodo Bahlensis, quam plures ex Patribus interes-

sentibus retulerunt singularia beneficia mira-  
 culosè à Deo recepisse ob devotionem quam ha-  
 bebant ad celebritatem de hac sancta Conceptione  
 B. V. Inter quos autem reverendus in Christ. P. &  
 D. Bernardus Episc. Montis-Albani die sabbati 1.  
 Apr. ann. 1436. quando t. allegatio facta fuit pub-  
 licè de hac materia, retulit qualiter eo equitante  
 super pontem fluvij, qui est inter civitatem Ebredun-  
 ensi. & oppidum S. Crispini, ipse pons erat ruptus  
 in medio eo loco super flumen ubi erat majus peri-  
 culum, habens unum magnum foramen; & eo inad-  
 vertente, equus quem equitabat transiens ex illa  
 parte ubi pons ruptus erat, posuit duos pedes ante-  
 riores super dictum foramen vacuum. Cumque rueret  
 in præceps ad aquam, iamque caput equi esset  
 quasi infra pontem, concussus pavore magno invo-  
 cavit B. V. in auxilium suum, rogans celebrare annua-  
 tim festum de sua S. Conceptione, & nesciebat referre qualiter  
 exivit: scilicet statim absque læsione aliqua sui  
 vidit se positum in securo ab altera parte forami-  
 nis. Unde ex tunc majori spiritus cum devotione  
 continuavit celebrationem dictæ festivitatis. Item,  
 Magister Joannes Roseti Canonicus Ancienensis  
 in Sermone ab eo factò de hac celebritate coram  
 sancta Synodo Basilicensi anno Domini 1435. in-  
 ter alia miracula retulit de Domino Helia de  
 Lestrangis Episcopo dictæ Ecclesiæ Ancienensis  
 proximè defuncto, quòd cum dictus Reverendus  
 Pater in Universitate Tolosana in die celebritatis  
 Conceptionis Beatæ Mariæ Virginis contra  
 hanc sanctam Conceptionem prædicare decre-  
 visset, & priusquàm ascenderet ambonè, solito more  
 funderet orationem ante altare ad Virginem Ma-  
 riam: & eo ibi existentibus orationibus & precibus, quæ  
 contra Concept. V. conceptas fuerint de sua memoria evanue-  
 runt oppositis & contrariis, & eadem fixè permanentibus  
 coactis, & est ad confusionem vitandam oppositum sui propo-  
 siti prædicare, quem catum ut sibi contingeret ad ex-  
 altationem V. quamdiu vixit, privatim & publicè  
 frequentius enarravit. Item, aliud assertum est  
 quòd Barchinone in Monasterio Beatæ Mariæ  
 de Mercede consuetudo est, præterquam in diebus  
 Paschæ & paucis maximis festivitatis, omni die  
 tribui Fratribus panes recentes coctos eadem die  
 summo manè. Quadam autem vice, eum in die hujus  
 festivitatis de sancta Conceptione Virginis pistor  
 præparasset massam, velletq; ex ea panes formare,  
 discooperiens reperit eam quasi esset coagulatus  
 sanguis resperla nigredine, aut lutum ad modum  
 cœni. Divulgatq; postea notitià miraculi hujus,  
 publicè ordinatum est per civitatem suamunicipali statuò,  
 quòd ea die Concep. non incendantur furni; & ita in ci-  
 vitate observatur continuè usq; in hodiernum diem.  
 Præter hoc autem, tempore Joann. Regis Aragoniæ  
 bonæ memoriæ, qui circa annum Domini M. CC.  
 CC. regnavit in regno Aragoniæ, habita primò  
 coram ipso solempni & publica per plures dies dis-  
 putatione inter defensores Virginis innocentis  
 & assertores maculæ originalis, Regis ordinati-  
 one statuta est solempnis Confraternitas devotorum  
 huiusmodi festivitatem de Conceptione Beatissimæ Virgi-  
 nis celebrantium, quorum primus Confrater fuit ipse Rex  
 Aragoniæ; & ordinatum fuit, quòd annuatim ea  
 die fieret solempnis processio ad laudem & glori-  
 am hujus festivitatis. Demum de anno Domini  
 M. CCCC. IX. cum ipso die Beatæ Mariæ Vir-  
 ginis in Ecclesia Gerundensi prædicasset de præ-  
 servatione ab originali macula Frater Joannes de Ro-

ta Ordinis Minorum sacrae Theologiae Professor: obque huiusmodi Sermonem Inquisitor quidam haereticae pravitate de Ordine Praedicatorum decessisset eum in iudicium fidei, existente in praedicta civitate Barchinonensi successore immediatè dicti Joannis Martino Rege Aragoniae, habita fuit inter praedictos de mandato ac in praesentia Regis sollemnis ac publica disputatio. Quae finita praefatus Rex in signum victoriae posuit super caput praedicti Joannis sertum viride vernantium foliorum; seque insignitus una cum tubiciniis fuit honorificè associatus per dictam civitatem aliasque civitates & oppida circumjacentia, *praecor Regis clamante, quod nemini de cetero in omnibus regnis suis & dominijs liceret asserere vel dogmatizare contra hanc doctrinam de sancta & pura Conceptione B. Virginis*: continueque imminente huiusmodi festivitate fuit postea observatum, ac ut communiter observatur de die in diem. Item, Basileae die lunae 6. mensis Octobris ann. à Nativit. Domini M. CCCO. XXXVIII. in manibus Judicis fidei deputati per sanctam Synodum fuit testificatum etiam cum juramento, quòd 9. die mensis Septembris ann. Domini M. CCCC. XXVIII. in civitate Minorissae quidam Franciscus Mileti Canonicus Ecclesiae Collegiatæ dictae civitatis Vicensis Decretis, cum in extremis ageret, & jam quasi mortuus appareret, sic postquam fuerat in agonia & extasi, magno cum suspirio clamavit hæc in verba: O Virgo MARIA! Ita igitur est, quòd propter hoc ego eram damnatus: tu scis, quòd ego à me ipso non habui. Statimque vocans ad se Priorem Praedicatorum & Confessorem Monialium Sanctae Clarae, dixit publicè coram praedictis, & alijs adstantibus, quòd comburerent certas Conclusiones & unum Tractatum de Conceptione Virginis in peccato originali, quem ipse audierat cum esset studens: Nisi fuisset aliàs devotus Virgini MARIAE & ipsa eidem subvenisset, ob hoc erat condemnatus in divino iudicio; ideoque ipse firmiter credebat eum fuisse conceptam absque originali peccato. Fuerunt praeterea coram dicta sancta Synodo Basileensi à multis Patribus omni exceptione majoribus quamplura alia de hac sancta Conceptione narrata miracula, etiam in Sermonibus publicis factis de hac solemnitate: sed non tam curæ attendere fuit ad illa, nec redigere in scriptis. Illud autè specialiter licet asserere; quòd cù de an. D. 1439. vigeret gravissima pestis in civitate Basileensi ubi dicta S. Synodus celebrabatur, eo ipso quo fuit facta de hac materia Synodalis definitio per sacrum Concilium, declarando in sua solemnità & publica sessione doctrinam istam dissonantem gloriosam Dei Genitricem MARIA M nunquam actualiter subivisse originali peccato, sed immunem semper fuisse ab originali & actuali culpa, sanctamque & immaculatam, tanquam piam & consonam Fidei Catholicae, rectae rationi & sacrae Scripturae ab omnibus Catholicis approbandam fore, tenendam & amplectendam; nulli de cetero fore licitum in contrarium praedicare sive docere; immediatè Patres qui erant in Concilio ac tota civitas experimento palpabili, coelesti quasi miraculo, senserunt auxilium divinae misericordiae. Equidem remissa est ac cessavit statim, quae plurimos ante vexabat, acerbissima pestis. Praeterea, cum de hac Synodali definitione quamplurimae Bullae expedite fuerant & ad diversas mundi partes destinatae, per litt. fide

dignas significatum est in Generali Congregatione, quòd in principali Conventu Ordinis Cluniacensium, tempore quo inibi praesentata fuit una ex dictis Bullis, tam de Religiosis, quam alijs personis dicti Conventus infirmabantur de dicta peste quasi 30. personae. Et statim cum dictam Bullam receperunt, processionaliter magna cum devotione agentes gratias Domino pro ipsa declaratione ad laudem perpetuam Virginis gloriosae, qui infirmi tunc erant convalescerunt, cessavitque admodum indictio Conventu pro illo anno pestilentiae morbus. Multa etiam alia merito digna admiratione ad gloriam Virginis, quae praedictam veritatem confirmant, similiter de hac dicta fuere: sed intentionis fuit non omnia, sed ex multis dicere pauca. Et sic omnibus constat, quam singularissimè Deus Filius Virginis Beatissimam Genitricem suam magnificare dignatus est frequentatis miraculis, quae de veritate sanctae Conceptionis suae sunt testimonium Domini fidele sapientiam praestans parvulis Amen. Hæc ergo Legenda sic disposita nullo mutato verbo extat in quadam impressione antiqua, in cuius fine dicitur: Explicunt quorundam Sanctorum Legendae adjunctae post Longobardicam Historiam. Impress. Argentinae anno 1483. & est Legenda 188. Secundo, eodem anno 1483. Coloniae & est in ordine Legenda 229. Tertio, sic extat in Vitis Sanctorum impress. Lovanii anno 1485. fol. 251. Quarto, fuerunt istae Legendae Lombardicae excusae Basileae per Nicolaum Kessler, an. 1586. die 25. Junij sub eadem dispositione posita. Quinto, fuit hæc eadem Legenda Conceptionis impress. Hagenau; cuius ultima verba sic se habent: Passionale sive Legendae Sanctorum compilatae per Reverendum Dominum Jacobum Januen. Episcopum Ord. Fratrum Praedicatorum cum aliquot Sanctorum Legendis adjunctis, impensis circumspecti viri Joannis Rynman de Oringau Archibibliopolae in officina industrii Henrici Gran Imperialis oppidi Hagenau civis accuratè impressa anno gratiae 1501. ultima die Februarij. Sexto, à praecedentibus distincta extat in Conventu Fratrum Recollectorum Ruremundae; sed de crat ultimo folium: & sic non potui scire quo anno fuerit impressa. Septimo, extat etiam manuscripta apud Patres Carthusienses Lovanii, & alibi. Sed cum ista Legenda de Conceptione fuerit ablata à P. F. Claudio de Rota Ordinis Praedicatorum, & in alijs modernioribus expuncta reperitur; hæc illam transcribere decrevi, ut ejus memoria non pereat.

QUIDAM Scriptor antiquus (Ordinis Minorum ut creditur) scripsit vitam B. Virginis MARIAE; & prologum incipit sic: Vitam Virginis gloriosae Mariæ Jesu Christi MARIAE cum ejusdem omnipotentis Jesu Christi opulentione secundum scriptem Sancti Evangelij cupientes ad similitudinem vitae B. P. Francisci, nec non & vitae S. Helenae breviter ordinare, &c. Caput 1. est de Genealogia Virginis. 2. de Religiositate parentum. 3. de Exprobratione Joachim. 4. de Annuntiatione Virginis MARIAE. 5. de Conceptione Virginis. 6. de Nativitate Virg. 7. de Oblatione ejus in Templum. 8. de Educatione ejus in eodem. 9. de Voto castitatis ejus, & Pontificis consultatione. 10. de Sancto Joseph & ejus genealogia. 11. de Desponsatione Virginis MARIAE caelitus ostensa. 12. de Sanctificatione gloriosae Virginis, &c. Liber extat manuscriptus apud

apud Canonicos Regulares S. Crucis Coloniae, in fol. num. 35. & continet plures Sanctorum vitas. Volui tamen transcribere capita ista, ut cognoscatur, quomodo antiqui uturpabant hanc vocem Sanctificatio aliquando pro Conceptione activa, & aliquando pro passiva. Caput de Conceptione incipit sic: Igitur juxta angelicū præceptum uterque in loco, in quo erant promoventes, ascenderunt Jerusalem, &c. Caput verò de Incarnatione, quod ipse vocat de Sanctificatione Virginis, incipit sic: MARIA quidem ut oliva fructifera, omnis virtutis habitaculum facta est, ab omni vitæ carnalis desiderio mente desistens, &c. Opus verò incipit: Sancta & super laudabilis & semper Virgo Dei Genitrix MARIA æterno consilio Dei prædestinata, &c.

QUIDAM Auctor antiquus, scripsit Sermonem de Nativitate Virginis MARIE, cujus principium est: Liber generationis JESU Christi Filij David, Filij Abraham, Matthæi 1. Sicut enim Christus fuit liber in Matris Virginis utero Spiritus sancti umbraculo exaratus, &c. Et circa principium sic dicit: Secundum fuit supernaturalis gratia, quia sicut Christus fuit virtutis Spiritus sancti supernaturaliter genitus, Lucæ 1. sic Mater ejus fuit virtutis Spiritus sancti generata, cum ejus mater sterilibus vi generandi careret; licet aliter. Tertium fuit ab omni labe peccati totalis præservatio, quia in sua Nativitate fuit ab omni labe peccati totaliter præservata, quia nunquam aliquod peccatum originale contraxit. Secus enim fuit de aliis Sanctis, qui peccatum originale contraxerunt, sed post modicam horam purgatifuerunt: ista autem non indiguit purgatione, quia nullius habuit maculationem, &c. Extat liber manuscriptor in Monast. S. Crucis Coloniae, in 4. cum aliis, litt. D. num. 24.

QUIDAM Anonymus antiquus, sub titulo: Viola Sanctorum, ad diem 8. Decembris: *Conceptio Virginis MARIE, sicut concepta est in utero Annæ matris sue.* Et ad diem 8. Septembris: Unde Anna uxor tua pariet tibi filiam, & vocabis nomen ejus MARIAM: hæc (ut novisti) erit ab infantia Domino consecrata, adhuc in utero matris sue Spiritus sancto plena, &c. Extat absque anno & loco impress. in S. MARIA de Nazareth Patrum tertij Ordinis, Provinciæ S. Iovis, Parisiis prope Templum.

QUIDAM Auctor antiquus, elaboravit Sermonem de B. Virgine in communi, qui incipit sic: Orietur stella ex Jacob, Num. 24. Cum secundum doctrinam B. Hieronymi, &c. MARIA habet quatuor expositiones Matri Domini convenientes; & prima est, quia MARIA interpretatur stella maris. Secundò, interpretatur summa maris. Tertio, interpretatur mare amarum. Quarto, interpretatur illuminans. Nunc igitur istas interpretationes ad propositum nostrum applicando, ista quatuor mysteria habuit Mater Domini in quadruplici novi Testamenti solemnitate: quia primò fuit stella maris in solemnitate suæ Nativitatis, quia sicut quælibet stella, cum de natura sua sit opaca, ut Luna (secundum B. Dionysij documentum) tamen ut fuit creata, fuit à sole illuminata: ita Mater Domini nostri JESU Christi licet ex modo suæ generationis fuerit nata opaca obscuritate peccati originalis; tamen ut mox fuit in utero nata, fuit à Sole iustitiæ per sanctificationem illuminata, ut per ipsam intelligatur ad litteram ista Prophetia in them. Num. 24. Orietur stella, &c. Quia sicut stel-

la nascitur sine macula; ita hæc Virgo nata est sine macula originalis peccati, vel plaga. Secunda interpretatio, &c. Extat Sermo iste manifeste, cum aliis in Monasterio S. Crucis Coloniae, in 4. litt. D. num. 24. Ex quibus verbis potest cognosci modus loquendi antiquorum; & fortè istum adduxerunt Adversarij pro sua opinione; sed immeritò, ut ex ipsis verbis patet.

QUIDAM antiquus Scriptor, elaboravit Sermonem incipientem: Egredietur Virga de radice Jesse, sicut loquitur Isaias Propheta. Pro quo notandum, quòd secundum statuta Ecclesiæ quinque festa principalia in anno de Virgine gloriosa sunt servanda: & circa hoc festum quod hodie S. Ecclesia colit, dicitur seu nuncupatur *Conceptio*, &c. Et totus Sermo est de Conceptione Virginis passiva. Habetur cum aliis in Monasterio Sanctæ Crucis Coloniae antiquis characteribus, in fol. qui aliquando, Deo dante, lucem videbit.

QUIDAM Scriptor antiquus, in Serm. de Nativitate qui incipit: Domum tuam Domine deceet sanctitudo, &c. Scire debet Charitas vestra, quòd Dominus noster Deus, &c. sic inquit: Primò ergo patet sanctitas Beatæ MARIE, quæ domus est Dei per Scripturam: quia scilicet ipsa Virgo gloriosa in utero matris sue fuit sanctificata secundum illud Psalmi: Sanctificavit tabernaculum suum Altissimus, sic hodie sine peccato originali est nata: & absque peccato actuali in mundo est conversata, B. Bernardo attestante, &c. Extat in Monasterio Canonicorum Regularium S. Crucis Colon. num. 2. in 4. In qua Militia hæc fit numerandus, judicet Lector.

QUIDAM antiquus, scripsit Librum sub hoc titulo: Incipiunt exceptiones de sententijs quorundam Patrum Catholicorum & Gentilium, eo ordine quo in præsentì pagina sunt annotatæ; & primò de laudibus vel excellentijs B. Virginis. Opus verò incipit sic: Totis medullis præcordiorum MARIAM veneremur, quia sic est voluntas ejus, &c. Et parum post principium inquit: *Sape contingit, quòd aurum fulgens reperitur in luto, & ex pungente spinâ pulchra rubens oritur & rosa.* MARIA enim operante divini providentiâ ex radice vitiosa sine vitio produxit virga. Extat manusc. in 4. apud PP. Carthusienses Ruremundæ litt. C. num. 93.

QUIDAM antiquus, edidit Opus de diversis materijs prædicabilibus; & incipit: Quasi stella matutina in medio nebulæ, &c. Et in indice inter alia quamplura de Beata Virgine, inquit: *MARIA Virgo munda fuit ab originali peccato.* Extat Opus manusc. apud Patres Carthusienses Ruremundæ in 4. num. 28.

QUIDAM antiquus, in suo Sermonario manuscripto incipiente: Erunt signa in sole & luna Lucæ 21. Quia primus Adventus Domini nostri Jesu Christi, &c. in Sermonibus super Missus est, & de Visitatione Virginis, plura adducit pro ejus omnimoda puritate à peccato, &c. Extat in Conventu PP. Augustinianorum Coloniae in 4. litt. F. num. 118.

QUIDAM antiquus, scripsit Librum sub hoc titulo: Incipit Avearium Beatissimæ Virginis MARIE, alio nomine: Paradisus ejusdem. Et nota, quòd Avearium dicitur, quia quodlibet Capitulum cum Ave MARIA incipit. Paradisus etiam appellatur, quia revera hic liber plenus est diversis odoriferis Scripturarum rosis atque lilijs in laudem &



gloriam Beatissimæ Virginis *MARIÆ* conscriptus, cujus nomen super omnia aromata. Et primum capitulum est de sacra Conceptione gloriosæ Virginis *MARIÆ*. Extat apud Patres Carthusienses Ruremundæ in charta pellicea antiquis characteribus scriptus.

**QUIDAM** Antiquus (ut credo Ordinis Carthusiensis) scripsit themata per totum annum de Sanctis ac de Tempore, & habet pro Conceptione *V. MARIÆ* Serm. ad illud: Tota pulchra es amica mea &c. Et illud: Multæ filia, &c. Extat apud PP. Carthusienses Ruremundæ num. 50. in 8. manusc.

**QUIDAM** Antiquus, recollegit miracula Beatæ Virginis in libello, cujus exordium est: Ad omnipotentis Dei laudem. Cùm sæpe recitentur Sanctorum miracula, quæ per eos egit divina potentia; multo magis S. Dei Genitricis *MARIÆ*, &c. Et miraculo 9. agit de revelatione facta Helfino Abbati circa festivitatem Conceptionis. Extat MS. Opusculum hoc apud Canonicos Regulares S. Crucis Coloniae num. 32. in 4. & etiam in Conventu Ordinis Prædicatorum Parisijs manusc. in fol.

**QUIDAM** antiquus Scriptor, elaboravit Sermone de Conceptione Beatæ *MARIÆ*, super illa verba: Fons parvus crevit in fluvium magnum, Esther 11. Istud verbum satis convenienter convenit festo Conceptionis: sapiens enim opera sua facit ordinata & proportionata, &c. In quo Auctor solum adducit verba universalis, scilicet quod *MARIA* fuit hortus conclusus quoad puritatem animæ & corporis, & quod habuit puritatem Angelorum; quia cæteris per partes, secundum Hieronymum: & excerpta S. Virgine *MARIA*, secundum Augustinum, &c. Extat Sermo manusc. in Monasterio PP. Canonicorum S. Crucis Coloniae in fol. cum alijs de eadem festivitate.

**QUIDAM** Doctor antiquus, fecit Tractatum sub hoc titulo: Tractatus brevis & perutilis, in quo se exercens luce clariùs intelliget modum redemptionis humani lapsus: idcirco etiam disputatio sanctæ Trinitatis super redemptione humani generis rectè dignoscitur intitulatus; & incipit: Propter iniquitatem corripuisti hominem. Post aliqua inquit: Angelus festinus implevit mandatum, & ad Virginem ingressus clamavit dicens: Ave gratiâ plena Dominus tecum. Ultra jam non diabolus adversum te; ubi enim priùs vulneravit bellator, ibi priùs medicus antidotum posuit. Per mulierem decuit; quia falsa per mulierem emanant: sed jam meliora, quia ave gratiâ plena. Non vergetur culpam condemnationem, quoniam illius Mater, qui condemnavit matrem, efficietis. Ave gratiâ plena, videri mundo, sed Mater & Genitrix Christi. Ave animatum templum Dei, &c. Extat cum alijs apud PP. Benedictinos Coloniae impress. in 4. classe 2.

**QUIDAM** antiquus Doctor, fecit Speculum humanæ salvationis cum figuris; & incipit: Qui ad iustitiam erudiunt multos, &c. Et in undecima figura, quæ est de fonte signato & horto concluso, sic inquit:

*Filia autem Astiagis Regis figuravit MARIAM,  
Quæ protulit mundo vitam veram & piam.  
Benedicta sis tu, o summi Regis filia!  
Flos candens super cuncta lilia.  
Benedicta sis tuæ Conceptionis annuntiatio,  
Per quam habuit exordium nostræ captivitatis liberatio.  
Benedictus sis Deus Pater, qui nobis te destinavit.*

*Benedictus sis Dei Filius, qui te in Matrem adaptavit.  
Benedictus sis Spiritus S. qui te in utero sanctificavit.  
Benedictus sis uterq; parens, qui te mundo generavit.  
De hac benedictissima filia etiam Salomon præcinebat  
Quòd in utero matris suæ sanctificari debebat:  
Nam horti conclusum in Cantici nominabat,  
Et fonti signato & sigillato eam comparabat,  
Quia cum mater in utero conclusam adhuc crederet,  
Spiritus Sanctus ei sanctificationem infundebat,  
Et sigillo Sanctæ Trinitatis sic eam signabat,  
Quoniam eam nunquam aliquid inquinatum int-*

trabat, &c.

Extat apud Canonicos Regulares S. Crucis Coloniae in folio.

**QUIDAM** antiquus, ad margines Sermonis de Nativitate Virginis *MARIÆ* qui incipit: Judæis nova lux oriri visa est, Jacobi de Lausana Ordinis Prædicatorum, scripsit illud: Tota pulchra es amica mea & macula non est in te. Deinde inter alia Carmina apposuit ista:

*Salve stella maris David de semine Regis,  
Rosa carens spinis, Virgo decora nimis,  
Te nec prima Ade, nec cætera crimina fuscant  
Tota manens pulchra, &c.*

Extant in libro supradicto existente in Biblioth. Canonicorum Regularium S. Crucis Coloniae in fol. litt. E. num. 10.

**QUIDAM** Antiquus Scriptor, elaboravit duos Sermones de Conceptione Virginis *MARIÆ*, & primus incipit: Liber generationis Jesu Christi, &c. Beatus Matthæus Evangelista, dilectissimi, non immerito inter cætera celestium secretorum animalia facie hominis, &c. Et dicitur ibi esse B. Albini.

Item, est alius Sermo de eadem Conceptione Virginis, seu de Nativitate, qui incipit: Liber generationis, &c. Secundum hanc enim Christus Filius hominis est, quod etiam seipsum sæpissimè appellat, commendans nobis quid misericorditer dignatus est esse pro nobis. Extant cum alijs in quodam manusc. existente in Monast. Canonicorum Regul. S. Crucis Coloniae num. 1. in 4.

**QUIDAM** Scriptor antiquus, elaboravit Tractatum de laudibus Virginis, incipientem: Sancta & Immaculata Virginitas, quibus te laudibus efferram, &c. Et cap. 3. sub hoc titulo: Quomodo excellit innocentes & conjugatos, inquit: Transcendit enim sua innocentia parvulorum, quia ante sanctificata quàm nata, &c. Extat in Monasterio Tungerloënsi in 4.

**QUIDAM** Antiquus Doctor, scripsit Legendarium per circulum anni, & adducit Legendam de Immaculata Conceptione. Scriptus fuit liber an. 1455. per Fratrem Joannem de Susterem in festo Lanceæ & Coronæ Domini. Extat in Monast. S. Crucis Ruremundæ in charta pellicea in folio, fol. 18. à tergo.

**QUIDAM** Antiquus, composuit Sermone Magistrale pro Immaculata Virginis Conceptione, cujus principium est: Sapientia ædificavit sibi domum, Proverb. 10. Utrum hæc domus salutis, Beatissima videlicet Virgo *MARIA*, à Dei Sapientia ædificata fuerit in domo contagionis sordibus originalis eriminis deturpata? pro isto breviter, &c. Extat sermo iste manusc. in Monast. S. Maruni Majoris Coloniae in 4. cum alijs, num. 12.

**QUIDAM** Antiquus, scripsit Sermone pro Immaculata Virginis Conceptione, in cujus subscriptione

tionem solum habetur *Sermo de Conceptione Beatæ MARIE Virginis* coram Domino Papa, &c. & nihil amplius. Sermo vero incipit: Ave MARIA gratiâ plena, Luca 1. O flendum præconium! ô lugendum oraculum! ô plangendum præfagium Angeli exclamantis vae, vae, vae habitantibus in terra Apocal. 8. Vae primum habitantibus in terra in primo suo ingressu, &c. Cujus autem sit Sermo iste, mihi penitus incognitum est: constat autem ex caractere & modo loquendi, fuisse editum à trecentis vel quadringentis annis. Invenimus illum Colonie apud PP. Cruciferos in 4. & aliquando cum aliis videbitur lucem in monumentis antiquis de Immaculata Conceptione.

QUIDAM Doctor Antiquus, edidit Coronam parvam, quæ incipit: Ave MARIA, gaude MARIA, gaude beata & intemerata, & in æternum benedicta, &c. constatque septuaginta septem lapidibus: & ad marginem dicit: Concepta pulcherrima magnificentia margarita de rore concipit in concha marina, significans B. MARIAM, quæ speciali Dei gratiâ concepta est de sterili matre sanctificata. Absentem reconciliationis. Absentem semel accensa non potest extingui: sic S. MARIA igne Spiritus S. dum sanctificaretur inflammata, ardere & lucere nunquam cessavit. Extat manuscr. in sex chartis in Monasterio Benedictinorum S. Pantaleonis Coloniae in 4. M. 3. 18.

QUIDAM Antiquus Scriptor, edidit Sermonem de Conceptione Virginis gloriosæ cuius principium est: Conceptionis Beatæ Virginis festum, ut dicit Anselmus, pro tempore fuit abolitum propter quosdam prudentiæ propriæ innitentes sapere necientes ad sobrietatem: nunc autem propter devotionem simplicium ac sobriè ad honorem Virginis gloriosæ sentientium festum istud solemniter à Domino Papa & Cardinalibus Sanctæ Romanæ Ecclesiæ multisque aliis Ecclesiis, & præcipuè à Fratribus Minoribus tamquam devotis Ecclesiæ filiis celebratur. Unde ob reverentiam Beatæ Virginis hic primò ostendam, quòd Beata Virgo potuit sine peccato concipi originali: secundò, quòd hoc nullius privilegio præjudicat: tertio, quòd de factò sine originali peccato fuit concepta, ne per peccatum originale hæc gloriosa festivitas possit inficiari, &c. Extat antiquis characteribus manuscriptus in Monasterio Canonicorum Regularium Cruciferorum Coloniae in fol.

QUIDAM Scriptor, elaboravit Sermonem de Conceptione Virginis, cuius initium est: Creator omnium, & qui creavit me, requievit in tabernaculo meo, &c. Eccl. 24. Hic duo sunt notanda: primum, singularem Virginis MARIE dignitatem, &c. Et licet nihil expressum habeat pro præservatione, habet tamen multa verba indicantia ejus omnimodam puritatem. Extat Sermo iste cum aliis manuscr. in Monasterio S. Crucis Coloniae in fol.

QUIDAM Antiquus, scripsit Sermonem Magistralem pro Immaculata Virginis Conceptione, cuius exordium est: Soror nostra parvula est, & ubera non habet, Cant. 7. Dilectissimi Patres hodie, sicut nobis, diem illum toti mundo meritò venerabilem colimus, quo futura Dei Genitrix materno utero concepta tanquam Aurora Solem, sui benedictissimi Filij, veri feilicet Solis, &c. Extat manuscr. in Monasterio PP. Benedictinorum S. Martini Coloniae in 4. num. 12.

QUIDAM Antiquus, in libro cuius titulus est:

Speculum exemplorum omnibus Christicollis salubriter inspiciendum, ut exemplis discant disciplinam, &c. distinc. 8. ex Vitis Sanctorum exempl. 67. sic dicit: Temporibus Caroli Regis Francorum Clericus quidam Ordine Levita Hungariæ Regis germanus, Dei Genitricem toto corde diligens, eius Horas solitus cantare, parentum consilio nubere volens cum quadam puella valde pulchra contraxit. Accepta autem à Presbytero nuptiali benedictione die quodam, & Missa celebrata, recordatus quòd B. MARIE Virginis Horas juxta morem suum non cantaverat illa die, omnes ab Ecclesia exire coëgit, sponsamque domum mittens ipse solus juxta altare remansit. Cumque solus Dominicæ Matris Horas decantaret & Antiphonam: Pulchra es & decora filia Hierusalè, diceret; subito apparuit ei Domina & perpetua Dei Genitrix Virgo MARIA cum duobus Angelis dexteram & lævam ejus tenentibus, dicens: Si ergo pulchra sum & decora; quid est quòd me dimittis & sponsam aliam accipis? nonne ego pulchrior sum illa? nonne ego optima & formosior? vidistine tam pulchram? Cui ille: Domina mea, claritas tua omnem mundi pulchritudinem excellit. Tu es super choros Angelorum elevata, tu es super cælos cælorum exaltata; quid ergo vis ut ipse faciat? At illa: Si sponsam carnalem, cui adharere vis, amore mei dimiseris, me sponsam in cælesti regno habebis. Et si Conceptionis meæ festum annuatim sexto Idus Decembris solemniter celebraveris & celebrandum prædicaveris, mecum in regno vixenti mei laureatus eris. His itaque dictis Domina nostra ab oculis ejus disparuit; Clericus verò domum redire renuens, absque parentum consilio illico ad Abbatiam quandam extra patriam profectus, Monachali habitu decoratur, & post exiguum temporis meritum B. MARIE Virginis, quæ diligentes se semper decorat & beatificat, vitam beatam finivit in hoc exilio, & æternam accepit in sæculo futuro: sed prius tamen Aquileiæ Patriarcha factus, festum Conceptionis eiusdem die prædicto quamdiu vixit proprijs octavis celebravit, & celebrandum prædicavit. Lib. impress. Argentinæ, anno 1495. in fol.

QUIDAM Antiquus Scriptor, scripsit Sermonem de Nativitate Virginis MARIE, cuius principium est: Sicut sol oriens mundo in altissimis Dei, sic mulieris bonæ species in ornamentum domus sue, scribitur Eccles. 26. Sicut dicit Fulbertus Carnotensis Episcopus in Sermonem de Nativitate Beatissimæ Virginis Dei Genitricis, &c. parum post principium, inquit: Quia Beata Virgo descendit de Adam per concupiscentiam carnalem sicut aliæ mulieres, & peccatum originale contraxit in causa, licet non in effectu: unde notatur, dicens: De radice Jesse; Jesse enim interpretatur incendium, hoc est, de flamma concupiscentiæ radicata in omni genere humano. Christus verò non contraxit nec in causa, nec in effectu: quia conceptus non fuit de virili semine, sed mystico spiramine, cum dicitur: Flos egressus est de radice Jesse, &c. Et profectur latè. Extat Serm. manuscr. cum alijs de B. Virgine in Monasterio Canonicorum Regularium S. Crucis Coloniae, litt. D. num. 24. in 4.

QUIDAM Scriptor, typis mandari curavit Opusculum sub hoc titulo: Index Epistolarum & Evangeliorum, quæ ex veteri & novo Testamento excerpta, in templis Dominicis & alijs festivis diebus leguntur juxta consuetudinem Ecclesiæ

fiæ Parisiensis & Romanæ, &c. & adducit Epistolam pro die Conceptionis Beatæ *MARIÆ* Virginis. Extat impress. in 16. Parisijs absque anno impressionis.

**QUIDAM** Scriptor antiquus, edidit Sermone de Conceptione Virginis, sub hoc themate: Apertum est templum Domini in cælo, &c. Secundum quod dicit Seneca in libro de Beneficijs, per continuationem beneficiorum ingrati & inimici efficiuntur grati & amici, &c. Hic inter alia dicit: Unde sciendum, quod triplex sanctificatio reperitur. 1. superfluentiæ, quæ fit in instanti Conceptionis; & hæc convenit soli Christo Sancto Sanctorum, quando in instanti suæ Conceptionis fuit animæ infusio & sanctificationis confirmatio; quia simul viator & comprehensor. 2. abundantia, quando non in instanti Conceptionis, sed in instanti animæ rationalis infusionis, quæ tantum convenit Virgini, &c. Unde Anselmus de Conceptu Virginali: Nec decebat, ut *MARIA* jaceret sub macula peccati originalis, imo potius ut Christi Conceptio fieret de Matre purissima; & quoque puritate Virgo niteret, quæ major sub Deo nequit intelligi. 3. participationis, & hæc fit longè post animæ rationalis infusionem, ut sanctificatio Joannis Baptistæ quæ fuit in sexto mense, &c. Item, ibidem est alius Sermo de Conceptione *B. MARIÆ*, qui incipit: Egredietur virga de radice Jesse, Isaias Propheta. Pro quo notandum, quod secundum statuta Ecclesiæ quinque festa principalia in anno de Virgine gloriosa sunt servanda, &c. Et primum loco agit late de festo Conceptionis. Extat Sermo iste antiquis characteribus manusc. in Monasterio Canonicorum Regularium S. Crucis Colonia, num. 3. in 4. & postea eundem sermonem inveni etiam manusc. in fol. & licet sit totus de Conceptione Virginis, volui transcribere solum supraposita verba, ut ex ipsis cognoscatur modus loquendi antiquorum.

**QUIDAM** Latinus, scripsit Defensorium Revelationum Sanctæ Birgittæ pro Concilio Basileensi ad annum 1435. & articulo ultimo, folio 484. sic dicit super cap. 49. libri 6. circa finem: In capite 49. libri 6. & cap. 9. libri 1. dicitur de sanctificatione Beatæ *MARIÆ* cum articulo Conceptionis ejus sine peccato originali: Ita declaratur non contradicere, accipiendo quod loquitur de Conceptione munda à peccato originali per respectum ad concubitus parentum, ut actio personalis, ex qua ut sic nulla videtur transmitti culpa, cum sancti & justii essent, & ex obedientia convenirent. Dicit enim S. Thomas in Questionibus de malo quest. 4. art. 1. in solutione unius argumenti: Quod iustus accedendo ad uxorem, secundum id quod proprium est sibi, sic non transmittit peccatum originale; sed secundum id quod habetur ab Adam. Hæc ille. Et hunc modum videtur innuere articulus iste, cum ex persona Beatæ Virginis dicitur lib. 6. cap. 49. Per similem modum, id est, per obedientiam scilicet parentum meorum fuit, quando ego concepta fui. Et ideo veritas est, quod concepta sui sine peccato originali, & non in peccato mortali. Quia sicut Filius meus & ego nunquam peccavimus; ita nullum conjugium fuit, quod honestius esset, quam illud de quo ego processi. Hæc ibi. Ecce totum refert ad personas parentum, ex qua parte ut tales essent sancti & justii, & ex Dei mandato convenientes, nullà improbà voluntate media, Concep-

tio ejus munda fuit. Et huic non repugnat sanctificari, sicut patet intelligenti & Doctorum maximorum scrutanti sententias, quia unus concordat cum alio. Ille verò, qui diceret *Virginem gloriosam non conceptam in peccato originali*, facilius solveret dicens: quod sicut dicimus Christum sanctificatum esse, secundum illud Joannis 10. Quem Pater sanctificavit, & misit in mundum; cum hoc dicimus eum conceptum esse absque omni peccato: ita nec in Virgine gloriosa illa repugnat. Super isto articulo fusiùs scribit Joannes Cardinalis articulo suo 87. folio 119. Item Heymericus de Campo art. suo 50. folio 226. alique Doctores, &c. Extat manusc. in Monasterio Watzstensi Ordinis S. Salvatoris cum Defensorio Turrecrematæ, Heymerici, Galfridi ac aliorum, in folio.

**QUIDAM** Manuscriptus antiquus, super Ave Maris Stella, ad illud: Sumes illud Ave, ait: Quod *MARIA* fuit concepta sine væ peccati originalis, &c. Extat in 4. in Conventu de Nazareth Parisiensis prope Templum.

**QUIDAM** super Ave *MARIA*, cujus Opus incipit: Ave *MARIA*, &c. Verbum bonum & suave personem illud, quo nuntiata est nostra redemptio ab æterno, &c. explicando verbum Ave, millies repetit *Virginem MARIAM* fuisse immunem ab originali. Ait enim: Secundò considerandum est, quod immunis fuit non solum à triplici væ miseriæ originali, sed à væ miseriæ nascentium, &c. Et infra: O quam immunis ab isto væ nascentium fuit sanctissima natura *MARIÆ*, quæ non solum & ab originali culpa, &c. Et infra: Tertio etiam considerandum est, quod *MARIA* etiam immunis fuit non solum à triplici væ miseriæ originali, sed etiam à triplici væ pœnæ. Extat manusc. cum *Mariæ* Alberti Magni in Biblioth. S. Victoris extra muros Parisiensis, num. 256. in fol. & charact. antiquis in charta pellicea.

**QUIDAM** in Sermonibus antiquis existentibus in Bibliotheca S. Metropolitanæ Ecclesiæ Cameracensis, in sermone de Nativitate *B. Virginis*, sic inquit: Orietur stella ex Jacob & conturget virga de Israë, &c. Sed quia plurimæ stellæ tendunt ad occasum, & *Beata Virgo* erat sine occasu & lapsu & labe; ideo non solum stella, sed maris stella quæ occasum nescit, dicitur, &c.

**QUIDAM** Latinus antiquus existens in Bibliotheca Alnensi Ordinis Cisterciensis manusc. in 4. sub hoc titulo: Speculum *MARIÆ*, in quo speculari possunt amatores Virginis, qualis & quanta sit ipsa Virgo Beata. Ave *MARIA* gratiâ plena, Dominus tecum, benedicta tu in mulieribus, & benedictus fructus ventris tui. Audi dulcissima Virgo *MARIA*, audi mira, audi filia; &c. prope initium sic inquit: Considerandum, quod est triplex væ, à quo immunissima fuit illa cui dictum est: Ave. Est enim væ culpa actualis, væ miseriæ originali, væ pœnæ æbennalis, &c. Et passim agit de exemptione in tota explicatione. Est distinctum ab alio Speculo supra posito.

**QUIDAM** Antiquus Doctor Parisiensis, habet Sermone Magistrale pro festo Immaculatae Conceptionis Virginis *MARIÆ*, cujus initium est: Non videtur sanæ mentis is, qui cum miranda videt, &c. Extat in Archivo Universitatis Facultatis Parisiensis seorsim manusc. characteribus antiquis; & fuit factus coram tota Universitate apud Patres Augustinianos, ut constat ex Catalogo, folio 20.

**QUIDAM**

QUIDAM Antiquus, habet Sermonem de Conceptione Virginis, & extat in Biblioth. Conventus S. Francisci Pampilonen. in 4.

QUIDAM in Sermon. de Purificatione, qui incipit: Postquam impleti sunt dies Purificationis MARIE secundum legem Moysi. Ad celebrationem hujus festi tres personas legimus concurrisse, &c. sic inquit: Triplex namque est eius immunditia, quae locum non habuit in MARIA: scilicet immunditia contracta à parentibus; immunditia acquisita ex pravis actibus, & immunditia indita ex legibus ceremonialibus. Prima immunditia est culpæ originalis; de qua dicitur in Job: Quis potest facere mundum de immundo conceptum semine? & capite 15. Quis est homo, ut immaculatus appareat natus de muliere? Propter hoc dicebat David: Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum, &c. Extat in S. Victoris volumine 942. in 8.

QUIDAM Manuscript. existens in Biblioth. S. Laurentij Leodij, habet historiam Bernensium pro Immaculata Beatæ Virginis MARIE Conceptione; & in principio Operis habet hæc ad Joannem Scotum Doctorem Subtilem:

Concepta est Virgo primi sine labe parentis,  
Hic tulit, hic hæresi plurima dira dedit:  
Inde genus meriti tantum sibi Papa refundit,  
Doctores Subtilis dicitur, ut que dedit, &c.

Opus verò incipit: Magnificis nobilibusque Senatoribus & Patriciis, Magistratuique inclytæ civitatis Bernensis. Si Christo Jesu Salvatori sumus credituri, Senatores clarissimi, &c. Et in corpore Operis nostram aperte tuetur sententiam. Extat in folio & charta num. 32.

QUIDAM in Calendario de Sanctis per totum an. tom. 2. fol. 213. agit de Conceptione Beatæ Virginis MARIE, & adducit legendam antiquam, scilicet: Tempore illo, quo divinæ placuit pietati, &c. Extat in Biblioth. S. Victoris manusc. num. 875. in folio.

QUIDAM Poëta, fecit Carmina pro Immaculata Virginis Conceptione, quæ incipiunt:

Fallentur nimium qui se contagia diri, &c.

Vide Bernardin. de Buis Sermon. 9.

QUIDAM Antiquus, edidit duos Sermones de Conceptione Virginis, quorum prior habet pro themate: Sanctificavi domum istam, &c. ubi inter alia dicit de tabernaculo MARIA: Et istud sanctificatum fuit statim quo concepta fuit, &c. Alius verò incipit: Vox iustorum latificat. Extant in Biblioth. S. Victoris num. 709. in 4.

QUIDAM in libro dicto: Hebdomas Mariana seu officium acrosticum in honorem miraculosi nominis MARIE, &c. fol. 7. sic dicit:

MARIA cæli Regina  
Arca fœderis divina  
Rosa recens sine spina  
Iustitia disciplina  
Ad adjuvandum mesissima.

Et infra folio 13.

Mater Dei purissima  
Ab omni viti mundissima, &c.

Impress. Audomari 1624. in 12.

Item, in eodem libro sic ait: MARIA Virgo inter cetera ab Adæ noxa exempta, Regina sine macula, in sæculorum sæcula à cunctis benedicta. Impress. ibidem eodem anno.

QUIDAM, in lib. Manuale Sodalitatis B. MARIE Virginis accomodatum Scholasticis omnibus,

qui litteris vacant in Gymnasiis Societatis Jesu collectum olim à Sodalitate Leodiensis nunc primum multò plus dimidia parte auctum à Mussipontana, &c. parte 4. folio 82. de Conceptione Beatæ Virginis considerationes; ubi dicitur eam fuisse purissimam, nullius labis affinem, &c. Lib. impr. Lugduni 1633. in 16.

QUIDAM A. G. A. C. Poëta Italus, in Cantione ad Beatissimam V. MARIAM, sic inquit fol. 130.

Ma stella ô tu, che producesti il Sole  
Mai non tramonti tu, &c.

Extat cum aliis Poëtis in libr. Sacri applausi &c. Mutinæ 1629. in 8.

QUIDAM Antiquus, in festo Acatistico vocat Dei Genitricem sanctissimam, prorsusque Immaculatam. Vide Joannem Euseb. lib. Exception. cap. 13. folio 242.

QUIDAM, de Indulgentiis concessis à Paulo Papa V. fœlic. memoriæ Archiconfraternitati Immaculatae Conceptionis Beatissime Virginis MARIE Summarium. Romæ 1639. in charta expansa.

QUIDAM, pro Archiconfraternitate Immaculatae Conceptionis Beatissime Virginis MARIE Instructionem. Senis 1636. in charta expansa.

QUIDAM, edidit Coronam Immaculatae Conceptionis Virginis MARIE. Avinione 1602. & Neapoli 1636. in charta expansa.

QUIDAM alter, Modum recitandi Stellarium seu Coronulam Immaculatae Conceptionis. Mondovii 1639. in charta expansa.

QUIDAM alter, Instructionem pro recitando Stellarium Immaculatae Conceptionis Virginis MARIE. Romæ 1604. in charta expansa.

QUIDAM, agit de Indulgentiis & gratiis stationum, quæ sunt pro omni die in Ecclesiis Urbis concessæ Archiconfraternitati Immaculatae Conceptionis Domine nostræ existenti in Capella Annuntiationis nuper extracta in S. Francisco Vineæ Venetiarum. Impress. Venetiis 1585. in 8.

QUIDAM Antiquus, edidit Summam Theologiæ, & in 1. tom. in elencho verb. MARIA, inquit: MARIE Conceptio præservata, tomo 2. fol. 192. In quodam manusc. in Convent. S. Joannis Regum, littera X. num. 85. sed ibi non est tom. 2.

QUIDAM Auctor, in quadam Tabella manusc. in charta pellicea, inquit: Sine peccato concepta, pro peccatoribus intercede, &c. Extat in Urbe in Archiconfraternitate S. Laurentij in Damaso.

QUIDAM Auctor antiquus, extat in Conventu S. Francisci Tolosæ cum his Auctoribus, Jacobo Tixu, Petro Viel, Clemente Marchant, Joanne Paschali Robin; & tomo 3. fol. 1036. habet Tractatum de Conceptione cum scholiis, ubi latè agit de præservatione Virginis. Impress. Parisiis 1580. cum alijs in tribus tomis, & adducit varios Auctores scribentes pro hac materia.

QUIDAM Antiquus, in celebri libro de Potestate Sacerdotis, lectione 32. inquit: Pura siquidem humanitas in MARIA non modò pura ab omni contaminatione, sed & pura singularitate nature, &c. Singularis in ortu, & in totius vitæ processu. Lib. impress. Rutlingen. 1488. in folio.

QUIDAM Antiquus manusc. in Biblioth. Parcentis, in Sermon. de Annuntiat. incipiente: Ave gratiâ plena. Ostendit Angelus in verbo proposito, &c. prope initium sic dicit: Propter quod nota, quod triplex est vix, à quo ipsa Virgo immunis fuit, scilicet originalis macula, actualis culpæ, &c.

K k k k

QUI-

QUIDAM Antiquus manuſc. exiſtens in Biblioth. Canonicoꝝ Regularium Parcentium, ſub titulo: Quasi aurora conſurgens, Cantic. 6. Ut ea quæ dicturus ſum, captu faciliora ſint, minusque cõfuſionis & tædii, &c. ait: Secundò Virgineſem ipſam, cujus Conceptione mater dignè gaudet Eccleſia, &c.

QUIDAM Auctoꝝ Italus, ſub his litteris: D. H. M. P. CLER. REG. hæc habet:

Ab univerſo condito, ter milleſimo, nongentefimo quadrageſimo octavo

Primò poſt olympiadem centefimam nonageſimã Victrix olympiaca,

6. mundi ætate, ætatis aureæ reſtitutrix,  
6. Idus Decembris

Vera Dei Mater, & ignis ſacri Numen,  
6. feria & ſummo mane,

Quandò plasmatur Adam, conceptus Homo Deus;  
Deiparæ Auroræ Lux Primigenia,  
Immaculata concepitur.

Semper & à ſextis condita Virgo fuit.

Anno in lucem prodiit Sabbatico; intacta vomere,  
ſoluta onere Originario.

Menſe **כסיו** tebeth

Decimo, optimo, opimo, geniali,

Ab univerſali claris libera fuere montis alii juga:

Incrudeſcente hyemè, odoratior flos vernus erupit:

Arcifero laeſſente Solem,  
Sagittaria ſclerum furgit:

Lunã nonã curvatã in arcum, & trino vultu ſpectante illum

Innocentis Victricis Domicilium, ac Trini luminis Sponſa, Filia, Mater

Apparuit.

Die veneris ſacrorum Dea emicat Amorum,  
Stellaque Solis ſocia.

Aurea diei hora viventium albavit Matrem, quæ Morientium obſcuram reddidit.

Trigefimus Auguſti Auguſtulè Imperiũ auſpicatur, Ac duodecimus impii Herodis, pietatis exordia.

Propè Nazareth Nazaræ Virginis Conceptio,  
Florisque Nazareni vivi radix candida:

Supra montes Zabulon jacta ſanctitatis fundameta:  
Ex Galilæa Gentium & Judæorum omnium ſalus

derivatur.

Joachim & Anna

Sub Dio & in Horto ſlentibus, expiatum primi Horti ſcelus.

Prænuſtius Gabriel

Indicturus Filii, Matris quoque indicit Conceptum.  
Inſolito miraculo

Fœcundat ſenes & ſteriles, puellam fœcundaturus & Virginem.

Igitur

Innocentiæ reſtituæ Immaculatum jubar,

Infirmitatè Originalis Harmonicum Melos;

Virtutum univerſarum conſonum Compendium;  
Pontificum, Regum, Principum, Prophetarum, Sa-

cerdotum Regia progenies;

Sæculorum ſuſpirantium deſiderium.

Unigenita Unigeniti Genitrix futura,

Inter incendia Charitatis

Animatur

M A R I A

Ab alvo ingenua, non libertina:

Ab Ævo Sidus.

A prima linea ad ultimam, abſq; macula & momo;

Nunquam ſerva, quæ à primo momento coronata

Imperatrix, commune debitum non contraxit:

Nuſquam Alexi pharvacum infeclantate:

Puncto eo quo vixit, vidit, voluit, amavit.

Hauſit cum matris ſanguine divinos ignes

Non prius maculata, quàm ſancta; quia ſimul animata & ſancta.

Ab initio gratiã plena, priuſquam ſuperplena Deo:

Caliginis non novit, quas oriens diſſipavit.

Non umbravit turbo, quæ draconis caput contrivit:

Adamantina fuit, quæ caruit fomite.

Imperturbata MARIE, cryſtallini maris malitia:

Percalcata Lunæ non metuit impetus.

Ultra halitus, ultra nubes, ultra ſtatus olympi jugum,

Extra teli jactum, ſupra fulminis iectum, extra fluminis curſum

MARIE Conceptus.

Prodromus vitæ Virgineæ Deus, incaſſum culpa naturam provocat.

Præmunia radiis deridet turbinum aggreſſus.

Circumvallata liliis ſordes antiquas eliminat.

Semper intacta, quæ à principio protecta:

Plagari non contigit, quæ vix vivens dimicavit.

Inter ſpineta illæus Roſæ Riſus:

Gratiã Naturæ favente anima corpuſculum fovet.

Serpentis dolus non obſuit, quæ partus dolores

non ſenſit.

Ejus nec illeſta ſibilo, nec veneno lactata.

Quæ circumdedit virum, ſubviri tyrannide nõ fuit,

Communi nec ſadata labe, nec oppreſſa labore.

Pomeridianos ardores non timuit, matutinis nubibus obumbrata:

Quæ fructum vitæ protulit, fructum mali non decerpſit;

Nec præguſtavit toxica, cui beatum propinavit

nectar Charis.

Negavitne Matri Filius, quod conceſſit Adæ & Eve,

Et conceſſit poſteris?

Solis orbita nullã ſui parte obliqua.

A principio canduit æterni Candoris parens.

Tota Lactea Numinis Via.

Semper Phosphorus, nuſquam Heſperus.

Deliquium non patitur Sidus Phebo proximum.

Nuſquam purus Amnis è Fonte turbido:

Ne Naturæ vitii obreperet, obſtitit ſuis telis Numè.

Impreſſ. Panormi 1652. in charta expanſa.

QUIDAM in libro: Exercitium Vitæ & Paſſionis

Chriſti ad modum Roſarij, quinquaginta articulis & totidem oratiunculis diſtinctum, &c. fol. 76.

inquit: Domine Jeſu Chriſte adoro te, Benedico

te & gratias ago tibi; quia nobiliſſimam Virginem

tibi in Matrem prælegiſti, quam præſignatam &

de ſanctis parentibus ſine peccato conceptã ac natam gratiis,

virtutibus bonisque omnibus impleviſti, &c.

Lib. impreſſ. Antuerpiæ abſque ann. in 24

QUIDAM Leodiensis, ſub hoc titulo: Sacramentum

Auguſtiſſimæ Deiparæ V. MARIE, patriæ Leodiensis, &c. folio 20. agendo de Confraternitatibus

civitatis Leodiensis, ſic inquit: Septimò Juvenum

litteratorum & Philoſophorum Latina, titulo Immaculatae Conceptionis. Leodij 1618. in 4

QUIDAM Antiquus Latinus, in lib. Sermonum

ſerm. de Nativitate Virginis, qui incipit: Egredietur

Virga de radice Jeſſe, &c. Nota, quod invenimus B. Virginem egreſſam, progreſſam, ſuper-

greſſam & ingreſſam. Primò, quoad ſanctificationem,

&c. De primo hic: Egredietur Virga de radice.

Tria hic oſtendit Propheta ad laudem B. Vir-

nis,

nis, videlicet nascentis puritatem, ibi: Egredietur Virga. Glossa: Cui nullus frutex adhaesit: virga enim sine curvitate scilicet peccati cuiuslibet nascitur, & recte sic B. Virgo immnis fuit ab omni peccato, nec in radice contraxit originale. Lib. manusc. in Biblioth. Patrum Societatis Jesu Bruxellis, in 8.

QUIDAM Latinus, in libro antiquo (videtur contra Judæos) concludit sic: Ave MARIA gratia plena, Dominus tecum, D. J. D. T. & tu Domina mea semper tecum: benedicta tu in mulieribus, & benedicta Anna mater tua, quæ sine peccato te concepit, &c. Impress. Salmanticæ 1524. in folio.

QUIDAM Antiquus Latinus, in pulchra historia de Anna sanctissima cap. 7. inquit: Cognovit itaque Joachim Annam uxorem suam, quæ deo miserante fructum concepit felicissimum. Igitur cum impleti essent dies Annæ ut pareret, &c. Lib. imp. Daventriæ, anno 1494. in 4.

QUIDAM existens in Biblioth. Villariensi, qui incipit à festo S. Andreae, sic: Passionem S. Andreae, &c. adducit Legendam S. Anselmi de Helsingo, & alia tria miracula de Germano Regis Hungariæ, & Canonico Gallo, &c. pro Conceptione, ac Evangelium pro festivitate Conceptionis. Est manusc. in charta in fol.

QUIDAM antiquus manuscriptus, cujus principium est: Utrum finis per se & præcipuus Theologiarum, &c. in 3. Sententiarum, quæst. 1. Quæritur, Utrum Beata Virgo fuerit concepta in originali peccato? latè nostram tuetur sententiam. Extat in Biblioth. Augustinianor. Tolosæ in Gallia.

QUIDAM manuscriptus, existens in Conventu S. Francisci Lovanii pluteo 121. cum aliis Opusculis habet Sermonem de Immaculata V. Conceptione, & incipit: Benedixisti Domum tuam, &c. Extat in 4. cum Opusculis impressis.

QUIDAM manuscriptus, etiam in Conventu FF. Minorum Lovanii pluteo 121. habet Sermonem de Immaculata Conceptione, & incipit: Sanctificavit tabernaculum suum Altissimus, &c. Extat in 4. cum aliis Opusculis etiam manuscriptis.

QUIDAM Antiquus Latinus, in Historia seu Legenda, per Joannem de Westphalia 1485. in fol. sub hoc titulo: Sermo Anselmi de Conceptione intactæ Virginis MARIE, Quod sit ab originali crimine præservata; & probatur per decretum Concilii Basileensis, & per multa & miranda miracula. Incipit: Principium quo salus, &c. Postea adducit decretum Concilii Basileensis. Sequuntur miracula de Conceptione Virginis. Ad informationem denique hujus veritatis de Conceptione Beatissimæ Virginis Genitricis Dei, inveniuntur plura scripta miracula in libro qui dicitur: Defensorium Virginis, appenso catenis in pluribus Librariis, fuitque compositus circa annum Domini 1390. ubi sic scribitur, &c. Extat fol. 249.

QUIDAM Latinus, existens in Bibliotheca D. D. Jacobi Thuani Parisiis manuscrip. in charta pellicea antiquissimis characteribus, in fol. num. 78. habet Sermonem de Conceptione Sanctæ MARIE imperfectum, qui incipit: Castissimum MARIE Virginis, &c. ubi agit de præservatione Virginis ab originali peccato.

QUIDAM Latinus, existens Cameraci in Bibliotheca S. Sepulchri Benedictinorum manusc. antiquissimis characteribus, sub titulo: Incipit prologus miraculorum Dei Genitricis MARIE, folio 3. adducit apparitionem factam Helsingo pro Con-

ceptionis Beatissimæ Virginis festivitate celebranda; & incipit: Tempore, quo Normanni Angliam invaserunt, &c.

QUIDAM Latinus, in 4. manusc. qui incipit: Rabbi, ubi habitas? Joannis 1. Sicut habetur ex præsentis Evangelio, Fratres charissimi, &c. adducit duos Sermones de Conceptione B. Virginis, quorum primus incipit: Anselmus Cantuariensis Episcopus & Pastor, &c. in quo referuntur tria miracula, Helsingi, & Canonici Galli, ac Fratris Regis Hungariæ. Secundus Sermo incipit: Honoretur à nobis dies dilectus solemnitatis, &c. In sancto Sepulchro Cameraci.

QUIDAM Latinus, in libello cujus titulus est: Rationes ob quas illustissimus Dominus Archiepiscopus Mechlin. Belgij Primas, &c. à promulgatione Bullæ proferibitur, Cornelij Jansenij Episcopi Iprensis &c. fol. 8. agit de voto emisso ab Universitate Salmanticens. Immaculata Conceptionis Beatissimæ Virginis tuendæ. Lib. impress. & ex Gallico in Latinum translatus à quodam P. Domini-cano 1649. in 4.

QUIDAM Latinus, in libro cujus titulus: Onus Ecclesiæ nostris temporibus deplorandum, &c. cap. 18. fol. 96. Quod Virgo MARIA fuit immnis à peccato originali: alias non esset maior Ioanne Baptista, &c. Lib. ter impress. anno 1531. & 1535. & tandem anno 1620. in 4.

QUIDAM sub hoc titulo: Sententiæ ex variis authenticis Patribus collectæ, & aliquot Sermones partim de Tempore partim de Sanctis, sic incipit: Non æstimas magnum, quod caducum est, &c. Et in tractatu de B. Virgine incipiente: Quod B. Virgo comparatur cælo. B. Virgo MARIA comparatur cælo; cælum enim dicitur casa Eloys, &c. sic inquit: Quæ est ista &c. Omnes igitur secundum Apostolum filij iræ nascimur in incolatu hujus militiæ, quia in tenebris progredimur; sed B. Virgo quia sanctificata ab utero creditur, rectè quasi aurora progreditur, &c. Et inferius sub metaphora Lunæ: Pulchra ut Luna. Luna triplicem statum habere dignoscitur; quantum est in defectu, quantum semiplena, quantum . . . id est tota plena, & tunc pulchrior. Ideo B. Virgo quasi in defectu fuit in Conceptione, quia cum peccato originali concepta fuit; semiplena cum sanctificaretur in utero, & in Nativitate & in conversatione, &c. Item, ibidem sunt duo Sermones de Purificatione; & in primo sub themate: Postquam impleti sunt dies purgationis MARIE, &c. In verbis istis tria notantur, &c. sic inquit circa initium: Prima est à contagio. Secunda ab immunditia corporali. Tertia à macula totius corruptionis. Primà purgata fuit MARIA in infusione anime in corpore. Augustinus: Qui animam infudit, similiter & sanctificationem dedit vel infudit. Et alibi: Cum de peccatis agitur, de MARIA nolo fieri mentionem. Sed amplius purgata fuit in Conceptione Filij Dei. Secunda purgatione purgari voluit, licet non indigeret, in hodierna solemnitate, &c. De hac dicit Socus: Aufer rubiginem, id est, omnem corruptionem de argento, id est, de B. Virgine; & egredietur vas purissimum. Extat manusc. in Monasterio Dunensi Brugis, class. 6. num. 92. in 8. characteribus antiquis & minutissimis.

QUIDAM Latinus, existens in Biblioth. Canonorum Regularium Tungris manuscrip. in folio: K k k k 2 script

scripsit Opusculum de Immaculata Conceptione Virginis *MARIE* ex S. Anselmo, & Defensorio Virginis; in quo recollegit multa miracula de hac materia Conceptionis, adducitque Decretum Concilii Basileensis, & Epistolam S. Anselmi ac Sermone. Extat cum aliquibus Operibus S. Augustini ac aliis variis, litt. B. num. 4. Facit etiam mentionem, imo narrat totam historiam Alexandri Halensis, dicendo quod Mariale incipit: Sancta & superlaudabilis semper Dei Genitrix Virgo *MARIA* ab aeterno praevisa. Et adducit verba capitis ultimi libri tertii, quod incipit: Fiat lux, dicitur sic: Nonne possibile esset, ut talis actio per inspirationem Spiritus Sancti perpetrata & speciali praecepto completa absque omni peccato exerceatur? Et post pauca: Ego ipse qui hoc scribo, &c. & adducit totum miraculum.

**QUIDAM**, in lib. Sent. quorum 3. est: Deus, qui dives est in misericordia; propter nimiam charitatem suam, &c. dist. 3. sic inquit: Secundò quaritur Utrum anima B. Virginis sanctificata fuerit ante originalis peccati contractionem? & quòd sic, videtur. Anselmus, &c. Et post aliquas rationes, quartà in ordine dicit: Si est invenire extrema, convenit ponere medium; sed convenit ponere homines originale peccatum in anima & in carne, sicut filii Adam habent communiter; convenit invenire carentem in anima & in carne, sicut & in Christo: ergo convenit reperire medium, scilicet habentem in carne & non in anima, vel in anima & non in carne; sed habere in anima & non in carne est impossibile, quia originale ortum habet à carne; anima enim non traducitur, sed caro. Restat igitur, quòd aliqua persona fuerit, quæ haberet originale solum in carne, & non in anima: *haec autem fuit illa quæ maxime accedit ad Christum propinquitate, & haec est Virgo MARIA, &c.* Manusc. apud Aug. Burdegala.

**QUIDAM** Manusc. existens in Biblioth. Fratrum Minorum Atrabaten. in lib. Modus insignis benedicendi omnibus partibus corporis purissimi B. *MARIE* Virginis, inquit fol. 1. *Tota pulchra es MARIA & macula non est in te, & labis omnis exers, &c.*

**QUIDAM**, in Opusculo cuius titulus est: Speciales figurae & multum notabiles ex compendio Biblicae cum magna diligentia enucleatae, in omnibus quasi sermonibus ad laudem Beatæ *MARIE* servientibus, sub hoc titulo: *MARIE* Conceptio & Nativitas signum fuit reparationis humanæ; fuitque vas reparativum, sicut ipsa Eva fuit destructionis; & incipit: Vas admirabile, opus excellenti, ad finem inquit: Quod intelligens humanum genus suggestit artifice, dicens Proverbiorum 25. Aufer rubiginem de argento, & egredietur vas purissimum; id est, sanctificatum vas Virginem ab originali peccato. Item, infra figurà 3. sub hoc titulo: *MARIE* Annuntiationis ornamenta, &c. inquit: Si quis enim attendat huius Virginis peccati immunitatem, omnia sua peccata brutalia detestabitur & maerabit, &c. Item, figurà 4. sub hoc titulo: *MARIA* privilegiata erat prae cæteris, quia ab originali peccato immunis; incipit: Liberasti me Domine secundum multitudinem misericordiarum tuarum; Ecclesiastici 21. Nota, quòd signum magnæ libertatis & nobilitatis alicujus civitatis est, quòd omnibus solventibus tributum illa non solvit, & est tunc multum per hoc privilegiata spiritualiter.

Omnis creatura humana fuit peccato subdita, & per consequens peccato tributaria, excepta B. Virgine *MARIA*, quæ ex privilegio Regis caelestis fuit ante sanctificata, quam nata; & sic gratia repleta, quia à tributo cujuscumque libera exitit. Item, figurà 5. sub titulo: *MARIA* fenestra erat Arcæ lucida, non peccati aqua penetrata, inquit: Genesis 6. ubi legitur, Quod in Arca Noë, ubi familiam suam salvavit, erat fenestra crystallina, per quam aqua diluvij non intraverunt, sed sola lux, quæ omnes in Arca viderunt, &c. Impress. Antuerpiæ 1487. cum alijs Opusculis de B. Virgine in 4. Videtur esse Rampegoli. Opus.

**QUIDAM** Latinus Antiquus, in Expositione Psalmorum, quæ incipit: Dedit David confessionem sancto & excelso, & de omni corde suo laudavit Deum, &c. super Psalm. Beati immaculati in via, colum. 2. sic dicit: Vicissim quoque testatur Scriptura neminem posse immaculatum vocari, juxta illud Proverb. 20. Quis potest dicere: Mundum est cor meum, purus sum à peccato? Et alibi dicitur: Nemo mundus à sordibus, nec infans, cujus est unius diei vita super terram. Pensandum itaque, quòd aliquis dicitur immaculatus varijs modis. Primò, qui numquam peccato subjacuit, nec originali, nec mortali, nec veniali, & ita Christus homo censetur immaculatus. Secundò, qui nec mortali, nec veniali peccato fuscatus est; & ita B. V. Immaculata est, tamen de originali quantum ad eam nihil dico, &c. Extat manusc. in Bibliotheca FF. Minorum Lovanii cum Dialogis B. Gregorij & alijs Opusculis in fol.

**QUIDAM**, in Speculo exemplorum antiquo, dist. 8. exempl. 68. refert miraculum de Clerico temporibus Caroli Regis Francorum, qui cum esset Levita & Hungariae Regis Germanus voluit ducere uxorem; sed cum recitasset Horas Canonicas, apparuit ei Virgo *MARIA* cum duobus Angelis dexteram & lavam ejus tenentibus, dicens: Si ergo pulchra sum & decora; quid est quòd me dimittis & sponsam aliam accipis? Nonne ego pulchrior sum illa? Nonne ego optima, & formosa? vidistine tam pulchram? Cui ille: Domina mea (inquit) claritas tua omnem mundi pulchritudinem excellit. Tu es super choros Angelorum elevata; tu es super celos caelorum exaltata. Quid ergo vis ut ipse faciam? At illa: Si sponsam carnalem, cui adhærere vis, amore mei dimiseris, me sponsam in caelesti regno habebis. *Et si Conceptionis meae festum annuatim sexto Idus Decembris solemniter celebraveris & celebrandum praedicaveris, mecum in regno Unigeniti mei laureatus eris.* His itaque dictis, Domina nostra ab oculis ejus disparuit. Clericus verò domum redire renuens, absque parentum consilio illico ad Abbatiam quandam extra Patriam profectus Monachali habitu decoratur, & post exiguum temporis meritis B. *MARIE* Virginis, quæ diligentes se semper decorat & beatificat, vitam beatam finivit in hoc exilio, & aeternam accepit in seculo futuro. Sed prius tamen Aquileia Patriarcha factus, festum Conceptionis ejusdem die praedicto quamdiu vixit proprijs octavis celebravit & celebrandum cunctis praedicavit, &c. Lib. impress. Hagenau, anno 1507. in fol. parvo.

**QUIDAM** Latinus, in libro dicto: Thesaurus intercessionis Sanctorum per singulos anni & natalium dies, folio 256. ad diem 8. Decembris adducit

adducit festum Conceptionis Virginis **MARIÆ**, & folio 309. pro die Dominica *Officium Immaculatae Conceptionis Deiparæ Virginis* singulare; nam ad Matutinum incipit sic: Venite exultemus Dominæ nostræ, & Conceptioni ejus Immaculatae gloriæ afferamus, &c. Hymni & alia sunt etiam particularia. Oratio verò est: Sancta **MARIA** Mater Jesu & mundi Domina, quæ nullum ad te confugientem despicias, te in Conceptione tua Immaculata venerantem noli despiciere; sed oculis tuis misericordibus in me converfis, à cuiusvis peccati etiam levioris labe me tuæ summæ puritatis cultorem præserva; auxiliante Filio tuo, qui cum Patre & Spiritu sancto, &c. Lib. impr. Parisiis 1628. in 4.

**QUIDAM**, in lib. Animæ dicto, & impresso Lovanii in domo Joannis de Westphalia absque anno impressionis, cap. 10. Tractatu 5. de Excellentia Matris Dei super omnes creaturas, fol. 72. affirmat **V.** habuisse plenitudinē gratiæ, quantum potuit esse in humana creatura. Ait enim: *Et illud dicitur esse perfectum, cui nullum potest fieri additamentum, quantum ad genus suum, &c. Ergo concludere plane licet, quòd ipsa fuit vas gratiarum omnium in nullo paucius diminutum, sed in genere creatura summè perfectum.* Unde Hieronymus bene dicit: *Gratiâ plena, quia ceteris Sanctis per partes datur gratia, in **MARIAM** verò se tota infudit plenitudo gratiarum.* Rei autem, quæ non habetur ex parte, sed secundum suam plenitudinem, non est aliquid addere posse, &c. Item, Anselmus dicit: *Et est præter hoc per se notum, quòd quocumque modicum inconveniens Deo est, impossibile sed maximum inconveniens est, quòd Deus non possit. Matrem, quam ab æterno elegit & prælegit, summè perfectam efficere, &c. Et habet alia quàmplura hujusmodi.*

**QUIDAM** Latinus Poëta & egregius, in Commendationem meritorum **B. MARIÆ** in Rythmo seu Carmine, incipiente *Virga Jesse*, &c. inquit:

*Virgo salve, per quam volve*

*Cæli patet miseris*

*Quam non flexit, nec allexit*

*Fraus serpentis veteris.*

*Pulebra tota sine nota*

*Cujuscumque macula,*

*Fac nos mundos & jucundos*

*Te laudare sedule.*

Extat manus. in Biblioth. D. D. Petri Seguiet Cancellarij Franciæ in charta pellicea pulchro caractere in fol. parvo.

**QUIDAM** Auctor, in libro dicto: *Sacræ Litaniz variæ eum brevi pique quotidiana exercitatione*, fol. 140. inter alia dixit: *Speculum sine macula, &c. Per Immaculatam Conceptionem tuam, libera nos mediatrix nostra.* Impr. Samieli 1619. in 12.

**QUIDAM** Auctor, fecit Librum sub titulo: *Fasti Mariani eum Divorum Elogijs in singulos anni dies distributis, & die 8. Decembris meminit festi Conceptionis **V. MARIÆ.*** Antuerpiæ 1646.

**QUIDAM** Poëta Latinus, ita de Conceptione Virginis **MARIÆ** cecinit:

*Dicit Iessam primævo crimine prolem,*

*Commensusque veam nascentum lege teneri,*

*Qui putat obscurum Solem, cui Cynthia surgat*

*Decolor, & puro vitiatum lumen Eoz;*

*Qui nixibus candorem adimat gemmisq; nitorem,*

*Et eum nocte diem bello confundat eodem.*

*Pupula par cælo, Solymis prælatæ puellis*

*Conciperis meliore satæ, dum labis aritæ*

*Nescia, calcatis, ad vitæ limina noxis*

*Pergis orans, hylæisque premis securæ dracones.*

Ita **P. Joannes Baptista Cancellotus** in *Annal. Marian.* in Apparatu, fol. 89.

**QUIDAM** Auctor, in gestis Clementis VII. sic inquit: In toto ferè Regno Franciæ & præsertim in lingua Gallica (an Langue doca.) quàmplurimi contra ipsos insurrexerunt; multos ex ipsis captivando, oblationes & eleëmolyas eis denegando, Prædicationes verbi Dei, propositiones, & confessionum auditiones eis inhiendo. Dicta etiam Universitas Parisiensis eos à se totaliter segregavit. Quoad actus Scholasticos nullibi faciendos, aut honores & gradus recipiendos, nedum non admisit; sed etiam impedivit. In quibus omnibus fautores paucissimos, persecutores plurimos habuerunt, fueruntque passi damna plurima & infinita, nedum in personis, sed etiam in bonis. Ac ut de injuriis, opprobriis contumeliis, irrisionibus & detractionibus tacemus, pro tunc facti fuerunt tanquam opprobrium hominum & abjectio plebis. Duravitque tempestas hujusmodi per plures annos, nec fuit qui eos adjuvaret; & hoc maxime, quia qui eos persequerentur, se **B. V.** existimabant sacrificare; qui dictum Ordinem & ejus supposita, multimodè injuriari, & detrahere assererant in eo, quòd quasi omnes ipsam asserunt & opinantur in peccato originali conceptam fuisse; quod utiq; fore erroneum & damnatum tales astruebant. Vide **Petrum de Valde** clausa.

**QUIDAM** Germanus Auctor, Juris consultus in universitate Liptziensi (quem ex non aspernendis conjecturis judico fuisse **Sebastianum Brant** Consiliarium Regium, cujus cura & studio Jus Canonicum fuit in multis correctum), additissimum mysterio Immaculatae Conceptionis, contra quem propter hanc causam multis opprobriis surrexit **P. F. Wigandus Wirt** Ordo Prædicatorum, ut latè videbimus in *Sole veritatis* scripsit primò quandam brevem Relectionem sub isto titulo: *Disputatio brevissima de Immaculata Conceptione Virginis gloriose* in florentissimo studio Liptziensi die Martis post festum **S. Lucie** Virginis in scholis Juristarum publicè facta, & pronuntiata an. Domini 1489. & Disput. incipit: *Cum ista altercatio, scilicet An Beata & gloriosa Virgo sit concepta in peccato originali ante longa tempora inter Fratres Prædicatores & Minores exorta, his diebus in hoc florentissimo studio Liptziensi sit reassumpta, &c.*

Item, post prædictam Disputationem edidit alium Tractatum sub hoc titulo: *In his chartis determinatio, quæ de Immaculata Conceptione Beatæ ac gloriose Virginis Dei Genitricis in scholis Juristarum hujus florentissimi studij Liptziensis his diebus brevissimè facta extitit, corroboratur, ac nonnulla dicta per quendam ejusdem determinationis Emulum tanquam frivola & temeraria, ac Juri ac veritati contraria ex indubitato utriusque Juris fundamento eliduntur & reprobantur.* Et incipit: *Facta in scholis Juristarum hujus florentissimi studij Liptziensis quadam in transcurso lectionis disputatione brevissima de Immaculata Conceptione Virginis gloriose, ut Dominis scholaribus daretur occasio plenius de eo puncto contemplandi, &c.* Supervenit quidam dictæ disputationis Emulus, qui hanc piam, sanctam & devotam, &c.

Item, contra istum Tractatum surrexit quidam  
K k k k 3 Ordinis



Ordinis Prædicatorum Pater, ita ut sit coactus edere aliud tertium Opusculum sub hoc titulo: Triplicatio contra quandam cavillosam & inutilem scripturam D. Doctoris Georgij de Frickenhausen Ordinis Prædicatorum S. Theologiæ Professoris, in qua quoddam solutiones per eum datæ ad rationes pro ea pia & devota opinione sanctæ ac Immaculatæ Conceptionis Virginis supra adductas, sunt injuriosæ, debiles & erroneæ, ad oculos ostenditur ac demonstratur. Et incipit: Triplicatio contra & adversus quandam injuriosam ac prenitus inutilem scripturam per eximium D. Doctorem Georgium de Frickenhausen, &c.

Item, extat cum supra relatis Opusculis aliud sub hoc titulo: Clypeus contra jacula adversus sacræ ac Immaculatæ Virginis MARIÆ Conceptionem voluntaria per modum trium Sermonum cum quadam questione Theologica impressa in Lipsiensi civitate anno 1490. & incipit: Sermo 1. Tota pulchra es amica mea, & macula non est in te. Ista sunt verba Cantorum 4. originaliter scripta & ad laudem Immaculatæ Conceptionis Virginis MARIÆ, &c. Et sunt tres Sermones latissimi de novem vetulis contradicentibus mysterio.

Item, habet questionem de Immaculata Conceptione cum sua determinatione sub hoc titulo: Utrum Virgo Davidica in mente divina ab æterno præordinata habens esse in Deo secundum rationem idealem, peccato originali fuerit obnoxia, quando erat concepta secundum communem legem, cursuque naturalem? & arguitur in eipitq; Ad questionem pro parte affirmativa quoddam sic, &c. Omnia ista recollectit R. P. Theodorus Moretus Societatis Jesu Uratislaviæ in Regno Poloniæ, & manusc. misit R. P. Joanni Bollandio ejusdem Societatis, è cujus manibus ego accepi, & spero quoddam cum alijs monumentis lucem videbunt.

QUIDAM Anonymus Anglus, in Speculo Beatæ Virginis Anglicæ folio 84. de Conceptione Beatæ MARIÆ Virginis Missam: Gaudeamus. Sequentiam: Dies ista. Omnia Anglicæ absque anno impressionis. Est in Bibliotheca Fratrum Minorum Anglorum Duaci.

QUIDAM Anonymus antiquus Anglus, in libro: Liber qui vocatur festivalis, folio 59. de Conceptione Beatæ MARIÆ Virginis historiam latè. Impress. Londini characteribus antiquis absque anno in 4.

QUIDAM Anonymus Anglus, in lib. antiquo Anglico idiomate characteribus antiquis impresso sine principio & fine, super Psalmum: Domine in furore tuo, &c. latè agit de mysterio Conceptionis & ejus præservatione à peccato originali. Extat in Bibliotheca FF. Minorum Anglorum Duacen. in 4.

QUIDAM Anonymus Anglus, in Legenda aurea Anglicæ scripta, folio 45. à tergo de Conceptione Virginis MARIÆ Legendam. Impress. Londini 1527. in folio.

QUIDAM antiquus Anglus devotissimus, fecit quadam Carmina de Assumptione Virginis MARIÆ, quæ sic incipiunt:

*Sceptrum cæli Rex vertens in elytrum,*

*Pura mentis corpus & spiritum*

*Cælo sedit, subens quod subditum ei*

*Semper sit omne conditum.*

*Non permittit censura Numinis,*

*Quod carente sit labe criminis*

*Vermis hospes in carne Virginis, &c,*

Hic Auctor vixit ante annum 1470. ut dicitur in libro existente apud Patres Carthusienses Ruremundæ litt. M. num. 29. in 4. cum Jacobo Carthusien. Mihi autem videtur expressus pro Beatissimæ ac Sanctissimæ Deiparæ Virginis MARIÆ immunitate ab omni peccato.

QUIDAM Anonymus Alexandrinus Sacerdos Italus, in libro de sanctissimo Crucifixo, unico animæ, &c. in lib. 3. sub tit. Corona ad vesperam, fol. 255. inquit: Primum privilegium fuit, quod MARIÆ fuit concepta opere Dei miraculosè, quia nata de pura & matre sterilibus absque lapsu peccati originali. Ave MARIA. Privilegium 2. fuit, quod habuit acceleratum usum rationis ab utero matris cum potestate merendi. Ave MARIA. Privilegium 3. fuit plenitudo gratiarum, scientiæ, & aliarum omnium cum continua contemplatione Dei actuali, etiam dum dormiret. Privilegium 4. est, quod nunquam passa fuit sensum rebellionis adversus rationem. Privilegium 5. fuit impeccabilitas per gratiam. Hæc & plura alia extant in lib. impress. Romæ 1652. in 24.

QUIDAM Archiepiscopus Armenus, in Monast. S. Albani Anglorum Protomartyris anno 1228. retulit quomodo in Ecclesia Armenorum celebratur festum Conceptionis Christi Domini, MARIÆ ac S. Joannis Baptistæ. Ita Mattheus West Monasteriensis in Chron. seu Floribus Historiarum pag. 124. num. 30.

QUIDAM de Aramburu, utriusque Juris Doctor Hispanus ac Poëta, edidit Epigramma circa immunitatem Virginis MARIÆ à peccato originali, ut refert Didacus Cano Hispanus in suo libro de Concept. fol. 75.

QUIDAM Augustinianus Gallus, scripsit Librum, cui titulus est: Bref recueil de l'antiquité & des Indulgences données à la Confrairie de l'Immaculée Conception de Notre Dame, erigée & fondée au grand Convent des Augustins de Paris; ubi adducit Bullam Eugenij IV. Papæ pro confirmatione hujus Confraternitatis Immaculatæ Conceptionis, ac Indulgentias ab ipso concessas anno 1442. Pontificatus sui anno 2. in qua Bulla fit mentio magnæ populi devotionis & concursus ad Capellam Immaculatæ Conceptionis, &c. Et postea, Quomodo Sixtus IV. ampliavit hanc devotionem, & concessit indulgentias, sicuti pro die & octava Corporis Christi Urbanus IV. sic pro festo & octava Conceptionis. Et quod Bulla Eugenij præcesserit Bullam Sixti viginti quatuor annos. Adducit etiam quoddam Breve Petri de Monte Doctoris in utroque Jure, Episcopi Bressensis Legati à latere & Nuntij Apostolici in Gallia, datum die 2. Junij, anno 1444. ubi datur potestas R. P. Provinciali Provinciæ Franciæ, & R. P. Priori ejusdem Conventus Parisien. ut cum alijs Religiosis à se deputatis possint à primis Vesperis Immaculatæ Conceptionis usque ad secundas diei ejusdem audire omnium fidelium confessiones, & eos à quibuscumque casibus absolvere, &c. Et post pauca, Quomodo Capella Immaculatæ Conceptionis an. 1440. à Fratre Roberto de la Porta fundata, fuit amplificata magnificentissimè ab Illustrissimo Petro Episcopo Macon. Abbate S. Euberti Aurelianensis ejusdem quondam Ordinis. Adducit etiam litteras Regis Christianissimi Caroli VIII. pro ampliatione ejusdem Confraternitatis ad omnes civitates Gallicæ scriptas, datas die penultima

tima Septembris, anno 1486. & de infinito numero Confratrum tunc temporis existentium tam Parisijs, quàm in Civitatibus Sens, Chartres, Meaux, Sentis, Soissons, Auxerre, Noyon, Laon, & in Vicaria Pontosa, &c. Ac tandem quasdam litteras R. P. Anselmi à Monteflacone Prioris Generalis ejusdem Ordinis pro eadem Confraternitate, per quas facit Confratres participes omnium suffragiorum, orationum, &c. sui Ordinis. Datæ fuerunt litteræ die 1. Julij 1490. Ac denique narrat devotionem Reginae Mariæ Medicæ & aliarum Principissarum Regni Galliarum erga eandem Confraternitatem Immaculatæ Conceptionis, enumeratque aliqua miracula, &c. Lib. impress. Parisijs 1632. in 16. Adhuc multa alia extant in isto libello parvo, quæ scitu digna sunt.

QUIDAM Augustinianus Hispanus, edidit pro Immaculatæ Virginis Conceptione Tractatum probando piam sententiam ex doctrina S. Augustini, & incipit sic: Sapiendoque vinieron a sus manos de V. Mag. unas conclusiones ô tratado, en que se prueba con muchos testimonios es sentencia de S. Agustín mi Padre, que contraxo la Virgen culpa original, &c. Extat in fol. absque anno & loco impressionis in N. Bibliotheca.

QUIDAM Augustinianus, quem citat Abbas Panormitanus, titulo de Ferijs, cap. Conquestus, fol. mihi 143. colum 4. num. 3. tenuit Conceptionem Virginis MARIÆ fuisse extra peccatum originale, &c. Vide ibi rationem adductam pro confirmatione suæ conclusionis.

QUIDAM Augustinianus, in lib. Serm. manuscript. fol. 274. Serm. de Immaculata Conceptione Virginis MARIÆ, & incipit: Hoy nos ha amanecido el día, &c. Extat in Bibliotheca Collegij D. Mariæ de Aragon Matriti.

QUIDAM Augustinianus, in Opere: Carta de esclavitud, voto, y letanía de la SS. Virgen de Copacavana, semel & iterum repetit Virginem MARIAM fuisse absque originali peccato conceptam. Impress. in charta expansa Matriti 1653.

QUIDAM Augustinianus, in Assertionibus Theologicis habitis in Capitulo Provinciali celebrato anno 1635. die 28. Aprilis in civitate Granatensi, in principio cum S. Augustino depinxit imaginem Immaculatæ Conceptionis. Fuerunt impress. Cordubæ 1635. in 4.

QUIDAM Augustinianus Italus, adducit Bullas de Conceptione Virginis MARIÆ, seu Constitutiones à Sixto IV. editas in favorem hujus mysterij, fol. 84. & 85. in lib. Privileg. Ordinis Eremitarum absque anno & loco impressionis.

QUIDAM Barchinonensis, Ordinis Prædicatorum, in die S. Thomæ Aquinatis 7. Martij anno 1616. sustinuit Conclusiones, quarum undecima fuit: Omnes contraxerunt peccatum originale, B. Virgine MARIÆ dempta. Ita extat in Memoriali summario, &c. fol. 4. à tergo.

QUIDAM Auctor Belga, Ordinis Minorum, fecit Opusculum sub hoc titulo: Judicium naturale Theologi naturalis Belgici de impossibili Conceptu B. Virginis in originali, & incipit: Dignare me, &c. & deinde ponit tale Chronicon:

Sancta MARIA neC poterat ConCipi

In peCCato originaLI.

Habemus illud manusc. apud nos.

QUIDAM Belga, in Libello dicto: Hortulus

Animæ, habet devotam Orat. legendam ante Divam Virginem: Salve S. Dei Parens MARIA, Regina cæli & paradisi porta, Domina mundi, pura existis Virgo, concepta es sine peccato, concepisti Jesum sine macula. Lib. impress. Antuerpiæ, an. 1613. & 1620.

QUIDAM Belga, A. S. C. in libro dicto: La gloire de MARIE, fol. 14. in tertia plenitudine gratiæ: Quod Virgo MARIA singulari prærogativa & privilegio divino non contraxit peccatum originale, nec mortale, nec veniale; & agit latè de eius pulchritudine & puritate. Lib. impress. Duaci 1650. in 8.

QUIDAM Belga, in lib. cui titulus: Bouquet Sacré, composez des grâces & privileges accordez à la Confrérie du Très-Auguste Nom de Jesus, & de la Vierge MARIÆ Canoniquement erigée dans l'Eglise S. Sauveur à Lille, folio 120. in Litanis extractis ex sacra Scriptura vocat Virginem speculum sine macula. Et folio 121. inquit: Per vestram Conceptionem salutarem. Item, in alia pulchra Litanía, folio 129. S. MARIA sanctificata super omne Sanctos & Sanctas. Per Sanctum diem vestræ Conceptionis. O Domina succurre nobis. Lib. impress. Insulis 1645. in 12.

QUIDAM Belga, in libello: Exereice Angelique pour aymer toujours de plus en plus la glorieuse Mere de Dieu la Vierge Sacree MARIE, fol. 5. de modo recitandi Coronam, Litanias & Officium Immaculatæ Conceptionis cum duodecim Salve, & duodecim Ave in honorem ipsius. Impress. Insulis an. 1651. in 24.

QUIDAM van Werchter, Poëta Belga, scripsit libellum metricè de laudibus Virginis MARIÆ, ubi inter alia quæ pro ejus omnimoda puritate faciunt, scripsit Hymnum pulcherrimum sub hoc titulo: Gloriosa Virginis Matris victoria ad illud: Et ipsa conteret. Extat manuscriptus in Conventu Fratrum Minorum Ereliniæ in confinibus Germaniæ, in 4. An autem fuerit typis mandatus, mihi incognitum est.

QUIDAM Belga Benedictinus: Officium purissime & Immaculatæ Conceptionis Deiparæ Virginis, &c. Et fol. 93. in Litanis: Per salutarem Conceptionem tuam. Lib. impress. Duaci 1632. in 24.

QUIDAM Belga, in libro: Piarum & Christian. institutionū libri tres in usum Sodalitatis B. Virginis MARIÆ, &c. fol. 260. agit de festivitate Conceptionis. Lib. impress. Duaci 1582.

QUIDAM Belga, in libro: Methodus Confessionis, hoc est, Ars sive ratio & brevis quædam via confitendi, &c. parte 1. folio 10. sic inquit: Omnes enim ex progenie Adam (præter Christum & MARIAM Matrem ejus) in peccato originali concepti sunt, id est, in carentia iustitiæ originalis, quam conservatam oportuerat, &c. Impress. Antuerpiæ 1656. in 16.

QUIDAM Belga, in libro: Psalterium B. V. à S. Bonaventura editum, cum orationibus ad Virginem Deiparam, prope finem in Litanis: Per salutarem Conceptionem, Libera nos Domina. Impr. Athi 1629. in 24.

QUIDAM Belga, in libro: Formulaire de prières journaliers, &c. fol. 32. & 102. Quod Virgo MARIA fuit concepta absque peccato originali. Et folio 111. adducit Officium Immaculatæ Conceptionis idiomate Walonico, & est singulare. Impress. Montibus 1654. in 24.

QUI-

**QUIDAM** Antiquus, in lib. Lumen animæ dicto, verb. MARIA adducit illam auctoritatem Augustini de Natura & Gratia: *Excepta Virgine MARIA*, &c. Lib. impress. Augustæ anno 1477. in fol. per Antonium Sorg.

**QUIDAM** Belga, in libro dicto: Hortulus animæ, adducit *festivitatem Conceptionis Flandricæ*. Antuerpiæ. 1568. in 8.

**QUIDAM** Belga, in libro: Exercice Angeli-que pour aymer tousjours de plus en plus la glorieuse Mere de Dieu la sacrée Vierge MARIE, avec l'Office de son Immaculée Conception, &c. fol. 47. adducit officium Immaculæ Conceptionis compositum ab Alphonso Rodriguez, & traductum Gallicè ab Auctore. Impress. Tornaci anno 1657. in 24.

**QUIDAM** Ordinis Minorum Belga, scripsit Observationes in duos Libellos supplices nomine Patrum Prædicatorum Congregationi S. Romanæ Ecclesiæ & univërsalis Inquisitionis exhibitos contra titulum *Immaculata Conceptionis magnæ Mariæ Dei* tribuendum. Incipiunt: Concertationes hucusque scholasticæ laudabiles, &c. Extat manuscrip. in 4. in Archivo Conventus Gandavenfis.

**QUIDAM** Borgia, in suis manuscriptis scripsit pro *Immaculata Virginis Conceptione*. Ita Andreas Urzano de Peruzzinis in Analyfi Conceptionis, art. 2. inter Theologos, fol. 106.

**QUIDAM**, ut credo Benedictinus, in libro de Divitiis & paupertate Filij Dei, habet Sermonem in festo *Conceptionis Immaculæ Virginis MARIE*. Extat apud S. Petrum in civitate Gandavenfi in 4. fol. 57. manuscrip.

**QUIDAM** Canonicus Regularis Ordinis S. Augustini, Monasterij S. Isidori Legionensis, in libro dicto: Vida, y generacion, excellencias, y milagros de la Señora Santa Ana, y de la Virgen nuestra Señora en su tierna edad, &c. cap. 2. inquit: Y de allí se fueron luego para su casa à la ciudad de Nazareth donde estaban muy alegres, y con muy cierta esperança de lo que Dios les avia prometido, y así engendraron luego à nuestra Señora la Virgen MARIA libre y preservada de toda macula, y pecado original, por mysterio y privilegio singularissimo, &c. Lib. impress. Salmanticæ 1622. in 4.

**QUIDAM** Baccalaureus Ordinis Carmelitarum, scripsit Sermonem de *Conceptione Beatæ MARIE Virginis*, quem prædicavit coram Papa & Cardinalibus; & incipit: Ave MARIA gratia plena. In exordio nostri sermonis ad eam mentis oculos, &c. Sic dicitur in indice manusc. Bibliothecarum omnium Belgij existente in Biblioth. S. Martini Lovanij.

**QUIDAM** Canonista antiquus, qui tempore Raimundi Lullij mordicus contrariam se stabatur opinionem, his verbis ipsam retractavit: O Virgo gloriosa, benedictaque spes, auxiliumque omnium deficientium existis! O amabilis Regina cœlestisque, quæ toti mundo lucet, velut medium in natura humana existens inter principium & finem, per quam & in qua perfectio, nobilitas totius creaturæ perfectione ac nobilitate consistunt! O illuminatrix omnium aberrantium! O altitudo Imperatricis mirabilis, quantas tibi laudes, honores ac virtutes per Conceptum, & totum esse tuum concedere tenetur qualibet creatura; cum tu sola mediatrix fuisti lineaque justi-

tis originalis in mundo; per quam continuatè persunt virtus, perfectio, ac nobilitas universi! O Mater Dei MARIA gloriosa, adoro te, diligo te, ac honoro Conceptum sacratissimum tuum in virtute, nobilitateque: *quoniam firmiter credo te fuisse conceptam sine originali peccato*. Porrigendo tibi devotissimas & humiles gratias, qui (me indignum servitorem tuum!) ab opinione, quæ de tuo sacratissimo Conceptu fueram nubilatus, tuis misericordia & gratia instauratus existo, &c. O supra cœlestis Regina, quæ ad tam altum finem concepta es! O porta paradisi, in cujus scrinio clavis David se involvit! Quomodo operuisti viscera mea in tam dulci fletu, quia sic amorosis singultibus perlamentor? quanta est gratia & dilectio, quam mihi Virgo gloriosa ostendis! Quantulque est amor, quem in tuis honoribus enarrandis sentio in refrigerio cordis mei! Quid tibi offeram Regina amoris? Quid pro beneficiis receptis tuæ altitudini complacbo? Ecce corpus, ecce animam amando: ad divulgandum honores nobilitatis tuæ exponere volo vitam meam, peregrinando mundum, ad narranda genibus magnalia tuæ Conceptionis, &c. Ita in lib. de Concept. Virginis Raimundi Lullij, vel verius Raimundi Centelles, ad finem. Impress. Valentia 1581. in 4.

**QUIDAM**, Ordinis B. MARIE de Monte Carmelo Gallus, in libro dicto: Les merveilles du Saint Sepulchre, &c. folio 38. de Sanctis de quibus fit commemoratio, die 8. Decemb. *Conceptio Domine nostræ cum octava*. Item, folio 51. pro die *suæ gloriose Conceptionis* Antiphona: *Conceptio*. Oratio: *Familis tuis*, &c. Item, agit de Indulgentijs plenarijs folio 66. pro vigilia *Conceptionis*, & pro octava die de Indulgentia plenaria.

Item, folio 95. in Litanijs: *Per Immaculatam Conceptionem tuam*; libera nos Virgo MARIA. Lib. impress. Lugduni 1626. in 4.

**QUIDAM**, Ordinis B. MARIE de Monte Carmelo Baccalaureus Parisiensis & antiquus, sustinuit Theses, in quibus præcipuè defendit: *Quod si Virgo MARIA contraxisset peccatum originale, non pervenisset ad illum gradum gratiæ & gloriæ, ad quem assumpta fuit*. De eo mentionem facit P. Frater Girardus Renerius Dominicanus in suo libro de Conceptione, fol. 55.

**QUIDAM** Prior de Monte Carthusianus, in lib. Sermonum, fol. 59. adducit Serm. de Nativitate V. sub hoc titulo: Sermo de Nativitate B. MARIE Virginis, qualiter ipsa instar paradisi ab initia suæ Conceptionis omni ornatu virtutum & gratiarum à Domino plantata est, &c. Et fere totus Sermo est de purissima & Immaculata Conceptione. Extat in Valle-Rubra prope Bruxellas capsula 1. in 4. manuscr.

**QUIDAM** Carthusiensis Pater antiquus, scripsit Librum satis magnum, cujus prologus incipit: *Quoniam servus Dei & præcipuè solitarius con-* nit, ut contra sæva tentationum jacula orationis clypeo diligenti studio se protegant & defendant &c. ideo quidam solitarius Neophitus sensu pauper & modicus, & devotionum minus fervidus præfens Orationale laboriosè collegit, &c. In hoc ergo Opere adducit varias orationes metricas & solutas; & distinct. 2. part. 1. est tota de B. Virgine, fol. 206. & in titulo de gaudiis quæ in regno cœlesti

caelesti jucundissimè possidet Beatissima Virgo, inter alia, inquit: Gaude MARIA Regina caeli, quia sancta & individua Trinitas, in qua summa origo est omnium rerum & perfectissima pulchritudo & beatissima delectatio, id est, Pater & Filius & Spiritus Sanctus, te constituens totius humanae salutis originem, te formans ex utero formam omnium virtutum, in te omnis gratia plenitudinem infundens, ita mirificavit voluntatem tuam, &c. In hac clausula videtur expressus.

Item, infra in Salutationem Angelicam, ait:

*Ave, MARIA Domina de humilitate.*

*Ave, felix femina nitens puritate.*

*Ave, scandens columna caelestis gloriae*

*MARIA, culpabilis carens corruptela.*

*MARIA, laudabili affluis medela.*

*MARIA, mirabili nos ser va trela.*

*Gratia praeveniens te sanctificavit.*

*Gratia proficiens te magnificavit.*

Si culpabilis caruit corruptela, & fuit gratiâ praeveniente sanctificata, igitur concepit sine peccato.

Item, super Ave MARIA adducit illud commune:

*Ave rosa sine spinis*

*Tu, quam Pater in divinis*

*Majestate sublimavit,*

*Et ab omni vâ purgavit.*

QUIDAM Carthusianus, Domus S. Albani prope Breven. edidit Librum sub hoc titulo: Incipit liber qui vocatur Corona MARIAE gemmata atque collecta ex leptuaginta septem pretiosissimis gemmis, &c. Et in principio sub hoc titulo: Margarita gemma maritima parva & candida est significans sacram Virginis MARIAE Conceptionem; in quo Capitulo quamplures revelationes Sanctis factae breviter tanguntur, &c. Et postquam egit late de ista prima gemma, ponit secundam sicut Memoria sanctificationis sanctissimae Virginis MARIAE circa interpretationem gemmae praesentis, quae secunda in Corona Beatae MARIAE est posita, &c. In quibus duabus gemmis agit de Immaculata Virginis Conceptione. Extat liber apud Patres Carthusianos in Monasterio S. Barbarae Coloniae litt. O. num. 29. in folio magno.

QUIDAM Auctor Carthusianus, ad Opus Dionysii Carthusiani de Laudibus gloriosae Virginis MARIAE, quod incipit: Quae est ista, quae progreditur, &c. Deus Majestatis immensae, &c. caput 8. adducit de Immaculata Virg. Conceptione; & ad marginem habet hanc notulam: Quod tempore Dionysii vertebatur in dubium, iam Ecclesia Catholica recepit & credit certum, videlicet gloriosam Dei Matrem originali peccato maculatam, diabolo subditam, peccati servam, & filiam nunquam extitisse. Nempe quae per Filium suum ab illo, sicut à corruptione virginitatis, dolore partus, resolutione corporis, & aliis scripturae penae dignè, ut par erat, praeservata est. Extat manuscript. Ruremundæ apud PP. Carthusianos litt. C. num. 9. in 4.

QUIDAM Carthusianus Auctor antiquus, in suo Sermonario cui titulus est: Incipiunt Sermones pro Capitulo Monachorum Carthuf. secundum ordinationem Statutorum de quolibet festo, sermo secundo in Annuntiatione Beatae Virginis MARIAE, qui incipit: Ave gratiâ plena, &c. Charissimi Fratres &c. dicit: Primò igitur Beata Virgo habuit maximam pulchritudinem non solum animae, quia fuit absque vâ & macula omnis peccati tam originalis quam actualis, venialis & mortalis, juxta Cant. 4. Tota pul-

chra es amica mea & macula non est in te; sed etiam corporis. Extat manuscript. in Bibliotheca Carthuf. Ruremundæ num. 25.

QUIDAM Anonymus Carthusianus, Domus Scalae Dei, in libro: Enchiridion Passionis Christi, &c. artic. 1. Feria 6. folio 83. vocat Virginem MARIAEM illibatam, &c. Lib. impress. Caesaraugustæ, anno 1556. in 4.

QUIDAM Ordinis Cœlestinorum, in libro Orationum existente in Biblioth. D. D. Jacobi Augustini Thuani, num. 264. circa finem, cap. 1. de implorando suffragia Sanctorum, §. de B. Virgine, sic inquit: Videlicet quod fuit à peccato immunissima, quia secundum Sanctos nunquam peccatum commisit; sed in utero plenè sanctificata extitit; sic quod nulla macula in ea unquam fuit, sed tota pulchra pura & munda, &c. Et ad finem dicit: Non est minima praerogativa, sed excellit ceteras omnes, quod fuit praeservata à peccato originali. Consequenter feci scribi Quaestionem pulcherrimam, ubi ostenditur quomodo eadem Dei Genitrix fuit praeservata, redempta, & sanctificata, &c. lib. 4. charta pellicea & charact. antiquis. Quaestio autem quae sequitur, incipit sic: Virum Virgo gloriosa contraxerit peccatum originale in sui Conceptione? Quantum ad hoc pono duas conclusiones. Prima, quod Deus potuit Matrem Virginem praeservare, &c. Est quaestio brevis, & defendit partem affirmativam.

QUIDAM Cœlestinus Gallus, in libro Sermonum de Tempore & de Sanctis à Paschate usque ad Eucharistiam, in sermone 6. de Ascensione, qui incipit: Protoplastorum lapsu statutum est hominibus semel mori, sic inquit: Propter quod, licet fuerit ab omni peccato originali & actuali, veniali & mortali praeservata Dei Genitrix Immaculata; quia tamen erat pura, &c. Extat manuscr. in Bibliotheca Patrum Cœlestinorum Parisiens. in 4. ubi dicitur stylus Bardum Cœlestinum, vel Pocquetum redolere.

QUIDAM Cœlestinus Gallus, de Conceptione B. MARIAE Virginis Sermonem sub themate: Ave gratiâ plena. In hac salutatione Angelica tria sunt de Conceptione Beatae MARIAE Virginis consideranda; ubi agit de ejus à peccato originali & actuali praeservatione, & omni vâ, &c. Item, de eadem solemnitate, sub themate: Quæretur peccatum illius, & non inveniatur, &c. ubi satis doctè agit etiam de mysterio & praeservatione, &c. Item, de eadem solemnitate Collation. 3. Tota pulchra es amica mea, & macula non est in te. Cant. 4. Item, de eadem solemnitate Collation. 4. Tota pulchra es amica mea, &c. Verba sunt Dei ad Beatam Virginem, Cant. 4. Item, de eadem solemnitate: Dixit Deus: Fiat lux, & facta est lux. Verba ista ad litteram, &c. Et ad finem habet: De eadem solemnitate nota Sermones Thesauri novi. Hic liber est manuscr. in Regali Conventu Patrum Cœlestinorum in 4. characteribus antiquis.

QUIDAM Anonymus de Cepeda, Poëta Hispan. edidit Cationem pro Conceptione Immaculatae Virginis Dei Matris MARIAE, & est apud Alph. Feriel folio 27.

QUIDAM Cisterciensis Scriptor, edidit Libellum sub hoc titulo: Vox clamantis, suspirantis & amantis animae, sive: Hymnus laboriosae humanae gentis Advocate, veræ calitæ quæ Dominæ, & burnæ ac animatæ Dei Aulæ, ter Opt. Max. Virgini Matri MARIAE 72. annis inter mortales converlanti sa-

cer, ejusque devotis clientibus loco strenæ oblati-  
tus, &c. Et ad annum 29. inquit:

*Adæ contagio  
Ex ligno verito  
Te nihil læsit,  
Sed à principio  
Candor ut lilio  
Tibi inbasit, &c.*

Extat impress. Colonia 1662. in 12.

QUIDAM Anonymus de Chincoa, Poëta Hispanus edidit Cationem de *Immaculata Concept. Virginis*, ut est apud Ferriol folio 31.

QUIDAM Anonymus de Claros, Poëta Hispanus, scripsit Cationem de *Conceptione Virginis MARIÆ absque originali labe*. Et est apud Didacum Cano de *Conceptione* folio 97.

QUIDAM Anonymus Concionator, temerariè atque audacter typis mandavit hanc propositionem, scilicet: *Quod, si Virgo MARIA habuisset peccatum originale, Filius ejus fuisset in proximo periculo illud contrahendi, &c.* Edidit autem eam, ut refert Luisius Turrianus, in selectis disp. p. 1. disp. 14. dubio 7. folio 84. colum. 1. in principio.

QUIDAM Anonymus devotus, quæst. 1. art. 2. refert accepisse se, viro cuidam apparuisse B. Virginem eique dixisse, *Quod in tota vita sua non reprehenderat eam conscientia sua*. Hoc pro *Immaculata Virginis Conceptione* adducit Guilielmus Vorilong. in 3. Sent. dist. 3. codice 2.

QUIDAM Dominicanus Hispanus (ut dicitur in 2. informatione, quæ incipit: Memorial sumario, &c. num. 5.) publicè falsus est in civitate Hispanensi *Virginem MARIAM fuisse conceptam absque originali macula*. Hujus rei extat apud nos testimonium.

QUIDAM Dominicanus Hispanus, in Memoriali manusc. pro sua Religione agit de libris impressis ab Ambrosio Catharino pro *Immaculata Virginis Conceptione*. Extat in Colleg. Imperiali Matritens. Societatis Jesu, in fol.

QUIDAM Dominicanus Hispanensis, qui edidit Manuale Fratrum Prædicatorum, post approbationem doctrinæ S. Thomæ, sic concludit: Quia Ordo Prædicatorum solitus est Sanctorum doctrinæ adherere, sustinuit hucusque opinionem, &c. quod Beata Virgo fuit concepta in originali: sed jam de hoc non est curandum, cum sit materia nullius utilitatis & valde scandalosa, præsertim cum tota ferè Ecclesia (cujus usus & auctoritas secundum B. Thomam prævalet dicto Hieronymi, & cujuscumque alterius Doctoris) iam asserat quod fuit præservata. Nec mirum, quia tempore Augustini tanta quæstio erat de Assumptione Beatissimæ Virginis. Unde dicit: homo non fingat mendaciter apertum, quod voluit Deus manere occultum. Et tamen jam universaliter tenet Ecclesia, quod sit Assumpta in corpore & anima; & oppositum nullus auderet iam opinari, &c. Vidimus Manuale pro Armamentario N. impress. Hispani, ann. 1551. Cujus etiam extat copia impressa Hispani, an. 1615. in 4.

QUIDAM Dominicanus, existens in Monast. Vicontiensi habet Serm. in quorum fine ait: Explicite tabula ista. Themata quæ sequuntur, sunt de festis Sanctorum totius anni, quorum festa in Calendario Ordinis Fratrum Prædicatorum continentur. Et incipit à festo S. Andrea: Sub umbra illius quem desideravi sedî, & fructus ejus dulcis. Et fol.

4. In *Conceptione B. Virginis*. Ego autem ædificavi domum nomini ejus, ut inhabitem ibi; & quando aliquis magnus Dominus, &c. Et habet Serm. tres de *Concept.* 1. Elegi & sanctificavi locum istum. 2. Erit vas sanctificatum in honorem. 3. Benedicta gloria Domini de loco suo.

QUIDAM Dominicanus Germanus, Basileæ prædicavit in præsentia duorum millium Clericorum & sex millium sæcularium, *Beatam Mariam sine originali peccato fuisse conceptam, & errare illos, qui eam dicunt fuisse maculatam*; ut retulit Nicolaus Vincentius de Basilea, & ex eo Bernardinus de Buisis sermone 9.

QUIDAM Ordinis Prædicatorum (ut videtur constare ex ipsomet libro, & exemplis appositis ad finem) sub hoc titulo: Incipiunt Sermones compositi super particulis Antiphonæ: *Salve Regina*, magno ingenio & diligentia ad honorem Virginis Matris MARIÆ, ac utilitatem omnium Christi fidelium eos legentium ac audientium ordinati à docto sacrarum Litterarum, necnon Virginis Matri devoto viro, cujus nomen olim in libro vitæ invenietur, &c. in titulo de Pulchritudine MARIÆ, qui incipit: Secundò principaliter refert videre, &c. pro pulchritudine animæ MARIÆ adducit illud: *Tota pulchra es amica mea, mente scilicet & corpore; & macula non est in te, quæ te repellat vel impedire valeat*, quin de te Domino gratum offeras holocaustum, &c. Et ad illud: *Surge amica mea*. Ac si diceret: *Surge ab illa ruina generis humani, de qua dictum est homini: Terra es & in terram ibis*. Surge formosa mea, in qua non est macula, ad Regni consortium, &c. Impress. per Theodoricum Martini in oppido Alost. Comitatus Flandriæ, anno 1487. in 4.

QUIDAM Dominicanus, in Serm. de Rosario, qui incipit: *Dic obsecro, quod soror mea sis*, &c. Sicut spina rosam genuit, ita Judæa MARIAM Virginem Reginam. *Rosa sine spina Dei Genitrix est facta*, &c. Extat cum Sermonibus 13. Michaëlis de Hungaria in 16.

QUIDAM (ut videtur ex ipso prologo lib.) Dominicanus, in libro dicto: *Modus fructuose legendi Rosarium gloriosæ Virginis MARIÆ*, cujus initium est: *Qui Christum vult laudare, & MARIAM Virginem honorare; debet fursum cor levare*, Rosarium hoc dicere & divulgare; in Prologo incipiente: *Notum sit omnibus Christi fidelibus, quod quicumque singulis septimanis legerint tria Rosaria pro Fraternitate Rosarii gloriosæ Virginis Dei Genitricis MARIÆ, participes sunt omnium bonorum, quæ sunt in Ordine Fratrum Prædicatorum per universum mundum*, &c. inquit: *Cætera Ave MARIA propter ipsius Matris Dei purissimam Virginitatem, atque omnimodam innocentiam sunt in ipso Rosario quasi Rosæ albæ, &c.* Et infra in primo mysterio: *Quem Virgo carens vitio de Flamine concepisti, dum Gabriëli nuntio humillimè consentisti*, &c. Extat in libro dicto Directorium aureum contemplativorum. Impress. Antverpiæ & prius Colonia curâ Patrum Carthusiensium in 16. absque anno impressionis.

QUIDAM Anonymus Encomiastes, in Oratione de Depositione Zonæ Virg. vocat MARIAM *prospus Immaculatam, peccato & sordè sublimiorem*. Vide Joannem Euseb. Nieremb. lib. Except. cap. 13. folio 227.

QUIDAM Anonymus de Figueroa, Poëta Hispanus,

mus, elaboravit Epigramma pro Virginis *MARIÆ* Immaculata Conceptione. Ita Didacus Cano in libro de Conceptione, folio 71.

**QUIDAM** de Francia, Poëta Hispanus composuit Carmina pro intemerata Dei Matris *MARIÆ* Conceptione. Et extant apud Didacum Cano de Concep. folio 91.

**QUIDAM** Franciscanus Hispanus, edidit Carmina pro mysterio Immaculatae Conceptionis *V. MARIÆ*. Extant impress. in lib. de Concep. Sanct. Zapata, folio 189.

**QUIDAM** Anonymus Franciscanus Italus, in lib. Sette affectuose salutationi à la gloriosissima Vergine *MARIA* con le sette allegrezze che gode in cielo, dove se contiene un Memoriale della sua santa vita, &c. fol. 6. in salutatione ad Beatam Virginem profertur secunda, inquit: *Salutori humilimente santissima Vergine MARIA, che fosti fatta maravigliosamente, bella nel ventre di vostra Madre dal sumo Dio, il quale vi adorno di tutte le perfettioni, è gratie; ò Vergine chiara, è resplendente Vergine purissima icelta frale miglia. &c. Lib. impress. Salo an. 1637. in 24. Vide etiam folium 59. & 61. ubi vocat Virginem puram & Immaculatam.*

**QUIDAM** Anonymus Franciscanus Hispanus, qui typis mandavit Librum de Excellentij fidei & brevem Tractatum de Mysterijs devotionis, Tractatum de Mysterijs Angelorum, atque etiam Historiam Equitis Fernan. Gonçalez; scripsit quoque Librum sub titulo: Vergel de Virginitad, con el edificio espiritual de la Caridad, & cap. 57. sub hoc titulo: De las singulares dignidades de la Virgen sin par, y de las prerogativas, y privilegios de la Virginitad, inquit: El edificio de los mysterios de la Virgen sin par, tiene unas almenas muy riquissimas y sin par que como la persona reverendissima, y santissima de la Virgen singular, no tuvo par, ni igual en su edificio, de perfeccion y declaridad, assi sus almenas y dignidades son mas y mas preciosas, que todas las otras dignidades de los Santos, ni de los Angeles: porque la perfeccion de la Virgen no solamente corrio à la par con los Angeles, mas aun quedaron muy traferos los Angeles à los quales la Virgen llevo muy gran ventaja en tres cosas aventajadas. La una en el cumplimiento de la gracia, la otra en la pureza, y la tercera en la familiar conversacion con Dios, &c. Y esta cubierta del sol, porque todas sus cosas fueron tan sobradamente abastadas de rayos solares, que jamas ubo en ella, no digo señal de tinieblas, ni obscuridades, ni poca claridad ò algunas tinieblas, &c. Lib. impress. Burgis, anno 1539. in 4.

**QUIDAM** Franciscanus Hispanus, in lib. Psalterij Bonaventuræ, in Litanía folio 145. vocat Virginem *MARIAM* electam, & preelectam, atque ab Spiritu sancto protectam. Et in eodem libro vocatur pallas pura, & perpetua lucis aurora, &c. Matriti 1613. in 16. Extant etiam hæc in alia impress. Matritensi in 12. fol. 197. num. 4.

**QUIDAM** Franciscanus Italus, scripsit Libellum sub hoc titulo: *A devoti fratelli, & sorelle della veneranda Compagnia de la carita, & Conceptione della gloriosissima Beata Vergine MARIA, ereta nella chiesa del Giardino delli Reverendi Fratri Minori Observanti di S. Francesco di Milano.* Impr. Mediolani apud Pandolphum Malatesta anno 1595. in 8. parvo.

**QUIDAM** Franciscanus Hispanus, in libro dicto: Theforo del anima, in Tractatu de Conceptionibus factis, ob reverentiam Dominæ nostræ inquit: Leon X. concedio, que los hombres, que truxeren la imagen de la Conception de nuestra Señora; las mugeres que truxeren escapulario con la dicha imagen, como las Monjas de la Conception de Toledo la suelen traer, configan las mismas gracias, è indulgencias, que configuen ò pueden conseguir los que traen la cuerda de los Frayles Menores ò la Correa de los Frayles de San Agustin, &c. Item, infra Sixto IV. que los que vienen à los officios divinos en la fiesta de la Conception y su octavario ganen los mismos perdones que en la fiesta del Corpus Christi y su octavario. Y porque nunca se dexen de ganar concedio Leon X. que en toda España en las Iglesias, que se celebrare el officio aprobado por Sixto IV. que comienza: Sicut Liliun, se levante qualquiera entredicho en la dicha fiesta, y en todo su octavario, como en la fiesta de Corpus Christi, &c. Impress. Vallisoleti 1527. in 8. Ejus verba ad litteram adduxi, quia liber singularis est & raro invenitur.

**QUIDAM** Franciscanus Italus, in libro: Divorioni à la sanctissima Vergine *MARIA* N. Signora della Gratià in S. *MARIA* della Nova, fol. 164. de Septem festivitibus *B. MARIÆ* semper Virginis, inquit: *Ave cuius Conceptio solemnè plena gaudio, caelestia & terrestria novâ replet letitiâ.* Lib. impress. Neap. 1646. in 16.

**QUIDAM** Franciscanus Hispanus, & ut existimo fuit R. P. Antonius Daza, scripsit Memoriale ad Philippum III. Hispaniarum Regem de revelationibus factis Venerabili Mariæ de la Antigua, circa mysterium Immaculatae Conceptionis; & incipit: Porque V. Mag. vea las grandezas que Dios ha manifestado en este tiempo despues que se levantò la contradiccion que algunas personas han hecho al mysterio de la Immaculada Conception de nuestra Señora, &c. Est apud nos manuscrip. in folio.

**QUIDAM** Italus (ut creditur Franciscanus) in Sermonibus habitis Mantuæ in Ecclesia Parochiali S. Silvestri, in festo Immaculatae Conceptionis *B. MARIÆ* Virginis Sermonem unum ad illud Cant. 4. Tota pulchra es amica mea, &c. Extat in Biblioth. D. D. Cardinalis Barberini inter manuscriptos in 4. Et sermo fuit factus an. 1624.

**QUIDAM** Franciscanus Provinciae S. Jacobi, in Compend. privilegiorum Fratrum Minorum antiquo, de Privilegijs pro die Conceptionis *V. MARIÆ*, fol. 41. Item, de Indulgentijs pro festo Conceptionis *Virginis MARIÆ*, fol. 89. Et verb. Interdictum, quomodo in Hispanijs suspenditur quodcumque Interdictum in festo purissima Conceptionis *Virginis MARIÆ*, &c. Lib. impress. Salmanticæ 1532. in 4. Item, ad finem libri agit de Regula Monialium Conceptionis Beatæ *Virginis MARIÆ* à Beatrice de Silva disposita & ordinata.

**QUIDAM** Franciscanus, edidit Opusculum sub hoc titulo: Defensa de un juicio de la antigua Inquisicion de España, antes de el año de 1530. en que absoluid, y diò por libre à uno que propuso, que la opinion afirmativa de la culpa original, en la Virgen era escandalosa, mal sonante, y temeraria. Relacion de el juicio de la Inquisicion, y de lo que à el se figuio. Suposicion primera. Arnoldo Albertino, Inquisidor de Valencia, en la question diez

diez y siete de catholicis assertionibus de las impressiones de antes de el año de 1530. refiere el juicio, y sententia dicha, y de ello allega Fray Egidio a Præsentatione, lib. 3. de Conceptione, quæst. 2. art. unic. §. 4. pag. 167. En la impression de Roma de 1572. se expurgò esta relacion, y juicio por el Maestro de el Sacro Palacio, &c. Est eruditum Opusculum, & extat manuscript. in Archivo S. Francisci Matritens. tom. 4.

QUIDAM Franciscanus, in Relatione electionis Reverendissimi P. F. Petri Manero in Vice-Commiss. Generalem Familiæ Cisfontanæ, agit semel & iterum fol. 80. & 84. de Purissima Conceptione Virginis MARIE. Impress. cum Serm. R. P. Fr. Francisci de S. Anna Cæsaraugustæ 1649. in 4.

QUIDAM Franciscanus Italus, scripsit Lib. sub hoc titulo: Dell' indulgenze, è Stationi che sono ogni giorno in tutte le chiese di Roma, concessè all' Archiconfraternità dell' Immacolata Conceptione della nostra Signora existente nella Capella dell' Annuntiatione novamente fatta in S. Francesco de la Vigna di Venetia.

Item, ibidem est aliud Opusculum, sub hoc titulo: Li Venerandi Priori, & Deputati al governo dell' Archiconfraternità dell' Immacolata Conceptione della gloriosissima, è sempre Virgine MARIE nostra Signora, &c. Lib. impress. Venetiis 1585. in 8.

QUIDAM Franciscanus, in libro dicto Hispanicè: Breve Compendio de los Hijos de la Tercera Orden del' entencia del Seraphin de la Iglesia San Francisco, &c. in principio laudat purissimam Conceptionem Virginis MARIE absque originali peccato conceptæ. Lib. impress. Hispani anno 1649. in 8.

QUIDAM Franciscanus Latinus, seu S. Bernardinus (ut existimat R. P. Joannes de la Haye, licet ego credam, quod fuerit antiquior) in lib. dicto: Sermones super Apocalypsim id est In Apocalypsim Sacratissimarum Christi, & totius militantis Ecclesiæ revelationum melliflua explanatio, &c. c. 11. fol. 79. inquit: Quantum ad secundum nota, quod B. Virgo fuit non sexus defectibilitatis, fragilitatis, flexibilitatis; sed fuit mulier præordinata à Domino, sanctificata, id est, sancta facta, & præservata in ortu. Sic extat in lib. antiquo impress. apud Stephanum Guinard. characteribus vetustissimis; sed Joannes de la Haye ex suo Authographo, c. 12. fol. 104. sic transcripsit ultima verba: Sanctificata, id est, sancta facta in ortu, Immaculata in Conceptu, glorificata in transitu. Unde dicitur, quod mulieri datæ sunt duæ alæ, &c. Item, eodem cap. 11. fol. 76. col. 4. loquens de visa Arca Testamenti in templo, inquit: Vel potest accipi pro V. in quo quidem verbo tangitur claritas conversationis, novitas operationis, veritas prædicationis, sublimitas resurrectionis & ascensionis, virginitas puellaris & singularis ..... utilitas salutaris, quia facit primum ortum pulcherrimum, secundum ortum celeberrimum, tertium fructum uberrimum. Quis ergo dubitat, quod primus Virginis ortus fuit, quando in utero concepta? & hic fuit pulcherrimus: secundus verò ortus ex utero, quando nata est, & hic fuit celeberrimus.

QUIDAM Franciscanus, in 3. Sententiarum dist. 3. sub hoc titulo: Tractatus brevis de Beata Virgine. Quæstio prima de Conceptione Virginis ejusque sanctificatione: An Beata Virgo concepta fue-

rit in peccato originali? latè tuctur præservationem; & quod nec debitum incurrit contrahendi originale. Est MS. in Bibliotheca Fratrum Minorum Recollectedorum Tornacii in 4.

QUIDAM Franciscanus, in Relatione festorum de Martyribus Japonen in civitate Segovienti factorum, fol. 6. de imagine purissime Conceptionis in processione portata. Impress. Segovizæ 1628. in 8.

QUIDAM Franciscanus Hispanus, in lib. Sermorum, de Conceptione B. Virginis & ejus præservatione à peccato originali, Sermonem unum. Extat manusc. in Biblioth. Matriten. S. P. N. Francisci absq; num.

QUIDAM Franciscanus Florentinus Latinus, in Opere completo seu edito, anno salutis 1517. in quo adducit Tractatum de Corona B. MARIE seu Meditationes; privilegio 8. inquit: Octavum intitulatur sanctitas, id est, sine aliqua minima macula, vel originali peccato in utero concepta. Unde prædictum est Cant. 4. Tota pulchra est, & macula, scilicet peccati, non est in te. Ratio, quia non decebat Deum esse alicujus peccati contagione macularam, &c. Extat lib. manusc. in Biblioth. omnium Sanctorum Florentiæ, in quo etiam sunt alij Tractatus de B. Virgine, scilicet: Corona duodecim stellarum, & de duodecim Contemplationibus in Corona Virginis juxta numerum duodecim gaudiorum, quæ B.

MARIA habuit in hac mortali vita de suo Filio, &c. Et de nonnullis Coronæ Virginis, &c. Et ad eadem prædicti libri extant hæc verba: Acta sunt hæc per Fratrem Joannem de Costa Commissarium Ultramontanum.

QUIDAM Franciscanus, edidit Opusculum sub hoc titulo: Informatio, quæ evidenter ostenditur ex 17. Sanctis (quos tanquam expresse dicentes B. Virginem fuisse in peccato originali conceptam, citant Patres Dominicani) quatuordecim falsificatos esse; reliquos verò nihil probare, &c. Incipitque Tractatus sic: Doctores, quos Patres, &c. Est in Archivo Franciscan. Matrit. cum alijs Tractatibus de Conceptione. Hunc esse pro Immaculata B. Virginis MARIE Conceptione, informatio relata manifestè indicat, ut insipienti patet.

QUIDAM Franciscanus, scripsit Opusculum sub hoc titulo: Insignia quadraginta octo testimonio Dominicanorum inter alios plures pro Conceptione Immaculata B. Virginis, sive pro præservatione à peccato originali, &c. Et incipit: S. Dominicus. Ibidemque quærit sequentia: Quid hæctenus de Conceptione B. Virginis diffinitum sit, & quid restet diffiniendum? An expediat Ecclesiæ controversiam hæc hoc tempore diffiniri? Utrum ex eo, quod Ecclesia celebrat festum Conceptionis B. MARIE Virginis, colligatur, eam sine originali peccato fuisse conceptam? &c. Et tandem refelluntur ea, quæ ex Patribus afferuntur à Caietano in Opusculo de Conceptione. Item: Non quidquid Ecclesia tolerat, inferatur esse probabile ipsius Ecclesiæ probabilitate, &c. Et adducit novem exempla seu opiniones, quæ fuerunt toleratæ ab Ecclesia, nec tamen ipsa illas recipiebat, ut ex illis probet Immaculatam Virginis MARIE Conceptionem, &c. Hæc omnia extant eodem caractere conscripta in manusc. quod servatur in Archivo Matritensi in folio.

QUIDAM Franciscanus, scripsit Opusculum sub hoc titulo: Ex doctrina SS. Patrum ostenditur Patres Dominicanos injustè usurpare nomen defensorum excellentiæ seu prærogativæ Christi

Christi Domini, & auctoritatis doctrinae SS. Patrum in causa Conceptionis Virginis *MARIAE*, &c. Incipit: Ex eo, quod.

Item, edidit aliud Opusculum sub hac inscriptione: Examen & qualificatio cuiusdam Summarij editi in favorem sanctificationis B. Virginis *MARIAE*, quam celebrant Patres Praedicatorum Ordinis, &c. Et incipit: Quod Beata Virgo, &c. Totum est pro Immaculata Conceptione B. *MARIAE*, & in eopura scitu digna deteguntur.

Item, aliud sic inscriptum: Ex S. Ildephonso probatur *Beatissimam Virginem MARIAM non habuisse peccatum originale*, &c. Et incipit: Quid senserit Sanctus. Hac omnia extant eadem characteris forma in quodam manuscrip. asservato in Archivo Matriten. de mandato Reverendissimi Patris F. Petri Manero.

QUIDAM Franciscanus, in lib. sub hoc titulo: Conclusiones principales, deceptae ex scripto Oxoniensi Doctoris Subtilis, collatae cum sententia S. Augustini magni Ecclesiae luminis, fol. 248. Quae. 1. *Virum B. Virgo fuerit concepta in originali peccato?* Conclusio est ut in Scoto. Lib. imp. Duaci 1640. in 16.

QUIDAM Gallus, ex tertio Ordine S. P. N. Francisci, cuius nomen constat ex his litteris P. F. E. D. D. in libro: La sainte Academie de perfection speculative & pratique, divisee en trois diverses parties, &c. de Conventibus erectis sub titulo Conceptionis, fol. 587. & 596. & alibi saepe. Lib. impress. Lugduni 1657. in fol. magno.

QUIDAM Anglus (ut credo Franciscanus Collegij Duacensis Anglorum) in lib. The Practise of the presence of God, collected and published for those that profess the third Order, fol. 459. adducit Antiphonam Immaculatae Conceptionis: *Tota pulchra es MARIA & macula originalis non est in te, cum Oratione: Deus, qui per Immaculatam Virginis Conceptionem, &c.* Lib. impress. Duaci 1642. in 16.

QUIDAM Franciscanus Belga, scripsit Tractatum sub hoc titulo: Apologeticus Marianus pro titulo Immaculatae Conceptionis Deiparae Virginis *MARIAE*; in quo late probat titulum Immaculatae esse Conceptioni tribuendum. Extat MS. in Archivo Conventus Fratrum Minorum Gandavi in 4.

QUIDAM Ordinis Minorum manuscriptus, in Sermonibus dictis Cordatis, ut ibidem dicitur a quodam Fratrem minore scriptis, in Dominica 1. Adventus Sermon primus: Nunc proprius est nostra salus, quam cum credidimus, &c. sermone decimo tertio super illud: Ave MARIA gratia plena, Lucae 1. Dicit Isidorus, &c. assignat duodecim benedictiones *MARIAE*. Prima, quia sanctificata fuit in utero, secunda quia salutata est ab Angelo, &c. Extat manuscr. in Monasterio Canonico Regularium S. Crucis Coloniae litt. F. num. 9. & est ingens Tomus.

QUIDAM Franc. Tres-devote Confratrie sous le nom de la Conception Immaculee de la B. Mere de Dieu, erigee en l'Eglise des Freres Mineurs Recollez, de la Ville de Cambrai, par l'Autorite de Monseigneur Illustissime & Reverendissime Archevesque & Duc du dit Cambrai, enrichie de tres-belles Indulgences par N. S. P. le Pape Alexandre VII. Impress. Cameraci 1663. in 12.

QUIDAM Franciscanus Hispanus, fecit Libellum supplicem tenoris sequentis: A la Reyna Christi-

anissima Señora. Un humilde subdito de V. M. Christianissima por si y en nombre de todos los deslechos de la mayor gloria y honra de la Serenissima Reyna de los Angeles, y de los hombres *MARIA* Señora nuestra; y del mayor servicio de V. M. y de sus aumentos espirituales y temporales: con toda la sumision y reverencia debida a su grandeza; propone a V. M. como a la mas devota del sagrado mysterio de la Immaculada Conception de nuestra Señora tenga por bien, de que en este su poderoso Reyno de Francia se establezca, y funde debajo de su proteccion y amparo la illustissima Orden de Religiosas de la Conception. Creo, y afirmo con toda certidumbre sera esta fundacion y establecimiento muy del gusto de Dios, y de su Santissima Madre, de que no puede aver duda; como tampoco la debe haver de que sera de mucho lustre para su Reyno, que aunque tan florido en lo temporal y espiritual, florecera mucho mas con esta nueva flor de esta lagrada Religion significada en los lises, o azucenas. Y es cosa, Señora, que causa admiracion, que en Reyno adonde se profesa tanto la devocion de nuestra Señora, pues los Reyes Christianissimos y todo su Reyno la tienen por su Patrona, y Tutelar, y siendo aqui en esta su gran ciudad y Corte de Paris, adonde por medio del Sutilissimo Escoto se excito en toda la Christianidad la verdad de la Pureza de esta celestial Princesa, falte de ella y de todo el Reyno esta hermosissima Orden de la Conception. Reconocen a esta Univerfidad de Paris todas las del mundo por la primera, en que se defendio la verdad del mysterio de la Conception; como lo testifica la Ymagen de nuestra Señora, que esta a la puerta de la Yglesia debajo de la Santa Capilla, la qual a la reverencia y adoracion, que presto de rodillas le hizo el Santo Doctor antes de entrar a defender las conclusiones de su pureza y justicia original, diciendo aquellas palabras: *Dignare me laudare te Virgo sacra, da mihi virtutem contra hostes tuos*, inclino la Santa Ymagen (siendo de marmol) la cabeza, que asta el dia de oy tiene inclinada, en prueba y demonstracion clara, de que favorecera siempre a los que la sirvieren en reverencia del sacrosanto mysterio de su purissima Conception, como lo hizo con nuestro Sutil Escoto, pues salio con grande aplauso victorioso contra mas de treientos Doctores Parisienses, que se havian juntado para impugnarle.

Tocale de justicia a V. M. el Patronato de esta sagrada Orden por muchos titulos, entre los quales el principal es; por su entrañable y afectuossima devocion a este soberano mysterio de la Conception, de que tenemos infinitas experiencias. Por Hija del Catholico Rey de España nuestro Señor, en cuyo Reyno tan fervorosa se halla esta devocion, y tan dilatada esta Orden; y por heredera legitima de su espiritu y cordial afectacion a la Immaculada Conception; como lo dice nuestro Santissimo Padre Alexandro VII. en la Bulla, que a su instancia y peticion a embiado a toda la Christianidad, la qual a sido recebida en toda España con execelvas demostraciones de fiestas y alegrías. Pertenece a V. M. por ser Religion, que tubo su principio y origen con el amparo, y proteccion de los gloriosos progenitores de V. M. y confirmada por la silla Apostoli-



ca à instancia suya; cuyo primer Convento, (seminario de Santidad,) esta en la ciudad de Toledo. Tocale à V. M. este glorioso titulo de Primera Fundatriz y Protectora de la Concepcion en Francia, por verdadera Hija de nuestro Serafico P. Francisco, calidad de que tanto aprecio, y estimacion hace V. M. cuya sagrada Religion ha solicitado siempre las glorias de *nuestra Señora desde el primer instante de su Concepcion sin culpa original*, tomandola por Patrona debajo de este sacrosanto mysterio. Cuyos hijos en la profesion hacemos juramento, y voto solemne en defensa de este amabilissimo mysterio, y de no perdonar à ningun trabajo (ni aun à la vida si necessario fuere) que en orden à su mayor aclamacion pueda conducir. Que por aver trabajado tanto, y sin cesar dicha Religion por tan gloriosa empresa, la Yglesia le à encargado el gobierno y direccion de esta sagrada Orden de Religiosas de la Concepcion.

Esta misma obligacion, que à fuer de Hija de N. S. P. S. Francisco le incumbe à V. M. de solicitar con todo esfuerzo *viribus et posse* todo lo que pueda ayudar à la mayor aclamacion de la *verdad de la purissima Concepcion de nuestra Señora*, se tenia V. M. en virtud de tantos Juramentos, y votos, como en los años pasados se hicieron en España por este mismo fin; de los quales muchos le tocaron à V. M. Y es sin genero de duda, que para conseguirlo, no se pudo imaginar mas proporcionando medio, que este de esta fundacion; pues el solo conducira mas que todos los demas seruios juntos, que se puedan hacer en reuerencia de la *Immaculada Concepcion de nuestra Señora*. Que por esta causa en las Bulas, que los sumos Pontifices an expedido acerca de este punto, se pone por motivo y argumento de los principales de la credibilidad de este misterio, la ereccion de esta Venerable Orden en la Iglesia Catolica. Los intereses espirituales, que de obra tan heroica se le seguiran à V. M. son innumerables; pues delante de nuestro Señor tendra V. M. à su cuenta todos los santos exercicios de oraciones, mortificaciones, &c. de todas las Religiosas de esta su Orden, que son, y fueren, que seran sin numero. A segurara V. M. con este patrocinio y amparo, el de nuestra Señora. Y como todos debemos creer, que todas las gracias y dones naturales y sobrenaturales, con que nuestro Señor à dotado à V. M. le han sido comunicadas por ser tan afectuosamente devota del sagrado mysterio de la Concepcion: de la misma manera, y con mas fuerte razon puede V. M. y todos devemos esperar, continuara nuestro Señor sus favores, y con mas abundancia ofreciendole V. M. en honrra de su Santissima Madre un tan agradable servicio, en que se incluyen otros muchos. Creceran estas esperanças, como el valor de la obra, por la circunstancia del tiempo. Por el estado en que se halla oy la causa de nuestra Señora en su pureza sin mançilla. Pues es mas que cierto que para su ultima determinacion, y para la sententia definitiva de la Iglesia, que esperamos acerca deste punto, conducira muchissimo el fervoroso afecto de V. M. manifestado por la ereccion de esta sagrada Religion en su Reyno. Y si los Santos suelen mostrarse con especialidad propicios, y favorables con sus devotos en tiem-

po, que se trata de su Canonizacion, manifestando su intercession con muchos prodigios y maravillas; que favores podra V. M. esperar para si y todo su Reyno de la Reyna de todos los santos, quando estando ya para definirse la causa y verdad de su pureza y justicia original, en reuerencia de esta misma justicia la consagra V. M. tantas almas puras, como seran las Religiosas que para siempre jamas militarán debajo de la vandera y estandarte de la Concepcion, que V. M. como valerosa Capitana fue la primera, que enarbolo en este su Reyno?

Es tambien razon (Poderosa Señora) y motivo efficacissimo para que V. M. espere de nuestro Señor la comunicara los inestimables tesoros de sus dones y gracias, no como quiera, sino con exceso, liberalidad, y abundancia, el saber, que este es gobierno ordinario de la divina providencia, en comunicar sus misericordias à los que dan principio à semejantes obras; como podra V. M. ver claramente en los Fundadores, y Patrones de las Ordenes, Cògregaciones, Cofradias, &c. en las quales siempre à sus principios se hallaron personas de singular virtud, y rara santidad; y de sus fundadores se leè haver sido muy favorecidos de Dios con extraordinarias misericordias. Deben-se añadir à todas estas medras, y aumentos espirituales todos los servicios, que en reuerencia de la Immaculada Concepcion de nuestra Señora le haran en este su Reyno de V. M. sus Vassallos, en los quales se excitara el amor y devocion à este sagrado mysterio. Que aunque en dicho Reyno tubo su principio la defensa de su verdad; al presente (por nuestros pecados) la vemos muy tibia, muerta, ò olvidada entre los fieles, y no abra remedio mas eficaz contra esta tibieza, ò olvido, que el exemplo de V. M. que como piedra iman se llevarà tras si los coraçones de todos à la misma devocion. Razon que si bien se pondera es de mucha fuerza. Los medios, que para la execucion de obra tan eminente se proponen à V. M. parecen facilissimos. Porque sin la intervencion de traer Religiosas de otros Reynos, en que forçosamente havian de intervenir inmenas dificultades, y sin la fundacion de nuevo Convento, que edificandose en nombre de V. M. necessariamente se aurian de gastar en el excesivas cantidades de dinero. Solo con que V. M. Christianissima sea servida de recibir, y tomar debajo de su proteccion y amparo esta sagrada Orden y el glorioso titulo de su primera Fundatriz en su Reyno, y el de Patrona de su primer Convento, esta todo hecho. Porque ay comunidad plena de Religiosas (y de Religiosas de mucha virtud y santidad) las quales (con la bendicion del Summo Pontifice) por la reuerencia de *nuestra Señora, y de su Concepcion purissima* mudando su instituto y habito en el de esta santa Orden, haran profesion en ella de verdaderas hijas de la Concepcion sin mançilla de la Reyna de los Angeles. La qual haran dichas Religiosas con gran consuelo y alegria de sus almas, ademas de ser cosa tan conosciadamente del gusto de Dios, por ser hecha en honrra, y servicio de su Santissima Madre; por serlo tambien de el de V. M. que estimaran en mas, que todos los intereses de este mundo. Ay exemplares de este medio (el qual encierra en si otros muchos) pues con el se començò esta Orden en el

Pays bajo de Flandes, adonde se halla muy florida; y con el mismo se dio principio à dicha Religion, cuyas primeras Religiosas fueron de la Orden de nuestra Madre Santa Clara; y si en la execucion se hallaren dificultades, basta para vencerlas, el saber es causa de nuestra Señora la propuesta, a quien V. M. quiere, y estima con todas veras; y a quien ama con fineza todo se le hara facil. Y todo cederá en mayor gloria de nuestro Señor, honrra de su Santissima Madre, consuelo y satisfacion de V. M. y augmento de la devocion acerca del mysterio de la Concepcion en toda la Christianidad. Impress. Parisiis an. 1662. in folio, Gallicè & Hispanicè.

QUID A M sub nomine Monast. Monialium S. Clarae in suburbio Parisien. dedit hoc Memoriale, in quo devotio erga hoc mysterium cognoscitur: Ofrecimiento à la Reyna Christianissima. Señora. El Convento y Religiosas Descalças de nuestra Madre Santa Clara del Varrio de S. German de Paris, unanimes y conformes en plena comunidad, todas juntas y cada una de por sí, postradas en espiritu à los reales pies de Vuestra Magestad Christianissima, con toda la reverencia, y lumifion de nuestro coraçon debida à su grandeza: certificadas primero de la entrañable devocion que V. M. (Dios la guarde y alumbre con bien) tiene (afuer de verdadera hija y legitima heredera del espiritu de los Catholicos Reyes de España.) al sagrado mysterio de la Immaculada Concepcion de la Serenissima Reyna de los Angeles: para materia en que se conserve, y entretenga su cordial afeccion, y por medio, en que empleandose lo ardiente de su amor en tan sagrado objeto, crezca y se augmente excediendose así mismo; cauandose los mismos efectos en todos los valallos de su dilatado Reyno de Francia, sirva de exemplar à todas las naciones del mundo: ofrecemos à V. M. el don de mas valor, y la ofrenda de mas estimacion y precio, que hemos podido hallar entre los tesoros de nuestra humildad y pobreza, que somos nosotras mismas, y nuestras promptas voluntades rendidas siempre à la de V. M. las quales junto con nuestras pobres oraciones y santos exercicios, así de las que al presente vivimos, como de las que nos siguieren, ofrecemos à V. M. totalmente dispuestas para recibir el santo habito de la illustissima Orden de la Concepcion de nuestra Señora, y para hacer en ella (haviendo primero alcanzado la bendicion del Summo Pontifice) solemne profesion de hijas verdaderas y indignas esclavas deste soberano mysterio de la Concepcion. Teniendonos por dichosissimas, de que nuestro Señor aya favorecido con tal excelso nuestra cortedad y amada pobreza, tomandola por primera piedra fundamental de tan alto y magnifico edificio, como es la ereccion de una tan illustre Religion en este su poderosissimo Reyno. Y así como nos reconocemos obligadas à este soberano Señor en haverse dignado de mirar con agrado los pequeños servicios, que de lo corto de nuestro caudal en reverencia de este sacrosanto mysterio le hemos presentado con mas frecuencia desde el principio de los dichosos despoforios de V. M. siendo las primeras que con demonstraciones publicas han recurrido à nuestra Señora implorando su clemencia y patrocinio por medio de su Concepcion purissima: de la misma manera creemos que este

divino Señor ha de continuar sus misericordias en querer recibir con igual semblante este pequeño sacrificio, que de nuestras almas y cuerpos, y de todas nuestras acciones y exercicios interiores y exteriores, espirituales y temporales, le ofrecemos con todo el afecto y esfuerso de de nuestro coraçon para mayor honrra y aclamacion del sacrosanto mysterio de la Immaculada Concepcion de su Santissima Madre. Y para mayor firmeza de esta oferta, y para que con mas agrado llegue este gustoso, y voluntario sacrificio à las manos de esta celestial Princesa, lo ponemos en las de V. M. dedicandonos, y consagrandonos desde aora para siempre jamas por fidelissimas Capellanas de V. M. para en su nombre y debajo de su proteccion reverenciar, y servir con especialissimo culto el sagrado mysterio de la pureza y justicia original en el primer instante de su ser de la Emperatriz de todos los Angeles y de los hombres Teniendo por cierto que por este medio acompañado de la fervorissima devocion de V. M. lloverá el cielo en abundancia largas bendiciones de dones, y gracias espirituales, y temporales sobre las Augustissimas personas de V. M. del Rey Christianissimo su amado esposo, de Monseigneur Dauphin su querido hijo, de la Reyna Madre, Madre, y protectora de todas las devociones, de Monsieur y Madama, de todos los Principes, y sobre todo su Reyno. Juzgamos (Poderosa Señora) y estamos totalmente persuadidos ser esta empresa muy del gusto de nuestro Señor, y expresa voluntad suya, y por configuiente de nuestra Madre Santa Clara, por las diligencias bien extraordinarias, que de oraciones y santos exercicios se han hecho para conocerla antes de hacer este humilde presente à V. M. Y llegamos tambien à conocer, que como la divina providencia se sirvio de Religiosas de Santa Clara; y de la Proteccion de los Reyes Catholicos para la primera fundacion de dicha Orden de la Concepcion en España: para el mismo fin y primera institucion de esta misma Orden en Francia se quiere servir de esta santa comunidad, y del amparo de Vuestra Magestad.

Y parece efecto especial de la altissima providencia el haverse fundado este santo Convento sin Patron alguno guardandose este titulo y calidad para V. M. porque à sola su gran devocion podia pertenecer el glorioso titulo de Primera Fundatrix y Protectora de la illustre Orden de la Purissima Concepcion de nuestra Señora. Para renovar pues con mayor fervor, y repetir con nuevo fruto esta entrega y agradable sacrificio, alta que veamos puesta en execucion esta heroica obra de V. M. (por tantos titulos suya) y que gozemos el feliz y dichoso dia, en que recibamos el habito celestial de esta sagrada Religion de la Concepcion, ofrecemos en especial el santo exercicio de las Comuniones, y de tener patente el santissimo Sacramento todos los sábados por la intencion de V. M. Y de continuar para siempre esta devocion por el cumplimiento de sus piadosos desseos; y en señal de que por especialissimos titulos somos todas en esta santa Comunidad, de Vuestra Magestad, las mas obligadas subditas, y humildes esclavas Q. S. P. B. Impress. Parisiis, an. 1663. in folio.

QUID A M Franciscanus, edidit hoc Opusculum: Protesta-

Protesta-

Protestacion que haze cierto devoto de la Sacratissima Virgen MARIA Señora nuestra, al fin de un libro trabajado à gloria de su Immaculada Concepcion; assi para consuelo de los que han defendido, y defienden la inmunidad de su incontaminada pureza, en el primer instante de su ser, como para desengaño, o confusion de los que han sentido, ò sienten lo contrario. Soberana Señora de Cielos, y tierra; Emperatriz de lo criado, unica MARIA, escocida Virgen para ser Madre de Dios, y Abogada de pecadores; Yo el mayor de todos, y vuestro sieruo, y esclavo, aviendo visto y leído, el que estos días un Religioso, Maestro, y Cathedrático de una Univeridad de las primeras de España, en el libro que hizo con titulo de Noticias, capitulo 2. §. 22. fol. 123. num. 103. se atrevio à poner por resolusion, ò conclusion formal lo que se contiene en estas palabras: *La opinion que despues de Sixto IV. es la mas comun y seguida de todo el Mundo, (es à saber el que la Virgen MARIA fue concebida sin mancha de peccado original) en los tiempos antiguos antes de Sixto IV. la tubieron y siguieron mui pocos.* Sin que para probar assunto tan grande, y proposicion tan universal trayga otro fundamento, apoyo, ò razon, sino el decir que asi lo afirman algunos escritores modernos. Aviendo pues visto, y considerado que la contraria opinion, y controversia empezo por el año de 1150. ocasionada de la Epistola de S. Bernardo à los Canonigos de Leon, mal entendida de algunos, y que asta Sixto IV. pasaron trescientos y treinta años; por tanto deseoso de hazer à vuestra Celestial Magestad algun nuevo servicio desta vida, que por tantos titulos es vuestra, digo, y protesto al cielo, y à la tierra, y si necesario es tambien al infierno, que ofrezco en sacrificio mi vida (que es la cosa mas preciosa que tengo despues del alma, que esta es de solo lu Dios y criador) y la consagro al cuchillo ò à las llamas, ò à otro qualquiera genero de muerte que eligiere el que demonstrare lo contrario à estos quatro articulos, que aqui se proponen, en testimonio de ser verdad vista, examinada, y averiguada. Primero: que en los trescientos y treinta años que pasaron desde S. Bernardo à Sixto IV. no ubo en el mundo escritor Ecclesiastico, Catholico, ni hereje, ni señalaran un Autor solo, de qualquiera estado que sea, Seglar, Clerigo, o Religioso (exceptos algunos del Orden de S. Domingo) que aya escrito libro, ò tratado entero, probando en el de que fuisteis manchada con la culpa original, ò defendida esta opinion, ò si quiera la califique por la mas probable. Segundo: que no me daran, ni se hallara Bulla, Breve, o rescripto Apostolico, gracia, Indulgencia, Breviario, Misal, officio Ecclesiastico, Iglesia, Capilla, Altar, o Cofradia Instituidas, o concedidas por la sancta Iglesia Romana, ni otro Prelado Ecclesiastico, en que se aya usado desta voz, ò termino de *Sanctificacion*, que es el protestativo de la opinion contraria. Tercero: que mirados, y registrados con fidelidad y verdad todos los Escritores antiguos que hablaron expresa, o individualmente de vuestra Concepcion, y del peccado original, que contrahe el alma en la union al cuerpo, y echo valanze de todos con la legalidad que pide calo tan arduo; se halla, que de veinticinco partes las veintiquatro confesaron clara y distintamente, que

fuisteis concebida sin la mancha original, y sola una parte que llevò la contraria, padece muchas excepciones. Quarto: que contados uno por uno, los que han llevado y defendido la opinion contraria en toda su latitud, assi hablando de proposito, como incidentalmente; assi Catholicos, como herejes, de qualquiera estado y Religion que sean, se halla que han sido mas los Herejes que han impugnado perfidamente vuestra Immaculada pureza, que los Autores Catholicos que la han contradicho, movidos de algunas razones.

Estas son, Señora, las quatro verdades, que por honra, y credito de vuestra Immaculada pureza en la opinion de los Escritores antiguos, para confusion, y verguença de la mentira, se ha resuelto à mantener à todo riesgo, y lanze de su vida, un soldado vuestro de los veteranos de Flandes; y à vos os pone por testigo, y juez en este duelo literario piadoso y santo, de que no son temeridades, ni arrosos precipitados, sino verdades consideradas de espacio, premeditadas, examinadas, y averiguadas à todas luces. V.S.F.P. A. A. R. M. Impress. in charta expansa.

QUIDAM Franciscanus Hispanus, edidit quandam Tabulam cum hac inscriptione: Commemoratio Conceptionis Immaculatae Virginis MARIE sine peccato originali, qua quotidie in omnibus Conventibus Seraph. P. N. Francisci decantatur; & est illa Antiphona: *Tota pulchra es MARIA, & macula originalis non est in te, &c.* cum suo cantu.

QUIDAM Franciscanus, in lib. dicto: Corona mystica B. Virginis MARIE, plura habet pro incontaminata Deiparæ puritate: nam passim eam vocat Immaculatam, purissimam, illibatam. Et præcipue cap. 5. ait: *Virgo lactare, quia semper radiis splendore gratiæ, & nullis macularis sordibus culpa.* Et infra, cap. 8. *Tu Domina fuisti semper clara & serena, sincera, mundissima & amena; tu enim es semper tota pulchra, tota formosa, tota Immaculata, & tota speciosa. Macula nulla suscipis, nulla sordis macularis, omni gratiâ lustraris, &c.* Item, infra cap. 10. *Pulchra, quia nec maculam nec rugam habuisti, neque carnis, neque spiritus aliquod inquinatum; sed tota tanquam aurum obrizum purissima, tota splendida, tota cãdida, tota ruilans, tota mundissima, à cuius corde & corpore longè fuit omnis peccati macula, &c.* Et cap. 20. *Tota es munda intus in mente, tota pulchra exterius in operatione, tota carens macula, tota Deo sociata, &c.* Alia habet cap. 22. & 23. Et cap. 24. inquit: *Tu per donum sapientiæ fuisti clara & splendida, nullâ macula demigrata, nulla sordis unquam polluta, nullo vitio contenebrata; sed per gratiam supernæ illuminationis fuisti velut quædam emanatio Dei omnipotentis clara & sincera, in qua nihil inquinatum incurrit, &c.* Vide igitur Lector, an supra dicta possint stare cum peccato originali. Lib. impress. Antuerpiæ, anno 1492. in 8. Habetque ad singulas stellas imaginem Virginis MARIE, ad cuius pedes procumbit Frater genuflexus sandalijs & Franciscano habitu indutus. Ex quibus iudico Auctorem fuisse ex Seraphica Familia, non obstantibus quæ dixi in nostra Biblioth. tom. 2. fol. 360. Vide ibi.

QUIDAM Franciscanus (sive fuerit Daniel Agricola, sive alius) in libro dicto: Corona duodecim Stellarum B. Virginis MARIE, in 2. stella primæ Coronæ habet pro titulo, *Quid B. Virgo ab originalis*

originali culpa singulariter Dei munere fuerit preservata, quod late probat per totam Stellam. Item, vide 6. Stellam decimæ Coronæ & 12. Stellam ejusdem Coronæ & 3. Stellam undecimæ Coronæ. Lib. impress. in fol. parvo, absque anno & loco impressionis, & extat in nostra Biblioth. virginali, tom. 2. fol. 211.

QUIDAM Franciscanus, in lib. Latino dicto: Enchiridion seu Manuale Fratrum Minorum, &c. fol. 127. adducit Regulam Monialium Conceptionis B. MARIE Virginis. Item, fol. 131. ad Deiparam Virginem in honorem ejus Immaculatae Conceptionis sequentia Carmina:

*Ocudit (ben) mulier rapido primæva sub hoste,  
Tuq; ut eam superes, miteris alma Parens.  
Namquam ergo decuit aliqua te labe sub esse,  
Hostemq; oppressum semper habere decet.*

Item, pro eadem Immaculata Virginis Conceptione, adducit hæc Carmina:

*Quam sibi quisque suo maculam contraxit ab ortu,  
Non animam tetigit, Virgo MARIA, tuam.*

*Tu sola ex tota primorum stirpe parentum  
Concepta es Genitrix Immaculata Dei.*

Lib. impress. Hispali 1525. in 4. antiquis characteribus.

QUIDAM Franciscanus manuscriptus, qui extat cum tractatibus de Conceptione Ludovici à Turre de Verona, Francisci Mayronis, & Petri de Candia, fol. ultimo adducit 21. loca sacrae Scripturae, quæ de preservatione Virginis MARIE à peccato originali loqui videntur. Item, infra inquit: Tota formosa, tota delectabilis, tota gloriosa macula nullâ fuscari, omni sanctitate ditatis, super Virgines pulchra in mente. Item, infra: Talis fuit puritas Beatissimæ Virginis, quæ à peccato originali & actuali immunis fuit, D. Thomas 1. Sent. quæst. 44. art. 3. in solutione 3. argum. Et idem in expositione Angelicæ Salutationis, ait: Ipsa enim purissima fuit quantum ad culpam, quia nec originale, nec mortale, nec veniale peccatum incurrit, &c. Quæ verba extant ubi supra antiquis characteribus, fol. ultimo in 4. & ex modo citationis existimo verba illa scripta fuisse ante Canonizationem S. Thomæ, id est, ante annum 1323.

QUIDAM Franciscanus, edidit Legationem pro Immaculata Virginis Conceptione ad Sanct. Innocentium X. Incipit: Percrebuit S. Pater in his Regionibus Germano-Belgicis, &c. Extat in 4. in Archivo Gandensi.

QUIDAM Franciscanus, recollegit in unum omnes Constitutiones Summorum Pontificum, circa materiam Conceptionis, scilicet Sixti IV. Alexandri VI. Leonis X. Pauli V. Gregorii XV. & Urbani VIII. contra Michaëlem Baium. Extat in fol. in Archivo Conventus Gandensis.

QUIDAM Gallus, edidit Officium purissimæ & Immaculatae Conceptionis Virginis Mariæ Dei; & est officium P. Alphonsi Rodriguez, cum Indulgentiis, &c. Impress. Nanoy 1627. in 24.

QUIDAM Gallus, in lib. cujus titulus: Pensées & pratiques de piété pour honorer les mysteres de Jesu Christ N.S. & de sa tres-saincte Mere, &c. à fol. 74. adducit quinque Meditationes pro Immaculata Virginis Conceptione. Lib. impress. Parisiis 1633. in 24.

QUIDAM Gallus, Tolosæ adversus piam sententiam peroravit; & cum finita concione ad Altare Virginis MARIE sacrum cœlebrasset, imago

Deiparæ è marmore constructa, quasi dedignata illum aspicere, ab eo vultum avertit; & in miraculi testimonium sic hucusque perseverat; prædictusque concionator cæcus permansit. Sed cum vorisset, se in posterum piam opinionem de Immaculata Virginis Conceptione acriter propugnaturum & contrariam abjuraturum, visum recuperavit. Cartagen. lib. 1. Homil. 19. Pelbart. in Stellar. lib. 4. pag. 2. art. 3. Vega Palest. 3. certam. 16. fol. 121.

QUIDAM Gallus, (quem ita nomino, quia de erat primum folium) in lib. inscripto: L'Histoire & Miracles de nostre Dame de Liefse, contenant 4. parties, &c. fol. 4. 5. & 134. vocat Virginem MARIAM totam pulchram, absque macula, inviolatam, omnino puram, & incorruptam, &c. Lib. impress. Parisiis 1616. in 12.

QUIDAM Gallus, Auctor Historiæ Caroli VI. Francorum Regis, narrat latissimè quæ contigerant in Regno Gallia circa annum 1387. pro mysterio Immaculatae Conceptionis. Vide Henricum Spondan. ad eundem annum, tom. 2. num. 7.

QUIDAM Gallus, in Annalibus Francorum scriptis lingua Gallicâ duobus Voluminibus in fol. quorum prima pars incipit: Pour les mobiles courages, &c. part. 2. 5. mundi ætate, cap. 76. fol. 69. à tergo, ad ann. creationis 3947. & Imperij Octaviani Augusti 27. sic inquit: *Où environ la Vierge MARIE fut conçue, & en sa Conception preservée de tout péché originel, &c.* Nota illud: ab omni peccato originali, quia antiqui existimabant plura esse peccata originalia, scilicet in Patre & Matre & in Prole; & hic Auctor affirmat, quod ab omni fuit MARIA preservata.

Item, infra, ætate 6. ad ann. 1361. capit. 108. fol. 222. sic inquit: Item, un Prescheur appellé Paul, affirmant en son Sermon dedans l'Eglise Traconin en Allemagne, que la Vierge MARIE avoit esté conçue en peché originel, cheut & rebuscha devant l'Autel avant ce qu'il eût fait la moitié de son Sermon. Delà, fut porté en sa maison, & ne parla oncques puis, mais mourut incontinent, comme raconte Henry de Haffia. Et pource appert que non point sans cause est au 4. chap. des Chroniques touchant la Vierge MARIE, disant ainsi: *Tu es tant belle, & en toy n'y a point de macule, ny tache du péché originel, elle n'eût peu estre si bien sanctifiée qu'il n'y fût demeuré encore quelque tracon apparence de ladite souillure, en demonstrent que autre fois auroit esté pollué de la coulpe, & péché originel, &c.* Alia extant in prædicto libro, quæ dedimus in Solè Veritatis. Vide ibi verb. Joann. de Montesono.

QUIDAM Gallus, edidit Hymnum in honorem & gloriam Immaculatae Conceptionis gloriosissimæ Virginis MARIE, in quo hæc habet verba:

*O tot a pulchra MARIA  
Preservata gratiâ,  
Immunis ante sæculi  
Originali macula!  
O Virgo sine macula, &c.*

Extat impress. in charta expansa cum imagine Immaculatae Conceptionis.

QUIDAM Gallus Parisien. Monachus Cœnobij S. Dionysij, in Appendice addito ad Historiam Clementis VII. Antipapæ scriptam à quodam Historiographo Ordinis Prædicatorum, refert quid contigerit in toto Regno Galliae Fratribus Præ-

M m m m

dicatori-

dicatoribus circa opinionem de Conceptione Virginis MARIÆ. Vide Henricum Spondan. ad annum 1387. tom. 2.

QUIDAM Gallus, in honorem & gloriam Immaculate Conceptionis gloriosissima Virginis MARIÆ edidit Hymnum. Impress. Avinione.

QUIDAM Gallus, in lib. La vie, Mort, Passion & Resurrection de nostre Sauveur JESU CHRIST, &c. La mort & Assumption de la Vierge, &c. *Quomodo Angelus annuntiavit Conceptionem Virginis* Joachimos; & quod, sicut fuit preservata à peccato originali & corruptione, sic etiam fuit liberata à corruptione corporis, &c. Lib. impress. Troyes per Nicolaum Oudot 1660. in 8.

QUIDAM Gallus, in libro: Le trespassement de N. Dame, adducit Orationem ad sanctam Annam, in qua sic dicit: Et benedicta S. Anna mater tua, ex qua sine macula & peccato processisti, &c. Impress. Troyes absque ann. in 24.

QUIDAM Gallus, in libro dicto: La pratique spirituelle de la devote & Religieuse Princesse de Parme, &c. avec les Litanies de la sacrée Vierge MARIÆ, fol. 125. Sabbato pro beatissima Virgine MARIÆ sic inquit: Contemplare quid acciderit ante Nativitatem: prædestinata fuit à tota æternitate ut esset Mater Dei, à Prophetis prædicta, à peccato preservata, &c. Impress. Rothomagi 1588. in 24.

QUIDAM Gallus, scripsit Kalend. Ord. Cisterciensis, & 7. Idus Decembris: *Conceptio Beate MARIÆ* duplex majus rubeis litteris. Est manuscr. in Bibliotheca Regalis Conventus Patrum Cœlestinorum Parisien. cum Operibus Joannis Gersonis.

QUIDAM Gallus, adducit Sermonem de Immaculata Conceptione Virginis MARIÆ ad illa verba: Tota pulchra es amica mea, & macula non est in te. Est manuscr. in Monasterio S. Huberti Canoniorum Regularium Cameraci.

QUIDAM Gallus, in libro dicto: Conceptions admirables sur toutes les festes de l'année, à folio 68. *Serm. pro die Conceptionis Virginis*, sub themate: Obtenebrentur stellæ caligine ejus, expectet lucem, & non videat nec ortum surgentis auroræ; latè usque ad folium 102. ubi pulchrè disserit de ejus Immaculata Conceptione, & à peccato originali preservatione. Lib. impress. Parisijs an. 1617. in 8.

QUIDAM Gallus: La Philosophie des Esprits addita & aucta à R. P. Matthæo de Tleurt, lectione 16. fol. 406. Quod Virgo MARIÆ semper fuit sancta per singulare privilegium divinæ gratiæ, quod prævenit illam in omnibus rebus, & taliter preservavit illam à culpa originali, quod ab instanti sue Conceptionis dixit illi Deus: Tota pulchra es amica mea &c. profequitur latè. Impress. Pictavij ann. 1612. in 8.

QUIDAM Gallus antiquus, super illa verba: Invenisti gratiam apud Deum, habet *Serm. de Immaculata Virginis Conceptione*. Extat in tomo magno manuscr. in Monasterio Sancti Sepulchri folio 48.

QUIDAM Gallus, in libro Sermonum ab Adventu ad festivitatem Regum, à folio 175. adducit Sermonem pro Immaculata Virginis Conceptione. Lib. impress. Cameraci 1612. in 8. regali.

QUIDAM Gallus, in libro Sermonum à folio 880. habet Sermones de quinque festivitibus

Gloriosæ Virginis MARIÆ; & primus est sub hoc titulo: *In festo Conceptionis Virginis MARIÆ*, &c. Incipit: Les paroles recitées, &c. Item, infra Sermonem in festo Conceptionis Beate MARIÆ & Evangelio secundum Matthæum: Incipit: En ce poinct, &c. Non potui scire cujus Auctoris nomen, nec impressionis locum aut annum: erat tamen in 16.

QUIDAM Gallus, in libro: *cujus titulus est: Le second volume des expositions des Epistres & Evangelies de toute l'année, sermons de Conceptione Virginis MARIÆ* fol. 164. post plura habet ad marginem: *Beata Virgo MARIÆ preservata à peccato originali*, ut hic patet tripliciter, &c. Et in corpore libri hoc probatur latè. Lib. impress. Parisijs anno 1543. in fol. magno.

QUIDAM Gallus, in Legendario Sanctorum, part. 4. post Legendam S. Mariæ Magdalene adducit Legendam Conceptionis cum Historia Helini Abbatis & naufragio. Extat Gallicè in Biblioth. S. Victoris Parisien. num. 1881. in folio.

QUIDAM Gallus, in libro dicto: *Homilies & familiares exhortations sur les Evangelies*, &c. fol. 390. in exhortatione pro festo Conceptionis Dominae nostræ agit latè de ejus exceptione à macula peccati originalis. Lib. impress. Rothomagi 1659. in 8.

QUIDAM Gallus, & (ut credo) Ordinis Cœlest. in quodam lib. manuscr. fol. 1. sub hoc titulo: *Reprobatio opinionis illorum dicentium Beata Virginem esse conceptam in peccato originali*, incipit: Quia nondum opinio illorum qui dixerunt &c. Item, fol. 42. loquitur de copia Bullæ Conclij Basileensis super confirmatione institutionis Conceptionis Beate M. & indulgentiarum pro eadem celebrantibus, &c. Item, fol. 43. Sequuntur quatuor considerationes quas ponit Magister Joan. Gerson in sermone de Beata MARIÆ Virg. cujus thema est: Tota pulchra es, &c. Principium: Non esse celebrandam Conceptionem Virginis MARIÆ, eò quod Doctores antiqui videantur dicere quod fuit concepta in peccato originali. Opus verò incipit sic: Spiritus sanctus revelavit aliquando Ecclesiæ, vel posteris Doctoribus aliquas veritates, &c. Quæ omnia sunt cum aliquibus fragmentis R. P. Petri Pocqueti, & aliorum in Bibliotheca Conventus Regalis PP. Cœlestinorum Parisien. in 4.

QUIDAM Gallus, fecit Tractatum sub hoc titulo: *Paraphrase sur l'Office de la tres-pure & Immaculée Conception de la glorieuse Vierge MARIÆ Mere de Dieu*. Impress. Parisijs apud Claudium le Beau, 1646. De hoc etiam agit R. P. Ludovicus Jacob à S. Carolo Carmelita amicus noster in Bibliotheca Parisina.

QUIDAM Gallus sive Belga, in libro dicto: *Miracles advenuës à l'invocation de la glorieuse Vierge MARIÆ Mere de Dieu à Tongre, Village du Pays d'Haynau, voisine de la Ville d'Ath, & de Chievres; vocat Virginem MARIAM Immaculatam* ex quadam Bulla Urbani VIII. Pont. Max. anno sexto sui Pontificatus. Lib. impress. Athi 1637. in 12.

QUIDAM Gallus, in lib. de Reformatione Universitatis Parisien. fol. 50. inter festivitates illius Academiæ refert *Conceptionem B. MARIÆ Virginis*. Lib. impress. Parisijs 1601. in 8.

QUIDAM Gallus, in Martyrologio Sanctorum æ Sanctarum Franciæ, impress. cum Francorum Annalibus, ad finem partis 2. ad diem 8. Decembris,

Decembris, sic inquit: *Ce jour de la Conception de la Vierge MARIE, tres-Sainte Mere de Dieu.*

QUIDAM Gallus, sub hoc titulo: Par le Sieur de Hauteville de Salvaison, &c. Gallicè scripsit de pietate Ecclesiarum Orientalium erga honorem Conceptionis ter sanctæ & terque gloriosæ Virginis protectricis Franciæ. Lib. impress. Parisijs 1645. in 4.

QUIDAM Gallus, in libro: Association du petit Chapelet de douze Ave MARIA, &c. fol. 48. de Immaculata Conceptione ac preservatione Virginis à peccato. Impress. à Nancy 1623. in 12.

QUIDAM Gallus, sub hoc titulo: Sermons doctes & admirables sur les Evangilles des Dimanches, & Festes de l'année, &c. sermone de Assumptione Dominiæ nostræ, ad illud: Luna sub pedibus, &c. *Quod Virgo MARIA nihil unquam habuit ex peccato Ade, nec fuit particeps peccati,* &c. fol. 804. Parisijs in 8.

QUIDAM Gallus: Regles de la Sodalité de nostre Dame erigée au College de la Compagnie de Jesus à Arras, folio 35. de festivitate & die Immaculata Conceptionis Dominiæ nostræ. Lib. impress. Atrebat, anno 1614. in 16.

QUIDAM Gallicè scripsit Vitam Christi, & fol. 82. ait: *Quod Beata V. MARIA fuit singulari gratiâ preservata, ne peccati originalis umbrâ tegeretur,* &c. Est manus in Monasterio S. Sepulchri Cameraci in folio magno: agit etiam alt. manus. de eadem materia, folio 19.

QUIDAM Gallus, edidit Gallicè: Regles des Congreganistes de l'Immaculée Conception de nostre Dame. A Pont à Mousson 1651. in 12.

QUIDAM Gallus, in lib. Les faveurs de la Vierge MARIE avec le moyen de les obtenir, &c. adducit instructionem recitandi officium Immaculata Conceptionis P. Alphonsi Rodriguez, à folio 149. Lib. impress. Lugduni 1630.

QUIDAM Gallus, Concionator celeberrimus, in lib. Serm. sub titulo: Testament du Patriarche Jacob, ou les Prophetes de maledictions & benedictions, &c. fol. 193. ad illa verba: Ruben primogenitus meus, &c. adducit Sermonem de Immaculata Virginis Conceptione. Lib. impress. Parisijs, anno 1623. in 8.

QUIDAM Gallus, in Explicatione Epistolarum & Evangelior. Dominical. & festivitatum B. MARIE Virginis: In festo Conceptionis Beatissime ac gloriosissime V. MARIE Epistola & Lectio libri Sapientiarum, &c. & adducit latam expositionem Gallicè; & super Evangelium ejusdem diei: Liber generationis Jesu Christi. Est absque principio & fine in Bibliotheca FF. Minorum Recollectorum Montibus in folio caracteribus antiquissimis impressus.

QUIDAM Gallus, sub hoc titulo: Les miracles de la Sainte Vierge envers les affliges, &c. in salutatione Angelica: *Ave concepta absque v. & quod corpus & anima formata à Deo nullo modo fuerunt maculata,* &c. Impress. Parisijs apud Joannem Prome absque anno in 24.

QUIDAM Colonienfis Germanus, in libro cuius titulus est (ut ex fine constat: Explicium historiarum plurimorum Sanct. noviter & laboriosè ex diversis libris in unum collectarum) Nota, quod omnes historiarum hic additæ merito dicuntur novæ; quia licet quædam de istis etiam reperiantur apud plures; non tamen ita emendatæ & prolongatæ sicut in hoc libro; ut patet in Legendis Sanctorum Friderici Episcopi, Quirini, Gangulphi,

Ossaldi, Rihani, Afrez, Juliani, S ephani Patæ, Alexandri & multorum aliorum. Et fol. 229. adducit Legendam de Conceptione Virginis MARIE, quæ incipit: Anselmus Cantuariensis Archiepiscopus, Pastor Anglorum Coepiscopis suis, &c. Impress. an. 1483.

QUIDAM Granatenfis Hispanus, in Opusculo prænominato: Relacion breve de las reliquias que se hallaron en la ciudad de Granada en una torre antiquissima y en las cavernas del monte Illipulitano aparifo, de Ul cerca de la Ciudad, &c. in primo fol. adducit imaginem pulcherrimam Immaculata Conceptionis cum attributis, & hac inscriptione: *MARIA sin pecado original concebida.* Impress. Granatæ, anno 1627. in folio.

QUIDAM Granatenfis, edidit certamen Poeticum, hoc titulo: Certamen Poético, y Justa literaria à la devocion siempre feliz, al afecto generosamente abrasado de la muy illustre piedad de los Nobles de esta insigne Ciudad de Granada, en demostraciones de amor, en obsequio y simbolo de la gratitud à la Religion Seraphica protodefensora de la Conception purissima de MARIA nuestra dedica este literario certamen, esta Apolinea palestra à el sutillissimo D. Escoto glorioso Principe de la opinion pijsima, &c. Impress. Granatæ 1650. in charta expansa, cum pulcherrima imagine Immaculata Conceptionis.

QUIDAM Græcus, Auctor antiquus, in Oratione, Homilia vel Sermonem sub hoc titulo: Ad Annuntiationem purissimæ Dei Genitricis, pro eius puritate, seu immunitate à peccato habet Sequentias: Ave Adam cadentis revocatio. Ave lachrymarum Eve redemptio. Ave miraculorum Christi præmium. Ave dæmonum divulgatum vulnus. Ave invisibilium ferarum telum. Ave lux mystici diei. Ave fornacem deceptionis extinguens. Ave à barbara redimens cultura. .... Ave correctio hominum. Ave deceptionis robur conculcans. Ave flos incorruptionis. Ave peccati auferens sordem. Ave Ecclesiæ immota turris. Ave Regni infracta mœnia. Extat lib. impress. cum alijs Opusculis Græco-latin. Venetijs in 4. Præter relata, vocat etiam Virginem MARIAM in eadem Oratione pulchram & Immaculatam.

QUIDAM Guzman, Ordinis Minorum, in Tractatu super Ave MARIA scripsit de Conceptione Virginis MARIE, ut refert Daza cap. 6. folio 49. Sed quis fuerit hic Guzmánus, non constat. Wadding mentionem facit de quodam Francisco Guzmánno vel Gotmanno ex Bibliot. Hispanica, qui scripsit de sacris Mysterijs Altaris. Hunc Auctorem ego habui, vidi & legi cum omni diligentia: sed nihil ibi inveni, quod directè vel indirectè pertineret ad Conceptionem Virginis.

QUIDAM Hispanus, composuit Librum cum his Capitibus. 1. Doctrinas de fide contentas en la Escritura en primero lugar: Dispensatio sive Oeconomia. Collas de fide pertenecientes à la Virgen. 2. Conception y Natividad de Christo de una Virgen Immaculada contienen las Escrituras. 3. Pureza de cuerpo y alma, y excellentissimo sanctificacion lequieren y testifican los Santos en la Virgen aun antes de encarnar el Verbo. La proxima preparacion con aumento de santidad en la Virgen para concebir al Verbo no excluye la anterior pureza. El modo de las senten-

gias no siente ni se cita bien en esta parte. 4. Principio de la pureza y santificacion de la Virgen desde que punto, ó instante. 5. Parece congruente y decente y aun necesario que se crea que la santificacion y pureza de la Madre de Dios fuesse desde el primero instante, para no ser indigna, ó menos digna. 6. Pureza de carne es el requisito mas concerniente para la idoneidad de Madre de Dios. 7. Fuerza de la doctrina que obliga à decir y sentir de las obras de Dios lo mas honroso y puesto en razon. *La pureza de la Concepcion de MARIA* es caso omitido en las Escrituras sagradas. 8. Que esta cometido à nuestra piedad y cortesia el formar concepto digno de las partes, y calidades de la Madre de Dios. Sentimiento de los Padres Santos, y cuidado en el decir todo lo glorioso y nunca lo defectuoso, ni vulgar de la Virgen. Buenas y honrosas palabras se han de decir de todos, quanto mas de Dios y sus Santos. 9. Recato y veneracion con que los Santos ablaron de la Virgen, particularmente S. Epiphânio. 9. Los Santos antiguos no pusieron en question ni disputa este mysterio. 10. Grandissimo exemplo de la veneracion de la Virgen en S. Augustin. Si es lícito opinar en las cosas de Dios. Que se llame ciencia y saber en la Escritura. 11. Artículo principal en esta controversia. Si es mayor gloria de Dios y del Redemptor la Concepcion en pecado, ó sin el, de la Virgen. 12. Qué pues rehusaban los Santos conceder que la Virgen murio corporalmente, en ninguna manera admitirian en ella la muerte del pecado. Las conveniencias que persuadieron la incorrupcion del cuerpo de la Virgen, persuaden con mas fuerza que no le tocò la corrupcion del pecado original. Esfuerzo de la opinion contraria, el mayor. 13. La opinion contraria apenas se puede defender sin condenar por error à la pia, y que esta va segura de tal peligro. Respuesta que satisface del todo à la mayor fuerza de los argumentos contrarios; porque esta decidido que no obste à la pia Escritura, ni cosa de Fe. Sentimiento de S. Augustin. Esfuerzase la defensa de la pia, y pruebafe mas el sentimiento de S. Augustin, que sería menos digna madre la concebida en pecado, que la que sin el; se confirma con otra semejante razon del Apostol. 14. Que S. Augustin no tubo la opinion afirmativa, antes sintio la contraria que es la pia. 15. Error de los Hereges de este tiempo que la Virgen no carecio de pecado original, ni aun de actuales, y trãen dos lugares de S. Augustin en confirmacion de este error. 16. Declaracion de dichos dos lugares de S. Augustin, mostrando que antes favorecen à la pia opinion, y dan à entender que aunque, &c. 17. El Santo no tubo opinion en esta materia, tan poco tubo duda ni disputa, sino decente sentimiento. 18. Causa y declaracion del sentimiento de S. Bernardo, que no llegó à ser opinion. la pia opinion, la recta, la que vence, ó prevalece, y que fue siempre comunmente sentida de la Iglesia sin question. 18. Culpa de los que pusieron en question, y disputa lo que se conservava en pio sentimiento, y silencio modesto. La contraria no fue antiguamente opinion descubierta de ningun fiel, y menos de los Santos. El lugar de San Augustin, en el libro 2. contra Celsum se trae mal, y se entiende peor. 20. Prosiguefe la

declaracion del caso de los Lugdunenses, y del sentimiento de San Bernardo. Error del zelo imprudente de los devotos, que lo bueno de la devocion general ha vencido, y corregido los daños de la imprudencia. Opinion de los Lugdunenses; contra ella mal defendida vence S. Bernardo. El que oy se tiene por mas fuerte argumento contra la pia, no fue de consideracion para San Bernardo. Modestia de los Santos en la defensa de sus opiniones. Razon de la contraria opinion de los santos mas modernos. 21. Que la opinion mas decente es possible, y assi mas probable, y que se debe seguir. 22. Indecencias de la opinion afirmativa. 23. Item, de la decencia, y posibilidad; y que cuida Dios, y se mueve por el decir de los hombres, no solo el de sus amigos, sino por el de sus enemigos, digo por su gloria en la reputacion de los hombres. La voluntad de Dios precede à todo, nada la puede estorvar buena, y libre, nada la precede, ni impide. 24. La Omnipotencia de Dios no puede ser injusta, ni indecente. La justicia, y decencia son argumento para persuadir al entendimiento humano las obras de Dios. Exemplos de esta razon. Primero, para probar la necesidad del Mediador para la salvacion. Segundo, repugna à la justicia del Justo que salve à los suyos por sola Fe sin obediencia, ni penitencia. Tercero, verdad de la providencia, se prueba por la conveniencia. Quarto, la verdad de la Monarchia Ecclesiastica, se prueba de la conveniencia necesaria. 25. Concedido que es mas pia, y decente la negativa, no se puede dexar de preferir en razon de opinion si se concediesse que la afirmativa es indecente, no se podia defender. La humiliacion del entendimiento se pide para en las cosas de Fe, cuya razon no se alcanza, ni para rendirse à opinion menos decente. En materia del todo omitida se hade sentir lo mas decente. Las partes del Redemp. cõprueba el Apostol con la decencia las partes de la Madre al modo de las del Hijo. 26. Un instante en pecado hace indecencia. No detrahe à la gloria del Redemptor, antes glorifica su bondad, y omnipotencia, y libertad, no fugeta à leyes la limpia Concepcion. 27. Concedida à la Virgen la Assumpcion, que es lo mas, se ha de entender que se le concedieron las demas partes de la decencia de su Hijo, principalmente las que pertenecen à pureza, que es carencia de contaminacion. 28. Menor honra, y cast. agravio se haze à la Reyna en los privilegios que se le conceden por consequencia de los concedidos à otros Santos. Que este privilegio se le concede con mucha disminucion, y menos que à medias. El remedio de imponer silencio es de buenos efectos, aunque paliativo. Porque en tiempo de San Augustin no se celebrava fiesta de la Natividad de nuestra Señora. Santificacion en el primero instante de la animacion, se llama limpia Concepcion. La Annunciacion de la V. de tradicion. En su animacion diria el Angel mas grãdezas que de Joan. 29. Confirmafe la pia opinion muy probablemente con lugares literales de la Escritura. Causas del silencio de la Escritura acerca de las grandezas de la Virgen. Loores de la Virgen confinan con los divinos, y exceden incomparablemente à todos los de Angeles, y hombres. No los limitan leyes, su derecho es privilegio general, y exempcion total de gravezas. 30. Primera fuente, y abismo de loores de MARIA, es ser Ma- dre

dre de Jesus. Limpieza de peccado original es la menor gracia de privilegio, y la mas concuerne a la idoneidad de Madre de Dios. Llena de gracia se dize MARIA diferentemente que otros Santos. Con la dignidad de Dios correspondiente idoneidad. Mayor gracia es la que santifica preservando, que la que santifica despues de incurrir en el peccado. 31. Segunda fuente de loores celestiales de MARIA. En las cortes, y mas en la Celestial nada vale fino la gracia del Rayno corfe otra moneda: Gratiã plena, que significa en la fuerza de la letra. Lugar Eccles. 18. 17. declarado: Gratiã plena es, lo mismo que Filia gratiã, concebida en gracia. Insigne lugar en favor de la pia opinion de S. German Arçobispo de Constantinopla, mal traducido en la version Latina. MARIA Hija de Ana quiere decir la altissima hija de la gracia. Los nobres de las personas, que entrevienen en la obra del Evangelio no tienen los nombres a caso, sino por consejo divino, y con grande misterio. 32. Dominecum. El Señor se juntò contigo como esposo desde el instante de tu animacion, y nunca fuisse sponfa fatanz. Tres virginidades, y tres corrupciones de todas la corrupciones fue libre la V. La virginidad, ò, corrupcion del peccado es la mas estimada à cerca de Dios. Sobre todas tres virginidades se le han movido pleitos à MARIA; ter Virgo, & semper Virgo. La corrupcion por el peccado original, es la mas propriamente dicha corrupcion, fuente de las demas, indignissima para la Esposa y Madre de Dios. El demonio, ni aun permitido osaria corrumpere Matrem Dei. 33. Las palabras: Benedicte tu, &c. excluyen toda maldicion, y mas la primera. En seis maneras se puede entender: Benedicte tu, &c. Significacion de la palabra, benedicere, en propiedad en toda la sagrada Escritura. Maldicere que significa? MARIA fue aventajada en todo genero de bendicion, y por lo menos no le tocò maldicion alguna; y si le hubiera tocado se avia de callar. La segunda Eva representa la primera en lo bueno, y contraponesele en lo malo. El gran don de la plenitud de toda gracia virtud en MARIA presupone la pureza de todo peccado. 34. Los que no quieren decir que fue bendita la Conception de MARIA, sienten el contrario vocablo, que ni aun es licito pronunciar. Interpretacion de la Formula, Benedicte, ò Benedicte sea, que ya que no impia, se llama escandalosa la contraria. Es lastima grande que se ha tenido por parte contraria à la gloria de esta Virgen la Religion mas propria sua, y de esposa. 35. Loor de la Virgen de boca de S. Isabel, y Loor de Dios por boca de la misma Virgen confirman la opinion pia. La palabra, Santo, que significa en propiedad. Entre las singularidades de MARIA, la mas propriamente dicha alli es su pura Conception. 36. Lugar de la ad Hebræos: Non enim Angelos apprehendit, sed semen Abraham, se puede traer en confirmacion. 37. Fuerça, y autoridad de los lugares de Escritura trahidos en sentido mystico y acomodaticio. Exemplos particulares de Escritura citados en favor de la limpia Conception de la V. 38. Que no ha sido decidida esta duda en favor de ninguna de las dos opiniones, antes dadas à las por probables, cò prelación de la pia. Que autoridad tiene el decreto de los Padres juntos en Basilea. Lo que se alega de los libros de Granada en favor de la pia es incompatible con los decretos de su Iglesia, y es de temer no sea engaño Ismaelítico. Incipit tractatus: No estoy arrependido, &c. Extat Opus manus. Martini in Bibliotheca Illustrif. D. D. Galpa-

ris Ibañez de Segovia, in folio.

QUI D A M Hispanus, fecit Tractatum sequentem: Et in capite eius Corona Stellarum duodecim, Apocalypsis c. 12. Duodecim novæ Stellæ, quibus Sanctissimus D. N. D. Alexander Papa VII. illustrat Coronam Immaculatae Conceptionis Sanctissimæ Virginis Mariæ, exprimens in Bullâ, quæ incipit: Sollicitudo omnium Ecclesiarum, duodecim differentias & prærogativas in favorem piæ sententiæ asserentis animam B. Mariæ Virginis in sui creatione, & in corpus infusione à peccato originali præservatam fuisse; supra eas, quas illi adscribunt Summi Pontifices prædecessores sui.

Differentia 1. In primis ponderandum est, in nullâ aliâ Constitutione Pontificiâ, tam Sixti IV. quàm Pauli V. aut Gregorij XV. Summum Pontificem loqui in terminis formalibus, scholasticis, energeticis, & velut characteristicis de Sententiâ piâ affirmante Conceptionem in gratiâ factam: Alexandrum verò VII. in sua Constitutione, quæ incipit: Sollicitudo omnium Ecclesiarum, loqui in terminis proprijs de hac materiâ, & sublatâ omni ambiguitate, exprimeret in clausulâ narrativâ quidquid tenet Sententia piâ: *Sane, inquit, vetus est Christi fidelium erga eius Beatissimam Matrem Virginem MARIAM pietas, sententium eius animam in primo instanti creationis, atque infusionis in corpus, fuisse speciali Dei gratiâ & privilegio, intuitu meritorum IESV Christi eius Filij humani generis Redemptoris, à maculâ peccati originalis præservatam immunitem, atque in hoc sensu eius Conceptionis festivitatem solemnè rita colentium & celebrantium; crevitq. horum numerus, atque huiusmodi cultus post editas à sel. rec. Sixto PP. IV. prædecessore nostro in eius commendationem Apostolicas Constitutiones, quas Sacrum Concilium Tridentinum innovavit, atq. observari mandavit. Aucta rursus & propagata fuit pietas hæc, & cultus erga Deiparam post erecta hoc nomine, approbantibus Romanis Pontificibus, Religiosum Ordinem, & Confraternitates, ac concessas ab isdem Indulgentias, ita ut accedentibus quoque plerisque celebrioribus Academicis ad hanc sententiam, iam ferè omnes Catholici eam complectantur. In quâ narrativâ clausulâ refert Pontifex, Christi fideles etiam ante Sixtum IV. sensisse, animam Sanctissimæ Virginis in primo instanti creationis, atque infusionis in corpus fuisse speciali Dei gratiâ & privilegio, intuitu meritorum IESV Christi eius Filij humani generis Redemptoris à maculâ peccati originalis præservatam immunitem. Id ipsum declarat idem Pontifex in prædictâ Bullâ aliquanto inferius, videlicet animam Beatæ Mariæ Virginis in sui creatione, & in corpus infusione Spiritus Sancti gratiâ donatam, & à peccato originali præservatam fuisse. Porro nullam similem clausulam, immò ne vestigium quidem reperire est in Decretis prædecessorum eius. Ex quibus apparet, quanti momenti sint istæ clausulæ, quandoquidem complectantur scholasticè & formaliter, quidquid de Immacul. V. Concep. sententia piâ asserit.*

Differentia 2. Ponderandum est secundò, in nullâ aliâ ex antecedentibus Bullis Sixti, Pauli & Gregorij, haberi attestationem Papæ, in quâ vel relativè affirmet statum sententiæ piæ: in Constitutione verò Alexandri VII. quæ incipit: Sollicitudo omnium Ecclesiarum, per quâ honorificè referri antiquitatem sententiæ piæ; quæ circumstantia valde notabilis est, eò quòd novitatis ab aliquibus infimuletur. Et verò, iam ante Sixtum



IV. ille ipse erat sensus fidelium, quem refert Alexander VII. Atque ille sensus & consensus magis magisque crevit & radicatus fuit post editas à Sixto IV. in eius commendationem Apostolicas Constitutiones, quas Sacrum Concilium Tridentinum innovavit, atque observari mandavit. Ac rursus auctus & propagatus fuit pius hic sensus, post erecta hoc nomine, approbantibus Romanis Pontificibus, Religiosum Ordinem, & Confraternitates, ac concessas ab ipse Indulgentias in honorem Immaculatæ Conceptionis: accedentibus ad omnia supradicta celebriorum orbis Academicarum votis; ita ut iam ferè omnes Catholici piam Sententiam complectantur. Numquid ergo honori & maximæ gloriæ ducere debemus, quòd hoc ipsum ore Romani Pontificis pronuntiari audimus; quandoquidem ex oraculo Ecclesiæ habeamus, quòd iam ferè omnes Catholici piam Sententiam complectantur?

Differentia 3. Tertia Differentia est materia principalis Bullæ Alexandri VII. in qua definitur & deciditur, laudabilem & legitimum esse cultum, quem pia sententia Mariæ Conceptioni exhibet. Continetur autem ista definitio in hac clausulâ: *Nos considerantes, quòd Sancta Romana Ecclesia de immaculata, semperque Virginis Mariæ Conceptione festum solemniter celebrat, & speciale ac proprium super hoc officium olim ordinavit, iuxta piam, devotam & laudabilem institutionem; quæ à Sixto IV. Prædecessore nostro tunc emanavit; volentesq; laudabili hinc pietati, & devotioni, & festo, ac cultui secundum illam exhibito in Ecclesiâ Romanâ post ipsius cultus institutionem nunquam immutato, Romanorum Pontificum Prædecessorum nostrorum exemplo favere, nec non iucris pietatem & devotionem hanc colendi & celebrandi Beatissimam Virginem, præveniente scilicet Spiritus Sancti gratiâ, à peccato originali præservatam &c.* Ubi Summus Pontifex Alexander VII. declarat, suam & totius Ecclesiæ Romanæ intentionem fuisse, & etiamnum esse, ut ipsi Conceptioni B. Virginis Mariæ cultus exhibeatur, secundum piam istam sententiam, ut præfertur. Cumque retulerit, & approbaverit piam sententiam colere & celebrare sanctitatem Conceptionis à primo instanti, & præservationem Virginis à peccato originali; hoc ipsum est definitio formalis, quâ determinatur obiectum cultus, & festi Conceptionis: quam definitionem docti quique tam avidè exoptarunt; probè scientes, ex illâ definitione, quâ Pontifex declaravit obiectum cultus Conceptionis, legitimè inferri Conceptionem fuisse sanctam à primo instanti, iuxta doctrinam expressam Doctoris Angelici S. Thomæ tractantis de Nativitate Virginis. Accedit ad hæc, quòd Pontifex concomitanter declarat, illum ipsum fuisse sensum Summorum Pontificum Prædecessorum suorum; & consequenter falsas esse interpretationes & glossas, quas Adversarij hæcenus adhibere voluerunt super Decreto Greg. XV. videlicet, quòd quamvis mandaverit celebrari sub nomine Conceptionis; hoc tamen non deberet intelligi de primo instanti physico, sed de primo, vel secundo indefinitè & indeterminatè. Quare, licet non aliud beneficium, & favor in novâ Bullâ impenderetur, nisi quod in eâ tamquam falsa declaretur interpretatio, quam super Gregorij XV. Decreto comminiscabantur; esset nihilominus favor permagni momenti.

Differentia 4. Quartò animadvertendum est, su-

am Sanctitatem in novâ Bullâ affirmare, *Quod Sancta Romana Ecclesia speciale ac proprium de Immaculata Conceptione officium olim ordinavit: illud ipsum videlicet, quòd Leonardus de Nogarolis composuit, quo etiamnum Ordo Seraphicus, aliarque Religiones utuntur. Quod officium magnis laudibus extollit Pontifex, & à Sixto IV. emanasse testatur. Atque intuitu dicti Officij, ut causâ moventis, declarat sua Sanctitas obiectum præfati cultus; & hoc pacto specialissimè favet sententiæ piæ; propterea quòd in Oratione dicti Officij dicatur: *Ex morte Filij sui prævisa eam ab omni labe præservasti.* Quæ verba totius sententiæ piæ fundamentum expriment. Quisquis autem novit, quibus modis hoc Officium suggillare & traducere voluerunt contrariæ opinionis assertores, in tantum ut contenderent Religionem Seraphicam eo uti non posse; cognosceret profectò, operæ pretium fuisse, ut Officium istud de novo ac non vulgariter commendaretur, & in novâ istâ Bullâ approbaretur, præsertim cum ex eo tam evidenter probetur Conceptio Immaculata.*

Differentia 5. Non parvi æstimandus est favor singularis, quem in suâ Bullâ Pontifex concedit, nec in alijs Prædecessorum Bullis extat; quòd nimirum prohibeat, ne quis Constitutiones & Decreta Pontificia ita interpretet, ut suâ interpretatione frustretur cultum, quem sententia pia Conceptioni exhibet, & favorem, quem sua Sanctitas piæ sententiæ præstare intendit: prohibendo insuper, ne quis hanc eandem sententiam piam & cultum in disputationem revocare quoquo modo, directè vel indirectè, aut sub quovis prætextu, aut alio quovis excogitabili modo audeat. Unde, quisquis sic interpretatus fuerit; aut in disputationem revocaverit, mortale peccatum incurrit, utpote in materiâ gravi, & prohibita sub gravibus censuris & penis, contraveniendo menti Pontificis. Et advertendum est, quòd nec occasione inquirendi sine definibilis, necne pia sententia, liceat tractare, aut etiam loqui in contrarium, argumenta contra eam afferendo, & insoluta relinquendo; propterea quòd quilibet actus externus seu loquendi, seu scribendi, seu quivis alius contra piam sententiam, sit prohibitus.

Differentia 6. Quòd Pontifex imponat multò maiores pœnas, quàm sui Prædecessores; & superaddat arbitrarías, reservando insuper absolutionem Censurarum Sedi Apostolicæ. Magni verò momenti est, quòd Pontifex unius Censuræ absolutionem reservet, non reservantibus alijs Pontificibus, Paulo V. & Gregorio XV. in ordine ad obiectum cultus, & festi Conceptionis.

Differentia 7. Quòd in illâ clausulâ: *Ac libros, in quibus præfata sententia, festum, seu cultus secundum illam, in dubium revocatur &c.* prohibeat Pontifex omnes & singulos libros, post Pauli V. Decretum editos, aut in posterum edendos, quibus in dubium revocatur cultus Conceptionis, aut in quibus aliquid reperitur quomodocumque contrarium dicto cultui Conceptionis, & ejus obiecto; aded ut necessaria non sit nova prohibitio. Ac per hoc cognosci potest, quantopere desideret favore isti sententiæ piæ, cum propterea vetet quovis libros prædicta in dubium revocantes.

Differentia 8. Et est consideratione dignissima. Sensum piæ exprimit Pontifex in totâ Bullâ hoc

hoc vocabulo *Sententia*, & opponit huic termino *Opinio*, quandoquidem loquens de contrasententiis, dicat: *Contrariæ illius opinionis assertores & mox de sentimento pio loquens, ait: Præfatum Sententiam*; & illum stylium in totâ Bullâ servat. Quali nos monere velit, piam sententiam iam in sublimiori statu existere, quàm oppositam opinionem: quandoquidem illa vox *sententia* sit generica ad assensum certum, & opinativum: ille autem terminus *opinio*, est coarctatus & limitatus ad assensum opinativum, qui est sæpenu-merò falsus; & ex istâ Differentiâ intelligimus novum statum, quem per novam istam Constitutionem Apostolicam consecuta est sententia pia.

Differentia 9. Est una è magis substantialibus, & ponderatione dignissimis. Quod videlicet Pontifex abstulerit ex hac Bullâ clausulam, quâ prævalere volebant contrariam sententiam, Nimirum, in Decreto Pauli V. sicut & Gregorij XV. ponitur ista clausula: *Per hoc autem sua Sanctitas non intendit contrariam opinionem reprobare, nec ei ullum præiudicium inferre, præterquam quoad supra disposita, relinquens illam in eisdem statu & terminis, in quibus reperitur.* De quâ gloriantes contrariæ opinionis assertores, inferebant suam opinionem in eadem suâ probabilitate permanere. Et quamvis illegitima esset illatio illa, quia non dicebat Pontifex se illam relinquere in terminis antiquis, sed in illis, in quibus pro præfenti reperitur; accedentibus in favorem piæ sententiæ ijs, quæ de novo disposuerat in suis Decretis; ex quo intelligere debebant, quod in multis sibi præiudicaretur; nihilominus, hæc clausula illis velut præfidiò erat, eaque usi sunt: & hoc fuit illis unicum motivum offerendi annis præteritis Congregationi Eminentissimorum Dominorum Cardinalium Sanctæ Inquisitionis Libellos, pro defensione ficti Decreti, de non tribuendo Conceptioni titulo *Immaculate*. Jam verò SS. D. N. Alexander Papa VII. istam clausulam non ponit, cum quâ non poterunt amplius dicere, quod noluit ipsis præiudicare. Immo, fieri non poterat, quod illam poneret: quia fuisset conjungere extrema impossibilia, & res inter se maximè repugnantes. Sciatur ergo, quod virtute novæ huius Constitutionis Apostolicæ jam non remaneat contraria opinio in eodem statu, in quo antea erat, nec sua Sanctitas intendit, ut in eodem statu remaneat aliâs hoc expressisset, sicuti expresserunt sui Prædecessores. Hæc sola differentia inter hanc & alias Constitutiones, sufficiebat ad extollendam plurimam novam Bullam.

Differentia 10. Decimò, clausula: *Vetamus autem, Sixti IV. Constitutionibus inherentes &c.* solum vetat, ne damnemus contrariam opinionem hæresicos, aut peccati mortalis, aut impietatis; nec expressè prohibet, quin illam alijs Censuris afficere possimus.

Differentia 11. Quod novum hoc Decretum cum clausulis admodum favorabilibus in amplissimâ formâ emanavit, afficiens etiam Cardinales & Regulares cujusvis Ordinis & Instituti, etiam Societatis IESV, cujus specialiter mentio fieri debet, ut comprehendi censetur. Item, quod in clausulis derogatorijs sua Sanctitas addidit clausulam: *Etiamsi pro sufficienti illorum derogatione &c. aut alia exquisita forma observanda foret.* Quæ clausula tam stricta est, ut nihil supra. Qua-

re, virtute illius, non poterunt ullo modo Adversarij uti dispensatione Gregorij XV. ad loquendum de hoc puncto, nequidem intra Clausura.

Differentia 12. Quod in omnibus alijs Decretis sua Sanctitas non mandavit Locorum Ordinarijs in virtute sanctæ obedientiæ, ut ea publicent; uti mandavit suam Bullam publicari Alexander VII. & quidem sub pœnâ privationis ab ingressu Ecclesiæ eo ipso incurrendâ. Ex quibus cognosci potest, quod hoc Breve contineat res diversas ab ijs, quæ ab alijs Summis Pontificibus stabilitæ sunt; aliâs non mandaret, sua Sanctitas in virtute sanctæ obedientiæ illud publicari, quandoquidem Prædecessorum Decreta satis nota sint in Ecclesiâ. Et litteræ suæ Sanctitatis ad Serenissimum Regem & Dominum nostrum (quem Deus conservet) gravibus & honorificis verbis exarata; id ipsum satis evidenter manifestant. Juxta exemplar Hispanicum impressum Valentis cum licentiâ Martini Archiepiscopi Valentini. Est etiam imp. Duaci Latine 1663. in fol.

QUIDAM Hispanicus, ad Hispaniarum Regem scripsit pro *Immaculata Conceptione*; & incipit: *En la ciudad de Sevilla, Viernes 31. dias del mes de Julio de 1615. annos, &c.* Extat impress. in fol.

QUIDAM Hispanicus, scripsit Memoriale ad Regem Hispaniarum pro *Immaculata Conceptione*, & incipit: *Los Prebendados de la Iglesia de Sevilla.* Extat impress. in fol.

QUIDAM Hisp. edidit Librum, sub hoc titulo: *Relacion que cõtine las sumas fiestas de octavarios, fuegos, mascarar, y torneos, que Sevilla ha hecho alegre con la nueva calidad que se le ha dado à la opinion piadosa, mandando solo se predique, y defienda ser la Virgen nuestra Señora limpia de toda culpa en su origen, &c.* Et sunt tres relationes, seu copiarum diversarum. Impress. Hispali 1617. in 4. cum imagine Immaculatæ Conceptionis. Extant scripta soluta oratione; quod dico, quia est alia ratio metricè scripta eodem anno ab his diversis.

QUIDAM Hispanus, in lib. cujus titulus: *Devocion à la sanctissima Virgen nuestra Señora, para alcançar su favor, y ayuda à la hora de la muerte, sacada del Seraphico Doctor san Buenaventura,* fol. 159. adducit Officium Concept. *Officio de la Purissima, y Immaculada Conception de la Virgen santissima,* segun ella lo revelò à su gran siervo Alonso Rodriguez de la Compania de Jesus. Impress. Marti 1653. in 16.

QUIDAM Hispanus, scripsit Opusculum parvum sub hoc titulo: *Copia del capitulo de una carta de un varon docto de Toledo, à un su amigo de Sevilla; & est de Conceptione Virginis MARIÆ, & de manuali reperto Toleti in Conventu Monachorum S. Dominici.* Fuit impress. Hispali, ann. 1615. in 4. Vide supra verb. *Quidam Dominicanus.*

QUIDAM Hispanus & Poëta, scripsit metricè Libellum sub hoc titulo: *Relacion verdadera de la fiesta, y regozijo que esta insigne ciudad de Sevilla hizo à la Immaculada Conception de la Virgen MARIÆ Señora nuestra, concebida sin mancha de pecado original, y costosa mascara que la plateria de ella hizo, &c.* Impress. Hispali 1617. in 4. Et habet Canticiones quatuor.

QUIDAM Hispanus, edidit Libellum sub hac inscriptione: *Relacion del solemne juramento, que el illustrissimo Don Pedro de Castro y Qui-*  
nones,

ñones, Arçobispo de Sevilla, hizieron en 8. de Diciembre de 1617. años, &c. Et est *cum imagine Immaculatae Conceptionis Virginis MARIE*. Impressi. Hispani eodem anno 1617. in 4.

**QUIDAM** Hispanus, scripsit Libellum sub hoc titulo: *Officio de la purissima Concepcion de la Virgen MARIA nuestra Señora*, muy acepto à la misma Virgen, traducido en Romance para el uso de los que no saben latin. Impressi. 1647. in 16. apud Nicolaum Rodriguez.

**QUIDAM** Hispanus Salmanticensis, edidit Librum sub hoc titulo: *Relacion de las fiestas que la Universidad de Salamanca celebrò desde 27. hasta 31. de Octubre de el año de 1618. al juramento del nuevo estatuto, hecho en dós de Mayo del dicho año, de que todos sus graduados defenderan la pura y limpia Concepcion de la Virgen nuestra Señora, concebida sin manchade pecado original, &c.* Impressi. Salmanticae 1618. in 4. In eo quamplura sunt Pœmata pro Immaculata Conceptione.

**QUIDAM** Hispanus, edidit Opusculum sub hoc titulo: *Copia de una carta con aviso de la solemnidad, y fiestas que se hizieron en la insigne villa de Marchena, en el juramento que el excellentissimo Duque de Arcos, Señor della, y el Clero, y Caballeros de la dicha Villa hizieron de defender la purissima Concepcion de nuestra Señora la Virgen MARIA sin pecado original, escrita à un titulo de estos Reynos, &c.* Extat impressi. Marchenæ an. 1616. in 4.

**QUIDAM** Hispanus, edidit Opusculum sub hoc titulo: *Relacion de un milagro que ha obrado N. Señor pro una imagen de la Immaculada Concepcion, en confirmacion deste mysterio, aprobacion de los votos y juramentos que se han hecho. Succedió en la villa de Zuera del Reyno de Aragon en 17. de Março 1621. calificado, y authenticado por mandado del Illustrissimo, y Reverendissimo Señor Don Fray Pedro Gonzalez de Mendoza, Arçobispo de Zaragoza, &c.* Extat impressi. in fol. Casaraugustæ 1621. & incipit: A la Virgen purissima, y santissima llaman los Santos, &c.

**QUIDAM** Hispanus, scripsit Libellum sub hoc titulo: *Para los que entran en la Congregacion de Estudiantes de la Universidad de Alcalá, que à honor de la immaculada Madre de Dios nuestra Señora, està fundada con authoridad Apostolica en el Collegio de la Compania de Jesus, &c.* Et §. 2. inquit: *Por lo qual no se obliga à nada pena de pecado, sino solo quanto al voto de la Immaculada Concepcion.* Impressi. in charta expantia.

**QUIDAM** Hispanus, in libro: *Consuelo y oratorio Espiritual de obras devotas y contemplativas para exercitarse el buen Christiano, &c.* tam in Calendario, quàm fol. 75. & fol. 167. in Corona Virginis MARIE, sic inquit: *La primera excellencia de vuestra corona Imperial, Reyna y Madre de Dios, es, que descendisteis de sangre Real, y nistis concebida sin pecado original, &c.* Antuerpiæ 1607. in 24.

**QUIDAM** Hispanus, edidit Libellum sub hoc titulo: *Devocion de la Virgen santissima MARIA Señora nuestra, concebida sin pecado original, para hazerle uno esclavo, pagandola tributo cada año, cada semana, cada dia, y cada hora, &c.* Impressi. in 16. absque anno & loco impressionis.

**QUIDAM** Hispanus (quem sic nomino, quia

primum fol. & ultimum de erat) in lib. impressi. ad diem octavam Decembris, fol. 253. inquit: *Este dia se celebra la fiesta de la Immaculada Concepcion de nuestra Señora, con la infraliter indulgencia en Santa MARIA Mayor, &c.* Lib. impressi. in 12.

**QUIDAM** Hispanus, in quodam manuscripto existente apud D. D. Gasparem Ibañez, inquit: *Benedicta tu inter mulieres, à maledictione libera in Conceptione.* Et infra adducit plura circa Conceptionem Virginis, ex quibus hæc pauca transcribo. *Porque en tiempo de S. Augustin no se celebraba fiesta de la Natividad de N. Señora. Santificacion en el primer instante se llama limpia Concepcion. Dominus tecum. El Señor fue contigo como esposo desde el instante de tu animacion, y nunca fuisse esposa de satanas, &c.* Auctor iste coincidit in multis cum supra posito, cujus capitulorum indicem transcripsimus. Si autem fuerit idem, excludatur ut multiplicatus.

**QUIDAM** Hispanus, edidit Opusculum sub hoc titulo: *Defension del juramento pio, y del voto Religioso, que de la purissima Concepcion de la Virgen MARIA nuestra Señora hazen los Reyes de Aragon, la Cesarea ciudad de Zaragoza, y la Santa Iglesia de el Pilar, y la antiquissima Universidad, Iglesia, y ciudad de Guesca, con otras muchas de las mas graves de España, &c.* Incipit Opus: *Un papel llegó à mis manos de quatro pliegos en folio, &c.* Habemus illud manuscript.

**QUIDAM** Hispanus, edidit etiam Tractatum sub hoc titulo: *Respuesta Apologética à un papel, que sin firma, ò por mejor decir borrada, apareció este mes de Junio de 1629. en la ciudad de Guesca, contra el juramento que dicha Ciudad con su Universidad, y Iglesia han hecho de tener, y defender la doctrina de la Immaculada Concepcion de la Virgen Santissima.* Incipit Opus: *Con muy grande dificultad. Et habemus etiam illud manuscript. in folio.*

**QUIDAM** Hispanus, elaboravit Opusculum sub hoc titulo: *Defensa de el juramento hecho en las Universidades, y Ciudades de España, en favor de la Concepcion purissima de la Virgen MARIA nuestra Señora, contra un Autor que lo reprueba por un escrito.* Et Tractatus incipit: *De la insigne, y Catholica ciudad de Zaragoza, salio un papel, &c.* Hunc autem Libellum fuisse Gasparis Ram, non est ullo modo dubitandum. Extat apud nos manuscript. in 4.

**QUIDAM** Hispanus, edidit Libellum sub hoc titulo: *Memorial sumario de algunas relaciones, que de varias Provincias, Ciudades, y lugares, se han embiado à la villa de Madrid, en que refieren algunos escandalos que han pasado en defensa de las opiniones de la Concepcion de nuestra Señora.* Habetque num. 35. & est impressi. in folio absque anno, & loco impressionis. Totus est pro Immaculata Conceptione.

**QUIDAM** Hispanus, cujus deest primum fol. impressus & manuscriptus extat Hispanicè sub hoc titulo: *Recopilacion de lo establecido, y declarado cerca de la limpia Concepcion de nuestra Señora, y de su fiesta, Missa, horas, imagines, habito, Religion, privilegios, y gracias, & Latine habet hunc titulum, fol. 1. Decretum Sacri Concilij Tridentini, Romanorumque Pontificum Constitutiones circa Immaculatam Conceptionem Dei Genitricis MARIE, & continet sequentia: Decretum Concilij*

Concilij Tridentini, sess. 5. celebrata die 17. Junij, anni 1546. Bullam Sixti IV. Grave nimis. Indulgentias concessas à Leone X. pro Missa Conceptionis. Bullam Sixti IV. Cum præexcellsa. Indulgentias Eugenij IV. Approbationem officij Bernardini de Buftis. Secundam Grave nimis. Indulgentiam Sixti V. pro officio Concep. Indulgentiam pro deferentibus imaginem Concep. De Interdicto in die Concep. Bull. Pij V. circa disputantes de mysterio Concep. Extat impress. absque anno imp. in 4. & habet fol. 14. & imaginem Immaculatæ Conceptionis pulcherrimam, in Biblioth. Collegij Imperialis Societatis Jesu Matriti.

QUIDAM Hispanus, extraxit auctoritates quæ habentur in libro dicto: Apocalypsis nova venerabilis Amadæi Franciscani, quæ tractant de Immaculata Concep. Virginis. Et extant impressæ cum aliis Opusculis in 4. Et sunt S. Andrea, S. Thomæ, S. Martini & S. Mathiæ, absque anno & loco impress. Item, apud nos extat in fol. alterum Memoriale de eodem assumpto, & incipit: Haviendo suplicado à V. Magestad de parte del Arzobispo, &c. Et etiam habet auctoritates plurimas Sanctorum. Habemus etiam alterum, quod incipit: Un Religioso, &c. Item, habemus alterum amplius, & incipit: El B. Fr. Amadeo, &c. Quæ omnia sunt ad probandam Immaculatam Virginis Conceptionem.

QUIDAM Auctor, in libro dicto: La institucion d fundacion de Indulgencias del Orden de la Santissima Trinidad redempcion de cautivos, &c. die 7. Decembris: En la Vigilia de la purissima Conception de nuestra Señora Indulgencia plenaria. Día de la Conception de nuestra Señora Indulgencia plenaria, y 185. mil y 978. años, y 285. días de perdon. Pamplonæ 1611. in 8.

QUIDAM Hispanus antiquus, fecit Carmina sequentia, cum apposita imagine Immaculatæ Conceptionis: Alabado sea el Santissimo Sacramento, y la Immaculada Conception de la Virgen MARIA nuestra Señora sin mancha de pecado original.

Todo el mundo en general

A voces Reyna escogida

Diga, que soys concebida

Sin pecado original.

Hizoos vuestro Esposo caro

Libre de leyes, y fueros,

Y dio conque defenderos

Un privilegio de amparo:

Fue privilegio especial

El ser de Dios defendida,

Con que fuisteis concebida

Sin pecado original.

Si mandò Dios verdadero

Al Padre, y la madre onrar,

Lo que nos mandò guardar

El lo quiso obrar primero:

Y assi esta ley celestial

En vos la dexò cumplida,

Pues os hizo concebida

Sin pecado original.

El Señor con su poder

Tanto de gracia os llenò,

Que la culpa no hallò

En que pudiesse caer:

Y assi sin hazeros mal

La culpa, se fue corrida,

Porque os hallò concebida

Sin pecado original.

Toda vos resplandecays

Con soberano arrebol.

Que vuestra casa en el Sol

Dize David que teneis:

De resplandor celestial

Os cercò el Rey de la vida,

Para hazeros concebida

Sin pecado original.

Seamos muy devotos de los gloriosissimos San Joachin, y Santa Ana, Padres de nuestra Señora, y del gloriosissimo San Joseph, Esposo suyo. JESUS, MARIA, JOACHIN, ANNA, JOSEPH. Impress. Hispali apud Alphonsum Rodriguez Gamarra in 4.

QUIDAM Hispanus, scripsit quoddam Memoriale: An Ecclesia Granatensis, & alia Hispaniarum possunt recitare Officium Immaculatæ Conceptionis cum octava, sicut recitant Ecclesia Hispalensis, Malacitana, Canariensis; & Religiones, Carmelitana; Beatæ Mariæ de Mercede, & S. P. N. Francisci & Impress. in folio absque loco & anno.

QUIDAM Hispanus, edidit Lib. sub hoc tit. Copia del estatuto, y ordenança fecha por el muy alto, y excelente Señor Rey Don Martin de Aragón, por refrenar los contrarios, que con color del Oficio de la Santa Inquisicion, perleguián à los predicadores, que predicaban la pureza de la santissima Conception de la Virgen nuestra Señora. Extat in Bibliotheca Societatis Jesu Matriti num. 2. inter alia manuscrip. in 4. Habemus eum linguâ Cathalonicâ, impress. in folio, & linguâ latinâ seorsim in folio.

QUIDAM Hispanus, scripsit quoddam Memoriale ad Hispaniarum Regem sub nomine Sanctissimæ Virginis Mariæ, exponens in illo, quomodo reduci possit tota Sacra Religio S. P. N. Dominici ad sequelam sententiæ de preservatione Virginis Mariæ à peccato originali, & incipit: Señor, la Reyna del cielo dice: Que la honra de su Immaculada Conception, &c. Extat in Archivo S. Francisci Matriten. tomo 1. in princip.

QUIDAM Hispanus, de festivitate facta Hispali ob decretum Pauli V. Pont. Max. circa mysterium Immaculatæ Conceptionis Mariæ, Relationem H. ispali 1617. in 4.

QUIDAM Hispanus Neotericus, asseruit Beatam Virginem Mariam in primo momento Conceptionis vidisse divinam essentiam. Ita Luysius Turrianus in Selectis disp. Theologicis, part. 1. disp. 14. dub. 10. fol. 85. col. 2. ad finem.

QUIDAM Hispanus, edidit Libellum sub hoc titulo: Relacion de las fiestas que en la ciudad de Goa se celebraron en el Convento de San Francisco à la purissima Conception de MARIA, &c. Vide Francisc. Pistoja in MARIA triumph. coron. 2. cap. 8. fol. 228. Hunc habemus nos Lusitanâ linguâ manuscrip. & incipit: Louado. Seya, d Sanctiss. Sacramento, & à Immaculada Concepçãum da sagrada V. MARIA N. S.

QUIDAM Hispanus, de purissima Conceptione Beatæ Virginis Mariæ Sermonem unum, qui manuscrip. extat in Biblioth. S. Isidori de Urbe.

QUIDAM Hispanus, degens in Belgio, pro Processione faciendâ in Conceptione Beatæ Virginis Mariæ adducit Hymnum: Ave maris stella, & O Gloriosa Domina. Antiphonam: Cõceptio tua. Vers. In Conceptione tua Virgo Immaculata suscipi. Oration. Deus, qui per Immaculatam Virginis Conceptionem, fol. 429. in lib. dicto: Litanæ omnium Sanctorum cum selectis aliquot Hymnis, & Orationibus, Serenissimorum Belgarum Principum manda-

Nnnn

to ex-

to excusæ. Impress. Antuerpiæ, anno 1621. in 8.

**QUIDAM** Hispanus, edidit Memoriale ad Hispaniarum Regem Philippum III. *pro Immaculata Virginis Conceptione*, circa scandala data à sustinentibus partem adversam; & incipit: *Porquanto la principal causa que à V. M. Catholica &c.* in Gallia §. 1. Italia §. 2. Germania §. 3. Helvetia §. 4. in Hispania §. 5. Istis nostris temporibus §. 6. etiam post publicationem Decreti Pauli V. §. ultimo. Extat apud nos manuscrip. in fol. & habet numeros 75.

**QUIDAM** Hispanus, in libro antiquo: Flos Sanctorum; de festo Nativitatis Virginis MARIE folio 152. inquit Hispanicè: *E por ende quando alguno es mañero, por esto lo hace Dios: porque haga ay algun milagro, y que sepan los hombres, que loque dende naciere, que no es hecho de la luxuria; mas de gracia de Dios, &c.* Y le pas que Ana tu muger parira una hija, y decirle han MARIA; y esta estava siempre sirviendo à Dios, como tu has prometido, è ante que salga del vientre de su Madre serva llena de Spiritu sancto. Lib. impress. Hispal. 1537. in folio.

**QUIDAM** in Relatione inundationis civitatis Hispalensis, quæ incipit: Desde lunes 19. de Henero, &c. facit relationem Conventuum *Conceptionis*, S. Joannis & S. Michaëlis. Impress. in fol. absque anno & loco.

**QUIDAM** Hispanus, edi curavit diversa Poëmata sub hoc titulo: Villancicos que se cantaron en la sancta Iglesia de Sevilla en los Maitines y misa de la fiesta de la *Immaculada Concepcion de N. S.* este año de 1620. Impress. ibidem in 4. cum imagine Immaculatæ Conceptionis.

**QUIDAM** Hispanus Poëta, in Tragi-Comœdia cuius titulus est: El pleito del demonio con la Virgen, in scena 3. agit late de *Immaculata Virginis Conceptione*, &c. Lib. imp. Casaraugustæ an. 1654.

**QUIDAM** Hispanus Poëta, scripsit diversas ac plures Cantiones *pro Immaculata Virginis Conceptione*, & extant in libro de Conceptione edito à R. P. Emmanuele de los Anjos vel Angeles, à folio 287. Et quod istæ non sint prædicti P. Emmanuelis, sed alterius; patet, quia liber est scriptus linguâ Lusitanâ; Carmina autem Castellana, & nitidissima. Vide ibi. Impress. Ulyssiponz 1638. in 4.

**QUIDAM** Hispanus Franciscanus, in discursu Apologetico: Ala informacion en derecho que se imprimio por la Santa Provincia de S. Gabriel de descalzos Estremadura &c. folio 22. de Conventu del Pedroso sub titulo *Immaculatae Conceptionis*; & fol 27. de Conventu S. Simonis de Redondela, & de Immaculata Conceptione fol. 40. Impress. in 4. absque anno & loco impressionis.

**QUIDAM** Hispanus, Ordinis Sancti Augustini Poëta, in Poëmata ad Librum Hippolyti de Olivares: *Quod Virgo fuit concepta in justitia originali*. Lib. impress. Lima 1631. in 4.

**QUIDAM** Hispanus, typis mandavit Tractatum Vincentij Justiniani Antistitis Ordinis Prædicatorum de *Conceptione Immaculatae Virginis MARIE*. Impress. Hæcæ in 16. absque anno impressionis; Hispali an. 1615. in 4.

**QUIDAM** Hispanus, edidit Opusculum, sub hoc titulo: *Relacion del famoso torneo que los sederos y gorteros hizieron en la plaza de S. Francisco, Domingo 16. de Octubre por el nuevo decreto de su Sanctidad en favor de la Concepcion de Virgen*, &c. Impress. Hispali in 4. Incipit: Una de las grandezas.

**QUIDAM** Hispanus antiquus, manuscriptus existens in Bibliotheca D. Garparis Ybañez, plura adducit de Conceptione, præcipue fol. 33. officium illud: Erubescant insensati &c. & fol. 57. inter alia hoc Poëma:

*Do hizo el Verbo eterno habitacion.  
La casa celestial de su morada  
Fue justo que esta fuese y con razon  
De culpa y de pecado preservada;  
Al tiempo de su limpia Conception  
Que arriendo de tomar carne sagrada  
Y naser de ella mesma el soberano  
La culpa original; la culpa en vano.*

Item, in Millis votivis B. Virginis de Exilio primam adducit de *Conceptione Domine nescia*. Extat liber in 4.

**QUIDAM** Hisp. scripsit Librum sub hoc titulo: *Constitutiones de la Cõgregacion, que en esta villa de Madrid, corte de la Magestad del Rey Don Felipe Tercero nuestro Señor se funda, y constituye en el Convento de nuestra Señora de la Merced de ella, por los prothomedicos y medicos de camara y de las familias de su Magestad el Rey nuestro Señor, Reyna nuestra Señora, y por los demas Doctores, y Licenciados profesores de la facultad de medicina residentes en Corte. Cuya fundacion y principio fue dia de nuestra Señora de la limpiezima Conception ocho de Diciembre del año de 1610.* &c. Extat impress. Matriti 611. in 4.

**QUIDAM** Hispanus Poëta, edidit Opusculum sub hoc titulo: *Gozo de España por la nueva calidad que la Santidad de Paulo V. Pontifice M. ha dado ala sententia pia de la Concepcion limpiezima, y gracias que haze à su invicto Rey Phillip III.* Impress. Hispali 1617. in 8.

**QUIDAM** Hispanus Poëta, edidit Glossam de *mysterio Immaculatae Conceptionis Virginis MARIE*, & extat apud Ferriol fol. 45. & altera fol. 71.

**QUIDAM** Hispanus Poëta, in Cantionibus de Præsentatione Virginis MARIE affirmat *ipsam fuisse innocentem, & absque ulla putrefactione culpæ*, &c. Extat apud Simonem Diaz à folio 114.

**QUIDAM** Hispanus Poëta Segovienis, in Cantione de Nativitate Virginis MARIE scribit *ipsam fuisse immunem à peccato originali*. Est apud Simonem Diaz folio 103.

**QUIDAM** Hispanus Poëta, edidit hæc Carmina pulcherrima pro Immaculata Conceptione:

*Que te parece di Mingo  
De nuestra hermosa Serrana  
Limpia toda la semana  
Y Lucia solo en Domingo.*

Extant manusc. cum aliis apud nos.

**QUIDAM** Hispanus Poëta: *Conceptos nuevos y loa famosa en alabanza de la limpiezima Conception de la Virgen MARIA y S. Ana*. Impress. anno 1639. in 4.

**QUIDAM** alter Hispanus, edidit Glossam à la *Immaculada Conception de la Virgen MARIA sin macula de pecado*. Impress. 1639. in 4.

**QUIDAM** Hispanus Poëta, de *Conceptione Virginis MARIE* fecit Glossam:

*De tu Conception MARIA  
La preservada pureza  
Sin pecado original  
Disimida el mundo vea.*

Extat impress. in charta expansa cum imagine Immaculatæ Conceptionis.

QUIL

QUIDAM Hispanus, edidit diversa Carmina pro mysterio *Immaculatae Conceptionis*. Impress. Matrili 1653. in 4. cum juramento seu voto trium Custodiarum à latere Regis nostri Philippi IV.

QUIDAM Hispanus Poëta, edidit Poëma pro mysterio *Immaculatae Conceptionis*, quod incipit:

*Por san, que vengo enojado,  
Señora la de Joseph,  
De que aya avido quien ose,  
Poner lengua en su merce.*

Impress. absque anno & loco in charta expansa.

QUIDAM Hispanus Poëta, edidit in laudem *Immaculatae Conceptionis Virginis MARIAE* Glossam, ut videre est in libro Antonij Calderon fol. 79.

QUIDAM Hispanus, traduxit ex Latino sermone in linguam Hispanicam Officium *purissimae Conceptionis Virginis MARIAE Dominae nostrae*. P. Alphonsi Rodriguez Societatis Jesu, &c. Impr. Limæ 1638. in 8.

QUIDAM Hispanus Poëta, edidit Canticum sub hoc titulo: *De la Concepcion Immaculada de la Madre de Dios*. Incipit: *Que por tenerà MARIA, &c.* Et fuit impress. Hispali apud Alphonsum Rodriguez in 4. Contra quam scripsit aliam Pater Petrus Beltran Ordinis Sancti Dominici, quæ incipiebat eodem modo, ut dicitur in informatione 9. fol. 5. à tergo.

QUIDAM Hispanus, Procurator Philippinarum, adducit Relationem obtentæ Victorix ab Hisp. in die *Conceptionis Beatissimae Virginis MARIAE* ad annum 1621. fol. 35. Vide Joannem Tamaium tom. 1. in Chronologia sive Praefatione ad Lectorem.

QUIDAM Hispanus Poëta, fecit sequentia Carmina, seu Glossam: *Glosa en alabanza de nuestra Señora la Virgen MARIA:*

*Quien fue de gracia dechado  
No tiene duda que fue  
Aunque no sea de fe  
Concebida sin pecado.*

Gracia y pecado se oponen  
Tanto como vida y muerte;  
Y estos dos si bien se advierte  
Nunca juntos se componen:  
Luego si en MARIA ponen  
Este renombre sagrado,  
Llena de gracia, y le à dado  
El Angel en su embajada,  
No ay duda fue preservada,  
*Quien fue de gracia dechado.*

Y si es que en la duda estan,  
porque à todos comprendio  
La sentencia que Dios dio,  
Contra nuestro Padre Adam:  
Porque no repararan,  
En que muger nose ve  
Que para y virgen este,  
Y que aunque anadie le quadrez  
Loque es ser Virgen y Madre,  
*No tiene duda que fue.*

Pero si sean convencido.  
Para llebar lo contrario  
Con el juicio temerario:  
De que aun no esta definido;  
Entenderlo no han sabido:  
Porque desto causa fue,  
El imaginar bien que,  
Mas su devocion se firma,  
Y gane mas quien lo afirma,  
*Aunque no sea de fe.*

Y con esto en conclusion

Sacamos por consecuencia  
Que sinque aya diferencia  
Fue pura su Concepcion,  
Y que no ay en su opinion  
Cosa que la aya manchado  
Con loqual que da assentado  
Que fue esenta, limpia y pura  
Aunque no aya otra criatura  
*Concebida sin pecado.*

QUIDAM Hispanus, ac Secretarius Academiae seu Certaminis Limentis, edidit varia Carmina pro *Immaculata Virginis Conceptione*. Ita Didacus Cano in Tract. de Conceptione, folio 102.

QUIDAM Hispanus, ac Poëta Limentis, scripsit Canticum pro *intemerata Virginis MARIAE Conceptione*, quam invenies apud Didacum Canum de de Conceptione, folio 83.

QUIDAM Hispanus Poëta, pro *Immaculata Virginis Conceptione* ad Philippum III. Hispaniarum Regem Canticum. Extat in libro R.P. Fr. Galparis à Villachoaga. Impress. 1619. in 4.

QUIDAM Hispanus Poëta, glossavit pro immunitate Virginis MARIAE, sic:

*Es el ser Madre de Dios  
De la culpa tan ageno  
Virgen, que d el pecado es bueno  
O no le tuvisteis vos.*

Vide manuscript. in Conventu PP. Capuccinorum de Regina Matrili.

QUIDAM Hispanus, in libro dicto: *Fundamento y doctrina de algunos Presbyteros y Curas de animas, &c.* in Explicatione salutationis Angelicæ, inquit: Otro si, que por quatro cosas, que del cielo le fueron otorgadas, le fue dicho: El Señor es contigo. La primera, *porque fue santificada*. La segunda, *porque fue saludada del Angel*. La tercera, *porque vino sobre ella el Spiritu santo*. La quarta, *porque el Hijo de Dios recibio carne en ella, &c.* Item, in Explicatione Symboli, ad illa verba: *Conceptus est de Spiritu sancto*, ait: Spiritus sanctus obumbrabit tibi. Que quiere decir el Spiritus santo vendra sobre ti, y la virtud del muy alto te cubrira: obumbrar quiere decir hazer sombra *de seo contra todo calor, conviene à saber de pecados*. Lib. impress. Hispali 1478. in 4. regali.

QUIDAM Hispanus Poëta (ut dicitur in libro: *Relatio Panegyrica pro voto ac juramento Militaris Ordinis de Alcantara*) edidit Cantiones varias pro mysterio *Immaculatae Conceptionis Virginis MARIAE*, ut videre est folio 83. 84. 85. & 86. Lib. impress. Matrili 1653. in 4.

QUIDAM Hisp. sub tit. *Litania & nomina mysteriosa Reginae Caeli & Altissimi Matris Immaculatae & purissimae MARIAE*; quam humilis & devotus Sacerdos ex transumpto typis mandavit ad implorandum auxilium & solatium pro Hispanis. Cæsar-augusta 1653. in 24.

QUIDAM Hispanus, de *purissima Conceptione Virginis MARIAE* Glossam scripsit Hispanicè. Matrili impress. absque anno impressionis.

QUIDAM Hispanus, recollectit Poëmata varia anonyma pro *Immaculata Conceptione Virginis MARIAE* decantata in Capella Regia. Impress. 1652. in 4.

QUIDAM Hispanus, de *Immaculata Conceptione Virginis MARIAE* Poëma Hispanicum, in libro impress. Salmantice 1618. in 4.

QUIDAM Historicus sive Scriptor gestorum Beati Joseph. Sacerdotis, qui scripsit circa annum

num. 1280. cap. 51. vocat Virginem *MARIAM Rosam sine spina, Columbam sine felle*. Vide Joannem Euseb. in libro Exception. cap. 27. folio 508.

**QUIDAM** Incognitus, Germanus vel Polonus, recollectit in unum omnia Opuscula sequentia: Primò Tractatum de *Conceptione* Petri Aureoli. Secundò ejusdem Declarationem sententiæ S. Bernardi de eadem materia *Conceptionis*. Tertio repetitionem factam à quodam Doctore Canonista in Universitate Liptziensi, anno Domini 1489. in die S. Lucie, pro eadem *Conceptione*. Quarto Bullam Sixti IV. incipientem: Grave nimis sed hæc extat cum alia introductione distincta ab illis, quæ communiter circumferuntur in Bullis existentibus in corpore Juris & alijs Bullarijs, de quibus latè egimus in Regesto Armamentarij Seraphici. Nam incipit sic: Sixtus Episcopus servus servorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. Grave nimis gerimus & molestum, cum sinistra nobis de quibusvis Ecclesiasticis personis referuntur; sed in eorum, qui ad Evangelizandum verbum Dei sunt deputati, excessibus prædicando commissis eò gravitus provocamur, quò illi periculosius remanent incorrecti; cum facillè deleri nequeant, qui multorum cordibus sic publicè prædicando diffusis & damnabilibus imprimuntur errores. Sanè cum Romana Eccl. &c. In reliquis autem coincidit cum secunda Grave nimis. Ex quibus constat, quòd in Germaniam fuerunt missæ aliæ litteræ sub diversa forma, quàm erant illæ ad partes Lombardiæ. Quod valdè notandum est, ut cognoscatur tunc scandala fuisse cõmunia per totum terrarum orbem. Quinto adducit quandam determinationem de *Immaculata Conceptione* factam in eadem Universitate. Sextò ibidem extat alius Tractatus contra quandam cavillosam & inutilem Scripturam P. Georgij de Frikenhaufenn, Ordinis Prædicatorum. Septimò est alius Tractatus, sub hoc titulo: Clypeus contra jacula adversus *sacram ac Immaculatam Virginis MARIÆ Conceptionem* volitantia per modum trium Sermonum, &c. Octavò est quædam Quæst. de *Immaculata Conceptione* cum sua determinatione, quæ incipit: Utrù Virgo Davidica. Nonò est quædam disputatio brevissima de *Immaculata Conceptione*, & incipit: Utrum ista altercatio, &c. Decimò extat responso P. Georgij de Frikenhaufenn Ordin. Præd. ad Clypeum. Fuerunt impress. in 4. anno supradictò 1489. atque 1490. Quæ omnia accepi è Regno Poloniæ & civitate Uratillavien. à R. P. Theodoro Moreto Societatis Jesu, per manus R. P. Joannis Bollandi ejusdem Societatis.

**QUIDAM** incertus, Poëta Italus, in Cantione de Beata Virgine *MARIA*, sic inquit:  
*Virgine, ma secunda hai tu prodotto;*  
*Madre, ma senza macchia hai partorito,*  
*Salvo il virgineo fiore il sacro frutto.*

Extat cum alijs Poëtis in libro: Il Tempio, &c. folio 247. Impress. Venetijs 1617. in 12. Illud absque macula, vel potest intelligi absolute, vel in ordine ad partum, nam utrumque admittit sensum absque ulla violentia.

**QUIDAM** Italus, in libro de Statutis Ordinis Equitum S. Stephani, ad diem 8. Decembris: Quòd in prædicta Religione debet observari dies *Conceptionis Virginis MARIÆ Domine nostræ*; ut extat in tit. 8. cap. 27. fol. 196. Impress. Florentiæ 1620. in 4.

**QUIDAM** Italus, scripsit pro *Conceptione Beatissimæ Virginis* Cantionem ad Sanctam Annam, folio

285. Impress. Romæ 1648. in 12.

**QUIDAM** Italus Carmelitanus, in Relatione Rerum notabil. quæ occurrerunt in fundat. Monaster. extructorum à S. Theresia de Jesu, ab ipsamet scripta, Italicoq; idiomatici donata per quendam Religiosum Ord. Carmelitarum Discalceatorù, cap. 15. fol. 136. agit de fudatione domus Vallesoletan. quod Monasterium vocatur *Conceptio Domine nostræ de Carmelo*. Romæ 1622. in 8.

**QUIDAM** Italus, in libro Constitutionum Monialium Annuntiarum Januensium, folio 49. de festo *Conceptionis Virginis MARIÆ*. Impress. Genuæ 1618. in 4.

**QUIDAM** Italus, in libro: Giglio de la Madonna, adornato di tre corone d'oro, di perle & di smeraldi, &c. folio 22. & 36. vocat *Virginem MARIAM liliam inter spina, per allusionem ad ejus puritatem*. Lib. impress. Florentiæ 1642. in 16.

**QUIDAM** Italus, in Oratione devotissima ad gloriosam Virginem *MARIAM* vocat eandem Sanctissimam Dei Genitricem *Immaculatam*, absque aliquo nevo vel macula peccati. Opusc. impress. Spoleti in 24.

**QUIDAM** Italus Poëta, in Opusculo sub hoc titulo: Lode della Madonna fatta sopra el Ave *MARIA*, inquit:

*Celeste pianta*  
*Da Dio fabricata,*  
*Da Dio guardata*  
*Sei tutta quanta*  
*Ô Madre Sancta, &c,*

Impress. Maceratæ 1622. in 24.

**QUIDAM** Italus, in libro: Ordeni con li quali deve esser governata la venerabile Archiconfraternita della Sanctissima Madonna del Sufragio, &c. ordin. 3. folio 5. inquit: La Doncella vive Vergine, si dice esser l'oratione *la quale dovendosi appresentare à lla Santissima Vergine delle Vergini dovera esser pura, & netta, & senza macula, &c.* Lib. impress. Romæ 1625. in 4. regal. In dictis verbis clarè, meo judicio, ostenditur Virginem *MARIAM* fuisse puram, nitidam, & absque macula, sive *Immaculatam*.

**QUIDAM** Italus, in libro: Summario di indulgence, gratie, & doni, è privilegij concessi da molti Romani Pontifici à la sacra Religione di N. S. de la Mercè, inquit: Nella *Vigilia de la purissima Conceptione*, &c. Et infra idem repetit. Impress. Pa-normi 1626. in 4.

**QUIDAM** Italus, sub hoc nomine: Confuso Academico ordito, in libro dicto: Il Tempio sacro dell'Imperatrice de cieli *MARIA* Vergine Santissima, &c. recollectit Poëmata aliquorum Poëtarum pro mysterio *Conceptionis Virginis MARIÆ*; & extant folio 76. & 77. Impress. Venetijs 1613. in 12. regali.

**QUIDAM** Italus, in libro: Epistole, lezioni & Evangelij che se legono tutto l'anno, &c. fol. 339. in Evangelium della *Conceptione de la Madonna*, &c. Lib. impress. Venetijs 1560. in 8.

**QUIDAM** Italus Poëta, in Cantione ad Virginem *MARIAM* in translatione imaginis Rhegentis, folio 25. sic inquit:

*Sole nascente s; ma senza occaso*  
*In cui delitto unqua non fu ne fia*  
*Nè nel orto, ne pria*  
*Digno sempre di Dio splendente vaso, &c.*

Extat in lib. Sacri applausi vulgari & Latini. Impress.

press. Mutinae 1619. in 8. Vide etiam fol. 42. ubi vocat MARIAM prius sanctam, quam natam.

QUIDAM Italus, de Conceptione Beatissima Virginis MARIE, & de Sancta Anna matre ejus Poemata. Lib. impress. Romae 1648. in 12.

QUIDAM Italus, edidit de Conceptione Domine nostrae Sermonem unum Italicè, in Homiliario Quadragesimali, & Sanctuario. Impress. 1537. in folio.

QUIDAM Italus, in instructione pro Mancipiis Virginis MARIE, de Conceptione Beatæ Virginis MARIE, cap. 9. Lib. impress. Neapoli 1625.

QUIDAM Italus, traduxit Sermonem de Immaculata Conceptione R. P. Michaëlis Perez. Venetiis, an. 1641. in 4.

QUIDAM Italus, in lib. de Imaginibus Beatæ Virginis MARIE & Apostolorum, habet tres imagines Immaculatae Conceptionis. Lib. absque loco & anno impress. in 16.

QUIDAM P. Italus, traduxit relationem Clavis navalis expeditæ à Catholico Rege Philippo II. anno 1588. die 29. Maij, in qua ex Cantabria sub Joan. Martinez de Ricalde fuerunt naves sub titulo Conceptionis Virginis MARIE duæ: prima, dicta de Zumbelzu: altera, dicta Joannis de Cano. Et ex Provincia Hispalensi sub Generali Duce Petro de Valdesuit altera navis sub titulo Conceptionis Virginis MARIE. Et sub Duce D. Antonio de Mendoza fuerunt alia quinque naves sub titulo Conceptionis Beatæ Virginis, quarum prima dicebatur Conceptionis de Carrassa; secunda, Conceptionis del Capitilo; tertia, Conceptionis de Francisco Lasteros; quarta, Conceptionis absolutæ; quinta, Conceptionis de Somariba. Lib. impress. Romæ 1588. in 4. & extat in Bibliotheca D. D. Cardinalis Barberini littera C. cum aliis diversis relationibus.

QUIDAM Italus, in libro cujus titulus est: Libro terzo delle Rime spirituali, &c. sparsum per totum librum vocat Virginem MARIAM Immaculatam, puram. Et folio 152. Quod fuit concepta absque peccato originali; & folio 179. Item, in Expositione salutationis Angelicæ diversâ habet Carmina pro immunitate Virginis MARIE à peccato. Vide ibi fol. 189. Item, in Abecedario ad Virginem MARIAM litterâ E. ipsam liberam à peccato Evæ scribit, folio 147. Lib. impress. Venetiis 1552. in 12.

QUIDAM Italus, in libro: Instructiones & meditationes spirituales extractæ ex libro antiquo Congregationis Immaculatae Conceptionis Beatissimæ Virginis erectæ Neapoli in Collegio Societatis Jesu, & ab aliquibus Auctoribus, &c. p. 1. fol. 45. medit. 56. de Conceptione Matris Dei Meditationem, in qua dicitur fuisse preservata à peccato originali, & hoc esse conveniens honori Christi.

Item, pro die Conceptionis B. V. Commemor. Conceptio tua, &c. fol. 171. Lib. impress. Neapoli anno 1606. in 24.

QUIDAM Poëta Italus, fecit Carmina pro Immaculata Concep. quæ Italicè incipiunt:

Qual ravia, qual furor, mai vi concede;

Vide alia apud Bernad. de Buisis serm. 9.

QUIDAM Italus, in quodam lib. impr. characteribus antiquis (cujus solum unicum fol. remisit mihi Reverendissimus P. Jacobus Bordonius Generalis Patrum Tertij Ordinis in Italia) ponit hæc verba: Papa Leone X. à petitione del suo Confessore, il quale è Fratre Minore de Observancia, ha concesso novamente, cioe del M. D. XIX. à cada una persona confessa, è contrita de suoi peccati che dirà

la infra scripta devotione à reverentia dil nome di Gesu, è della Madonna anni X. di vera indulgentia per ciacuna volta: Benedictum sit nomen Domini nostri Jesu CHRISTI, & sua passio benedicta, & Beatissima Virgo MARIA, & tota celestis Curia, Amen Jesus. Tota plebra es MARIA Mater Dei, & macula originalis non est in te, alleluia, &c. Extat impress. in 8.

QUIDAM Italus Poëta, ad illa verba: Nondum erant abyssi &c. inquit:

Vinea fui concepta infra i viventi  
... Non pensi alcun che nell' interno  
Pote' io di machia original il pondo:  
Perche dal tortuoso anque d' Averno  
Me liberar col suo sapere profundo  
Pote', volse, è lo fece il Verbo eterno

Extat Poëma integrum apud Pistoiam, corona 2. cap 2. fol. 130.

QUIDAM Italus Poëta, in quadam Cantione loquendo de Virgine, sic dicit:

La Machia original qual spina offende  
Ciasebeun ...  
Sola coeste dal Ciel candido giglio  
Esce al aura vital senza ombra alcuna.

Sic P. Pistoia corona 2. cap 3. ad finem, folio 140.

QUIDAM Italus, scripsit Summarium sub hoc titulo: Delle indulgentie concesse dalla felice memoria di Paolo Papa V. all' Archiconfraternità dell' Immaculata Conceptione della Beatissima Vergine MARIA, &c. Impress. in charta expansa Romæ 1639.

QUIDAM Italus, scripsit Opusculum sub hoc titulo: A tutti li Fratelli, e Sorelle delle Compagnie che militano sotto l' invocazione dell' Immaculata Conceptione della Sanctissima Vergine, &c. Impress. Senis 1636. in charta expansa.

QUIDAM Italus, in lib. de Devotione ad SS. Virginem MARIAM, fol. 13. de modo recitandi Coronam parvam B. Virginis, 2. Postquam ponit de Immaculata Conceptione Virginis MARIE absque originali peccato. Lib. impress. Senis 1623. in 24.

QUIDAM Italus antiquus, in lib. cujus titulus est: Scala ardente de fanta, è gloriosa contemplatione, sopra la vitta del nostro Signore Jesu CHRISTO, è della gloriosa Vergine MARIA sopra, à la non sola divotta, ma gloriosa memoria, è sancta Corona, &c. grad. 1. sub hoc titulo: Contemplatione sopra il primo grado della nostra gloriosa Scala contemplando per questo la Santa, è Immaculata Conceptione della gloriosa Vergine MARIA Lib. impress. Florentiæ, anno 1512. in 4. Lege totum caput: nam latissimum est.

QUIDAM Italus, in quadam charta expansa sic inquit: Recordativi de esser devoti della Immaculata Conceptione, è Stellario della Beatissima Vergine, accio essa preghi il suo divino Figlio per voi nell' ultimo punto della vostra morte, mentre haveretti venerato in questo mondo il primo punto della sua vitta, &c. Extat impress. Veletri cum imagine Immaculatae Conceptionis.

QUIDAM Italus, edidit Orationem de Conceptione Virginis MARIE; & est illa: Deus, qui per Immaculatam Virginis Conceptionem, &c. Extat in lib. de Societate Sæcularium, impress. Senis an. 1540. n fol.

QUIDAM Italus, edidit Stellarium majus Immaculatae Conceptionis Beatissimæ Virginis MARIE. Impress. Romæ 1523. in charta expansa.

QUIDAM Italus, elaboravit Memoriale contriti

Nnnn 3

pec-



peccatoris ad magnam Matrem *MARIAM* conceptam absque peccato. Est lib. parvus impressus in Civitate Lucensi 1653. in 24.

**QUIDAM** Italus, edidit lib. *Indulgentiæ, Orationes & Directorium Congregationis Mercatorum & Officialium Anconitan. Collegij Societatis Jesu, erectæ sub titulo Immaculatae Conceptionis Beatissimæ Virginis MARIÆ*, anno 1603. die 2. Februarij, &c. Impress. Anconæ anno 1624.

Item, ibidem est alius liber distinctus à præcedenti, sed cum illo typis madatus; & in modo pratico, punct. 2. sic inquit: Sanctissima V. Mater Dei *MARIA* tibi congratulor, quia per gratiam singularem fuisti preservata & concepta absque omni macula peccati originalis. Impress. ubi supra.

**QUIDAM** Italus, in lib. intitulo: *Tractatus brevis excellentiarum sanctiss. V. MARIÆ, Caput unum de Immaculata Conceptione Virginis MARIÆ*. Liber est manuscript. & antiquus, eumq; habui à D. Carolo Morone ex Biblioth. D. D. Cardinalis Barberini in 8.

**QUIDAM** Italus, adducit instructiones & imitationes spirituales extractas ex lib. antiquo *Congregationis Immaculatae Conceptionis Beatissimæ Virginis erectæ Neapoli in Collegio Societatis Jesu, &c.* Lib. impress. Neapoli 1606. in 16.

Item, in eodem lib. fol. 45. adducit meditationem de *Conceptione Virginis MARIÆ D. nostræ*.

Item, Part. secundæ Exercitiorum Congregationis *Immaculatae Conceptionis Beatissimæ Virginis MARIÆ* erectæ in Civitate Neapolitana, &c. ubi continentur orationes, regulæ & indulgentiæ prædictæ Confraternitatis Immaculatae Conceptionis. Impress. ad instantiam Præfetti, & Fratrum prædictæ Congregationis 1606.

**QUIDAM** Italus, scripsit Librum de indulgentiis & gratiis concessis *Confraternitati Immaculatae Conceptionis* constitutæ in Ecclesia S. Francisci de Brixia. Lib. impress. ibi 1580. in 8.

**QUIDAM** Italus Sacerdos & devotus, in libro intitulo: *Devota opera de alcuni spirituali exercici, &c.* scripsit super Antiphonam: *Tota pulchra es MARIA, & macula non est in te*, Considerationem devotam, à fol. 198. usque 210. ubi latè de ejus immunitate ac preservatione. Lib. impress. Januæ 1628. in 12.

**QUIDAM** Italus, scripsit Libellum sub hoc titulo: *Libro dell' grandi gratie, & indulgentie che sono in Roma concesse in perpetuo à la Compagnia, è scola di S. Girolamo posta nella Chiesa di S. Daçaro pietra santa di Milano, per esser unita, & aggregata alla venerabile Archiconfraternità dell' Immaculata Conceptione della Madonna in S. Lorenzo, in Damafo, &c.* Impress. Mediolani 1593. in 8. parvo. Et ad diem 8. Decemb. adducit omnes indulgentias Ecclesiarum Curia Romanæ in die Conceptionis.

**QUIDAM** Judæus, in Civitate de Crema in Lombardia disputans cum quibusdam Fratribus impugnantibus *Conceptionem Beatae Virginis* eos confudit; probavitque, quòd, si verum sit Christum fuisse verum Messiam, Mater ejus fuerit *Immaculata ab omni peccato actuali & originali*. Vide Ber. Buxt. ferm. 9. fol. 38.

**QUIDAM** Latinus, in Litaniam ad Beatissimam Virginem *MARIAM* de ejus vita & mysteriis, pro Conceptione Virginis *MARIÆ* habet sequentia: *MARIA ab æterno ordinata, inter omnes præele-*

cta, Patribus cœlitus promissa, mysticis præfigurata miraculis, oraculis præannuntiata prophetice, sine peccato concepta, & caput serpentis conterens, &c. in lib. dicto: *Falciculus Sacrarum Litaniarum* impress. Monachij 1621. in 8.

**QUIDAM** Latinus, scripsit iuramentum Illustrissimi D. D. Joannettini Boria tituli S. Petri in Monte aureo S. R. E. Presbyteri Cardin. & Archiepiscopi Panormitani, Illustris Capituli, & Reverendi Cleri Metropolitanæ Ecclesiæ Panormitanæ, nec non Illustrissimi Senatûs, ac totius populi Panormitani, pro *Immaculata Conceptione Beatissimæ Virginis MARIÆ*, &c. Impr. Panormi 1624. in 4.

**QUIDAM** Latinus, in tabula de Laudibus ac prærogativis *Deiparæ*, in principio plura adducit pro *Immaculatae Virginis Conceptione, & ejus preservatione à peccato originali*. Imp. absque anno, & loco impressionis in 4.

**QUIDAM** Latinus Auctor, Societatis Jesu Flander, sed degens inter Hæreticos, edidit contra Libellum cujusdam Hæretici: *Ignem fatuum extinctum, &c.* alterum sub titulo: *Columna ignis, &c.* pro sacratissima Virgine *MARIA*, & quomodo defendendum sit in bonitate, & loquendum de ea in veritate ex dictis Mahumeti, Saracenorum, Maurorum, Græcorum, Schismaticorum, Iudæorum, Lutheri & Novatorum, super illud: *Honora Patrem tuum & Matrem tuam, &c.* Et quia totus libellus eò tendit, ut demonstraret *Virginem MARIAM* fuisse conceptam absque originali macula (pro quo mysterio dictus Pater multum sudavit, ac nobis misit ex Regno Poloniæ aliquas singulares notitias) & sparsa in multis Doctoribus, in libello isto breviter recolliguntur, illumi hic ad litteram damus.

Cap. 1. Mahumet. Primo loco Mahumet nos docet cap. 1. Alcorani, Matrem Jesu Dei loco habendam non esse, nec adorationem soli Deo debitam illi deferendam: nihilominus reprehendit Judæos, quòd ex illis nonnulli blasphemant adversus *MARIAM*; dat enim causas non leves ab universa Ecclesia Orientali acceptas, & suo iudicio probatas, propter quas singularem eminentiæ honorem mereatur. Primam causam assignat quia *MARIA* soli Deo semper simplex servavit, soli Deo devota fuit, & libera à tentatione diaboli, habuitque certissimum in lege Dei. Audiamus verba ipsa Alcorani ex cap. 5. excerpta, ubi multis parergis omittis, sic habet: *Mulier Ioachimi se gravidam sentiens: Tibi (inquit) Deus omnium Creator ventris mei conceptum voveo; & postulo illum tibi soli supplicem servare. Cum autem filiam peperisset, eique nomen MARIAM posuisset, Deum advocans testem partus sui sexus, inquit: Natam meam, suamque prolem, tuo penitus obsequio devotas à tentationibus & insidijs diaboli protege. Quod matris Anne votum Deus benignè suscipiens, natae suæ incrementum optimum, corque firmissimum præbuit. Sic ille alæ dextræ ductor in Bello, quod in Papiſtas promovemus. Secundam causam dat in Alcorano, quia cum omnes homines nascantur filij iræ, cum omnes nascantur percussu ulcere pessimo quasi Job, & non tantum insidias passi in calcaneo, sed vulnerati à serpente mortis; sola *MARIA* & Filius ejus ab his ad primum passum vitæ nostræ insidijs & venenato contactu fuerunt immunes; sic enim docet: *Nullus de filijs Adam nascitur, quem non tangat sathan* (& ideo plures vocat*

reciferans) præter MARIAM & Filium ejus. Ideoque sic edocti ab hoc Viro Deiparam caruisse peccato originali, dicemus etiam cum eodem caruisse actuali, iuxta Regulam Augustini l. 5. contra Iulianum; ubi hæc tradit de Christo: Nullum fecit peccatum major existens, quia non habuit originale peccatum puer existens. Sic tamen, ut quo originis peccato Christus caruit ex natura, eo MARIA caruerit ex gratia, sicut paulo post (cap. ultimo) sum explicaturus. Merito ergo exclamat Mahumet cap. 5. O MARIA omnibus viris & mulieribus splendidior & mundior & lotior, soli Deo perseveranter studens! Ideo cap. 32. appellat MARIAM mulierum optimam, & miraculum: sic enim inducit Deum de illa loquentem, & dantem (ni fallor) causam, cur in ea Christus sit incarnatus: Omnium mulierum optime, & ab omnibus intacte vulvæ nostram animam insufflavimus; & ipsam Filiumque suum manifestum miraculum Gentibus posuimus. Dubitari tamen possit, an hoc loco agat de anima Filij, an de anima Matris: sæpe enim obscurus est, sæpe in asserendo inconstans. De præstantissima tamen anima & nobilissimis Dei donis divite, quæ MARIA supergressa sit universas filias, agit in Alcorano c. 76. ubi sic loquitur: MARIA se dirigendo nil in salutem pravitatis operata est; unde illi animam insufflavimus nostra verba librumque confirmanti, & in bonitate perseveranti. MARIA erat pretiosum scrinium libri verborum Dei: legerat enim de ea Mahumet illud Lucæ 2. Mater ejus conservabat omnia verba hæc in corde suo. Nam Dei Genitrix inde quidem beata, quia Verbi incarnandi ministra facta est temporalis; sed inde multo beatior, quia ejusdem semper amandi custos manebat æterna. Unde assecuta est, ut Lex Adam, quæ est pro omnibus, non esset pro ista Esthæra; ut nimirum ne levi saltem contaminare vitam crimine posset, non ex natura, sed ex gratia sui Assueri.

Cap. 2. Saraceni & Mauri. Petrus Bellonius postquam multis annis inter Saracenos vixisset, & omnes Mahumetanae sectæ codices diligenter evolvisset, asserit Alcorani interpretes passim affirmare illud ipsum, quod ex citatis à me Alcorani documentis hauserat, nimirum: Christum cum Matre duntaxat à demonis tentatione immunem fuisse; Matrem autem ipsam etiam immunem fuisse à peccato originali; id est, ab illo contagio sata-næ contactu; ab afflatu pestilentiali magistri sedentis in Cathedra pestilentiae, quem qui audit, inficitur ad mortem. Ideo ad Matrem speciosi formâ præ filijs hominum dicit Pater: Audi filia, & vide & oblitescere domum patris tui Adæ, cujus voci non obedisti, non tuâ quidem naturâ, sed meâ electione, qui tibi dedi cor firmissimum. Huic communi sensui Saracenorum & Mahumetanorum consonum est, quod accidit anno 1322. quo Avinionem venit Maurus Regis Armeniae filius ad Joannem XXII. Pontificem Romanum. Venerat autem eo animo, ut Christianam Religionem susciperet: sed cum audivisset ejuisdem Catholici concionem asserentis Christi Matrem in peccato originali fuisse conceptam, noluit obedire Fidei: Quo impaßo (inquit) illum Christianorum Deum, verum Deum esse credam, qui Matrem habuerit alicuius peccati in Deum maculâ contaminatam? Imò nec Mahumetorum vestrorum aliquis id de MARIA Matre Messia audiet dicentem, quin Concionatorem lapidibus sit ejectione cathedra. Mater Dei, Mater nostra est, aut certe Avia nostra

est, quæ nobis peperit Patrem futuri sæculi, quod nos sumus. Fili honorem habebis Matritua omnibus diebus, inquit Tobias. Prævit nos in hujus honoris delatione etiam antiquissimus Origenes, qui Comment. in Matth. sic enuntiat: Virgo, quæ in utero non ex desiderio partu suscepta, persuasione serpentis decepta non est, neque ejus venenosis affluibus infecta. Et Origenem quidem libenter cito, quia etiam hunc Catholici inter suos numerant inimicos, ut non nisi per inimicos eorum Colum. ignis ex ædificemus, ad illuminationem Gentium & non in scandalum. His adhuc aliquid addam ex sensu Saracenorum cap. 4.

Cap. 3. Græci Schismatici. Audiamus Græcos à Romana Ecclesia diuturno schismate separatos: cum his enim, quia se separarunt, sicut & Evangelici conati sunt, missa solemnè Legatione in Orientem ad Jeremiam Patriarcham sub annum 1576. unionem inire; & quamvis non tantum ab unione rejecti simus per Jeremiam, sed etiam refutati, retinemus tamen animum adversus Catholicos societatem. Utinam etiam cum ipsis retineremus Episcopalis consecrationis successione, sicut confæderati olim Hussitæ (iam non entia) retinuerunt Ordinem Presbyteratus! difficulter enim ipsis persuademus, difficulter populo imponimus, posse à laico Magistratu accipi non tantum Jurisdictionem in subditos, sed etiam divinam potestatem humanâ majorem absolventi à peccatis, & conficiendi mysterium Corporis & Sanguinis Domini. Sed suppressendus est dolor; & dicendum nos auctos aliquid cum Lutero, quod antehac non est aucta ulla à Catholicis secessio.

Audiamus ergo eloquentissimos ex Græcis, & ab illis, non à Catholicis, accipiamus quid & quomodo sentiendum & loquendum de Virgine Deipara. Ubique in Bibliothecis extant tam MS. quàm typis excusi eorum libri, quibus quotidiani divini Officij ordo præseribitur. Ex his synoptice pauca selegi, adscriptis diebus, quibus recitantur. Primo loco sunt Liturgiæ Græcorum, in quibus appellant Dei Matrem perfectionem irreprehensibilem & incontaminatam, puriorem & sanctiorem ipsi Cherubim & Seraphim. Die 16. Julij. Tota pulchra es, o Virgo; planè tota pulchra, tota nil nisi minor & species lucis, diem ad Deum asserens: vulneratus sum à singulari te glorificandi amore. Tota sine nœvo. Dies sine nocte. Die 17. & 18. Martij. Filius in te sola reperit causam, cur similem nobis naturam indueret; te enim reperit solam puritate super omnes fulgentem. De te sola publicè constat, quod ab æterno munda extiteris ut quæ possidebat justitiæ solem. Causa Incarnationis Verbi. Die 12. Febr. Ab æterno propter splendorem integritatis & pulchritudinem virginalem, ac demum propter gratiæ dona, quæ te ab omni nœvo immunem fecerunt, manifestè sola fuisti digna sancti partus honore. Quia immunis à peccato, digna fuit Maternitate Dei. Die 12. Aug. Equidem videbaris, o Virgo, esse filia Adami collapsi: at te ipsa in eras Genitrix Dei Adamum restituens in integrum. Nihil in illam filiam juris habuit Adam pater, quia naturæ indebitam. Die 9. Dec. Nubem lucidam ac portam luminis & Paradisum te esse agnoscimus, o pura Virgo & Mater, ex qua profeminatur flos mysticus Creator Christus. A luce & Paradiso procul tenebræ & spinæ. Die 5. Maij & 4. Junij. Mors instar stragis ruens, apud te, Virgo, perdidit vires; quo factò permoti vocamus te primitias immortalitatis, rationalem paradisum, & grandem orbis terrarum

terrarum

terrarū thesaurum. Vita & immortalitas per MARIAM reducta in orbem. Die 1. Ianuar. *Architectus* & *Dominator omnium Deus*, ex incorrupto utero carnem suscepturus, humani te generis Primatem creavit, & Dominā nulli unquam reprehensioni obnoxia. *Salve Primas mundi* & *Dominā*, gaudens primogenitorum privilegij cum Filio; hic ex natura, illa ex gratia. Die 5. Ian. & 12. Maij. *Salve Throne formā ignea splendide*, in quo residet *IESVS rerum omnium Dominus*. *Christum sanctorum peperisti*, & *sanctitatis Tabernaculum*. Die 4. Ian. 7. Martij. 9. Dec. 25. Iulij. *Tu palam designata es porta solis ex alto progressi*. *Salve solis inaccessi vehiculum*. *Salve mens divinorum ignium excubijs fulgens*. *Salve splendor scintillans ut fulgur*. *Salve splendor aureis rutilans radijs*, cuius exorrens lumen occasum non habet. *Salve Calum novum*, ex quo orieretur *salutis astrum*; *Radius*, ex quo deinde sese ipse divinitatis splendor diffudit. Die 25. Iulij. *Gloriosa Anna*, tu genuisti *Calum in terra*, quod *Calum paulo post enixum est artificem Cali*, qui te *Cali Matrem ad caelestia gloriose traduxit*. Nihil terestire sapit *Dei Mater*. Die 3. Ian. *Tu macularum omnium expers ligno vite simillima*, non alium nobis fructum gerinasti, quam *Christum*, qui omnibus ad vitam aperuit aditum. Clarius Die 2. Ian. *Salve* & *cadentis mundi creatrix*, nulli unquam culpe subiecta. Si nulli igitur nec actuali originali. Die 9. Dec. *Conceptio sanctae Dei Ave Annae*. Celebrat hodie *Ecclesia S. Annae Conceptionem*: etenim ipsa fecundata est supernaturaliter per Verbum illā prole, quae Verbo fuit imprægnanda. Ubi deerat *Natura* tanto operi, qui supra *Naturam* est, fecit potentiam in brachio suo. In eodem libro *Officij Divini* ante *Menologium* legitur eulogiorum omnium compendium, quod sic incipit: *Quam olim prænominarunt Prophetarum Chori*, *Apostoli docerunt Virginem post partum*, quam *Martyres confessi sunt proprie Deiparam*, venite consone inter nos & incessanter laudemus in Hymnis, & tamquam *Dei Matrem* magnificemus, & voce *Gabrielis* dicimus *Virginis*. *Salve procuratrix gaudij*. *Salve solutio maledicti*. *Salve revocatio exilis Adami*, & *redemptio Eve*. *Salve latitia omnimodè & mandisimè ornata*. *Salve gloria Angelorum*. *Salve abyssus difficulter his nostris oculis aspeclabilis*. *Salve universorum receptaculum admirabile*, & *reclinatorium*, & *palatium*, & *roriferum vellus*. *Salve lucida ubes rebens divinum imbrem*, & *illuminans animas te beatificantium*. *Salve virga Aaron* & *ardens rubus*. *Salve urna aurea portans manna*. *Salve Deo chara tabula conscripta*, & *porta conclusa*. *Salve nova salvifica mundi arca*, & *caelestis scala*, per quam descendit *Deus*, & *deificantur mortales*. *Natura supra Naturam*. *Salve omni modo laudatissima Virgo*: *interminabilis Dei-hominis Sponsa*, *MARIA Deipara*; *expers labijs omnimodè Immaculata incorrupta*; *omnimodè sancta*. *Salve sacra mensa ferens divinum panem*, & *nutriens te piè consistentes*, & *convenienter te adorantes tamquam Dei Matrem*. *Salve Regina mortalium*; *Dominā Angelorum*; *Late-chorale Monochordium*; *Plenitudo gratiarum*; *Spes desperantium*; *Sanitas infirmorum*. *Salve cadentium erectio*; *Securitas mortalium*; *Concordia Ecclesiarum*; *Principatum gloria*; *Nobilitas Regum*; *Fortitudo exercituum*; *Corona Sacerdotum*; *Gloria Monachorum*. *Salve inconsumptibilis luminis lampas lucida*; *Ductrix errantium*; *Cæcorum baculus*; *Afflictorum gaudium*; *Liberatrix iustorum*. *Salve absconditorum Dei mysteriorum abyssus*. *Salve Puella*. *Salve Nympha*. *Salve Porta conclusa*, & *Fons peremeritæ scaturiens*. *Salve Sponsa*. *Salve omnium gaudium & opitulario*. *Salve Anselorum exaltatio & dejectio demonum*.

*Salve incarnati Dei omnium Creatoris puerperæ*; *Thymiamatorum arcum*, & *pons deducens peregrinantes ex terra ad Calum*. *Salve Fortitudo*. *Salve Nutriments*; *Stella*; *Mercus*; *Gloria*; *Præses*; *Deo tincta purpura*; *Virgata*; *Virga*; *Vellus*; *Divisio*; *Lucis nebula*. *Te beatificamus*. *Te glorificamus*. *Te canimus honoratorem Cherubin*; & *æquo iudicio te sine corruptione Dei Verbum parentem dicimus gloriosorem Seraphinis*. *Te essentialiter & re ipsa veram Dei Matrem magnificamus*. Hæc plurimis omillis, ex libro *Officij divini Ecclesie Schismaticæ Græcorum*. Nunc aliquid ex *Hebræis*.

Cap. 4. *Judæi*. *Rabbi Haccados* ad illud *Zachariæ* 4. *Educat lapidem primarium*, sic dicit: *Hæc petra primaria est Mater Regis Messie*. *Consentit Rabbi Jonathas Uzielis filius*; exponens enim illud: *Educat petram primariam*, subiungit: *Ex ipsa procedet Messias*, cuius nomen est æternum. *Legitur hi duo Rabbin* (quorum primus inter *Hebræos sanctus habetur*) *judicabant Zachariam loqui de Deipara*. *Locus autem Zachariæ est iste*: *Educat lapidem primarium*; & *ex æquabit gratiam gratia eius* (genuisti eum qui te fecit.) *Manus Zorobabel fundaverunt manum istam*. Non sic tamen *primarius lapis est MARIA*, quin *primum Ecclesie Fundamentum sit Christus*, deinde *lapis primarius*. *Idem Rabbi Haccados* in libro, quem inscribit: *Revelator Arcanorum*, interpretans *Isaïæ* c. 8. *Accessi ad Prophetissimam & concepit & peperit filium*, affirmat se ex *Dei revelatione didicisse*, post multas suas in inventenda interpretatione perplexitates, *hanc Prophetissimam esse Matrem Regis Messie*: *dictam autem Prophetissimam quia scit omnia a primordio usque ad finem*, quod nemo unquam *Prophetarum* cognoscere potuit: *ipsa est enim omnium Prophetarum Dominā & Magistra*. *Galatinus* accuratus rerum *Judaicarum* erudicator & scrutator affirmat *l. 7. de Arcan. c. 2.* fuisse *Judæorum antiquissimum sive dogma traditione acceptum*, sive proverbium: *Messie & Matris Messie gratia mundum esse conditum*. Ex quo factum sit, ut *primi ex Hebræis Christiani* dixerint: *Nisi ex amore MARIE & IESU filij eius mundum minime condidisset Deus*. Si enim *Rex est Christus*, verus *Salomon*, numquid *thronum Matri suæ sibi proximum statuet*? Numquid *palatia Regum gratia edificantur*? *Rabbi Samuel Marrochianus* (ut referitur in *Biblioth. PP. t. 4. editionis 3. Paris.*) dicit *Saracenos* sic de *MARIA* loqui: *O MARIA Deus te elegit & præelegit super omnes mulieres omnium seculorum*; & *paravit te quasi novum medium inter homines terrenis & Angelos Dei in Paradiso deliciarum*. Illud: *Novum medium inter homines & Angelos*, consonat cum illo *Græcorum*: *Natura supra Naturam*. *Sint humanā conditione infra Angelos quidem*, sed *omni homine digniores etiam quoad Naturam*. *Hic conformia narrat Franciscus Venetus* (*Harmon. mundi. l. 5. c. 6.*) *Inter reconditissima Hebræorum arcana illud celeberrimum haberi*, *unam apud Deum esse primam omnium creaturarum*, quæ reliquarum omnium perfectiones contineat, quam illi appellant *Mitatron*, hanc autem esse *Matrem Messie*. *Mitatron* autem juxta *Hebræorum interpretationem est Princeps facierum*, quia illius præstantissimæ creature officium sit assistere ante faciem Dei, & jus habere adducendi cæteros ad Dei faciem & conspectum; & in hanc rem nomen *Mitatron* & *MARIE* cabalisticè computatum, eundem numerum 999. conficit. Non videbit faciem Dei à quâ *Mitatron*

Mitaton avertitur, ut sentit Oecolampadius Cap. 6. citandus.

Cap. V. Lutherus. Martinus Lutherus in Magificat sic effatur: *Et ipsa, quod MARIA Dei Mater facta est, tam praclarā & ingenita bona ei data sunt, ut superent captum cuiuscumque.* Agit de bonis gratiæ, quæ ei data sunt ob Maternitatem, non quasi Maternitas sola sit illud donum ineffabile, sed præter hanc quoddam inconceptibilibus donis ornata sit, ne dedecet tantum Filium in ea nasci. Uno verbo: Maternitatem vult radicem esse omnium gratiarum ineffabilium *MARIÆ*; sic enim pergit: *Hinc ei omnis honor & beatitudo provenit, ut in universo humano genere unica persona sit superior cunctis, cui nemo sit par.* Unde ille honor? unde tanta beatitudo gratiarum, quibus est plena? cur superior cunctis? cur supergreditur universas filias in divitijs? Respondet: *quia cum cælesti Patre Filium habet communem.* Maternitas radix est. Addit Deiparam supra omnes homines, *dis dicta παστὴν exaltatam*; id est, bis supra omnes homines; quam loquendi rationem Græcè accipimus (teste Grodicio in Cyrill. in præf.) pro immenso excessu supra cæteros hominum. Ea propter in eodem commentario dicit *MARIAM immensis affectant honoribus, nec inde cristas erexisse.* Dicit eam in medijs excellentissimis & exuberantissimis bonis fluctuantem, quasi in plenitudine maris omnium gratiarum. *Uno* (inquit) *verbo omnis honor concluditur, si Paren. is Dei insignitur nomenclaturā, quando quidem nemo majora de illa predicare possit, etiamsi tot linguas habeat, quot flores herbulasque terra, cælum stellas, ac mare contineat arenas.* Eleganter & verè. Denique addit ex gratis Maternitati convenientibus gratiam unam explicatiùs propositam; sed unam omnium maximam, immunitatem à peccato, eamque proponit velut naturaliter debitam Maternitati; sic enim ait: *Pulebrè Dei gratia, non suo merito refert acceptum; quamquam enim peccati expertus fuerit; id tamen gratia adeo fuit eximium, ut nullo pacto huius digna fuerit; quæ enim creatura digna foret, ut Dei Mater esset? Pondera illud: peccati expertus, & confer cum omnibus, qui clamant: Ecce in iniquitatibus conceptus sum. Sed, inquit, si *MARIA* peccati expertus, si est non tantum *ῥὸ πᾶν*, sed *ἄριστὸν παστὴν*; si non est tantum omnia, sed bis super omnia; si illi tanta dona gratiæ, ut sint incomprehensibilia, teste Luhero; quid restat, nisi ut Deam dicamus? Plurimum certè distat à divinitate, & amplius quàm cælum à terrâ. Sic enim docet Lutherus loco citato: *Nomenclatura, quæ *MARIA* Regina Cæli salutaris, tamen à vero non abhorreat, attamen ex hoc idolum non est. Quid ergo deest? hoc, quod mox cap. sequi dicam ex Jurista Liptziensi: quod Deus omnia sua dona infiniti excessu majora habeat, & quod ea habeat ex natura; Deipara verò quantumvis habeat magna, habeat tamen ex mera gratia Creatoris; ut vere dixerit: Fecit mihi magna, qui potens est; & respexit humilitatem ancilla sue.* Sed hoc observa: à vero non abhorreat, *MARIAM* esse Reginam Cæli, ne detrectes eam hoc nomine compellere. Primas enim mundi est, ut dixi ex Græcis.*

Cap. VI. Novatores. Magistrum suum bene induit, & optimè explicuit Oecolampadius: *In *MARIAM* (inquit) congesta sunt; quæ alicubi disseminata sunt, in ea resurgunt, quæ alicubi nivescunt.* Et hæc uterque acceperunt ex sermone de Assumptione B. V. ad Paulam (qui inter Opera Hieronymi

habetur) *Quidquid cæteris Sanctis per partes præstatur, id totum totā gratiæ plenitudine insusum est in *MARIAM* vel in eadem specie, vel modo sublimiore.* Sic Hieronymus; sed pergit Auctor: *Quæ supra omnes, quæ Regina est omnium, quam Deus præ omnibus honoravit, cui similis non reperitur alia, quid non affectata est quod eminentissimam probeat? Numquam de me audietur, quasi averter illam; erga quam nunquam bene affici, reprobatæ mentis certum existimem iudicium. Quam venerantur Angeli, quæ humani generis est *ADVOCATA*, quæ *REGINA MISERICORDIÆ* appellatur. Hæc ille sermone de laudando Deo in *MARIAM*.*

Itaque in Pandora nostra, in *Advocata* & Regina nostra Deum honoramus; quod ipsum nos docuit citatus Hieronymus: *Quidquid laudis & honoris tribuitur Matri Christi, id omne cedit in laudem & gloriam Christi, à quo omne illius bonum donum processit. Omne Matris privilegium non natura est, sed gratia. Ipsa plura est quàm Virgo, quàm Homo, non natura, sed meritis Filij. Nam Imperator, inquit Jurista Liptziensis (in l. de Immac. Concept. B. V. impresso Liptziæ A. 1489.) immunitus est & caput omnium de iure & ex natura dignitatis suæ; Imperatrix verò ex privilegio & gratia Imperatoris.*

Ponderandum etiam illud Oecolampadij pronuntiatum: *Reprobatæ mentis iudicium erga *MARIAM* nunquam bene affici.* Quare? quia Regina Cæli est; quia *Advocata* est; quia est Princeps, ut Hebræi dicunt, *Fæterum*. Cõsistent Bulingerus etiam ipse hostis Papistarum in serm. B. V. *Si *MARIA* (inquit) benedicta est inter mulieres, & beata ab omnibus prædicanda nationibus; infelices sunt Iudæi, qui ipsam nunquam convitijs laceßere desinunt. Infelices sunt Pseudo-Christiani, qui Iudæis nibilo meliores, suâ laude ipsam spoliunt. Excellentissima sunt in *MARIA* omnia, & hoc splendidiora, quod proficiscbantur ex fide sinceritate & flagrantiore Dei dilectione. Habebat ergo etiam in se ipsa causam suarum gratiarum *MARIA*, fidem & dilectionem Dei.*

Audiamus etiam Luhero familiarissimum litterarum & animorū communionem Erasimum. In Pæane appellat *MARIAM* felicem plantulam de radice Jesse sublimatam. Tum ad majora accedens præconia: *Illam (inquit) est unicum Cæli decus; certissimum terræ præsidium; præpotens nostra Domina; augusta Cæli Terræque Regina; huius nostri pelagi Stella terræ nostræ Luna; spes unica nostrarum calamitatum; quæ inter calites una tantum vel meritis, vel gratiâ, vel auctoritate pollet, ut sola Iudicis iram possit restringere. Non quasi præsidium & spes nostra non sit Christus; sed quia gratiosa Mediatrix est ad Mediatorem & Iudicem. Postquam apparuit Deus Homo; cælum non exiit; sed induit benignitatem & humanitatem; & auditum est illud Salomonicum: *Pete Mater mea (3. Reg. 2. 26.)* Sed pergit Erasmus ad immunitatem ab originali: *Tu felix plantula de radice Jesse, nihil tamen inde generatium sordium trahens: Tu sacratissimum pacifici Regis Templum, tam magnificentum, ut in eo Rex Olympi præsideret; tam sacrum, ut nullâ unquam peccati labe fuerit profanatum.* Itaque Erasmo sic nata est Dei Mater ex Jesse, ex David, ex Abraham, ex Adamo, quasi generatio ista ad illam radicem minimè pertinet; nullam enim characteristicam (ut ita loquar) notam ex ista genealogia, sordes nullas peccati assuēbat. Prorsus Jesus & *MARIA* erant generatio altera, quàm illa Adamitica.*

Neque hæc dico ego, sed Medicus noster, non minus

O o o

minùs impatiens omnis. Idololatricæ, quàm ego Bombastus, qui se Theophrastum Paracelsum nominat. Hic Author (l. 2. Sagacis Phil.) Christus (inquit) natus est ex Virgine, quæ non erat ex Adamo, sed ex Abrahamo. Non ex carne Adami, sed ex carne promissionis, ex qua nihil inquinati nasci potest, ac talis est Mater nostra nova Eva. Existimo Medicum præstantissimum docere illa, quæ naturæ sunt, fuisse has duas humanas personas, Christum & Matrem, Naturam supra Naturam, promissam, non debitam. Ideo enim docet eorum Nativitatem non fuisse subjectam regimini stellarum; nec (sicut ex Erasmo tradidi) humorem ullum vitium traxisse ex avis & abavis. Sic ergo differit libro Azoth, & libro sagacis Philosophiæ c. 1. *MARIA est Mulier, quæ sub pedibus habet Lunam: conculcat enim omne peccatum. Et quamvis cæterorum hominum proles natiuitate sua subjecta forent regimini stellarum; sola tamen Christi linea, MARIA & Mater eius nullum cum astris habet negotium.* In hunc sensum differit Bombastus. Omitto plura, ut me contineam intra synopsis, quia hæc sufficiunt, ut caveamus Idololatricam, & tamen Matri demus honores, in quibus Deus adoratur; nec ignominiosè loquamur de Matre, cum blasphemiam in Filium. Audiamus Benedictum Carphorium Juris. C. Consiliarium supremi Iudicii appellationum Dresde. Is vir, in libro: *Iurisprudentia Forensis* (p. 4. constit. 1. def. 5. quam evulgavit an 1644.) hæc scribit: *Neutiquam commendandum est blasphemantibus B. Virginem, aliosve sanctos; cum & hæc blasphemiam in ipsum Deum, si non immediatè, attamen per consequentiam redundat.* Et addit eam causam fuisse, quòd Imperator & Proceres Imperij (in Recessu Imperiali Coloniaensi A. 1512. & Augustano A. 1530.) blasphemias in Deum, Beatam Virginem Genitricem, & Sanctos universos, uno ferè contextu verborum conjunxerint. Et harum Constitutionum Imperialium vi, A. 1631. quempiam (quem nominat) quia blasphemiam eructaverat in Deiparæ virginitatem, ad 4. aut 5. annos iustum esse exulare, graviore poenâ multandum, nisi ebrietas excusasset malitiam. Sed antequam moveam manum ab hac synoptica Columna (plura suo tempore luminaria appensus) occurrit interrogans: An hæc elogia, hos sensus de Dei Genitrice admittere possimus, quorum sacræ litteræ non meminerunt? Respondeo & finio voluisse me his paucis lineis docere, quid de Virgine Matre sentiant inimici Catholicorum, Græci, Turcæ, Judæi, Europæi. Quod autem plerique docent, & sapientiores, & omnis ætas, teste Cicerone (*de Nat. Deorum*) id veritatis indicium est. Falsitates sponte deficiunt & evanescent. Ne tamen quempiam perplexum dimittam aut dubium, hanc Ignis Columnam postremò illustret id, quod inter Opera Augustini lego, sermone de Assumptione Deiparæ: ibi enim similis solvitur objectio adversus realem illius resurrectionem in hunc modum: *Vbi sacra Scriptura nihil commemorat de B. Virgine MARIA, ibi querendum est ratione, quid conveniat veritati, fiatque ipsa veritas auctoritas, sine qua nec est, nec valet auctoritas.* Et cum quæssisset, quid conveniat Deiparæ? Respondet: *Laborandum est, ut videamus, si hoc conveniat tantæ sanctitati, tantæ prerogative Aule Dei; & rationabile est, ut ab opprobrio humane conditionis (putrefactionis corporeæ) a quo IESVS excipitur, MARIA excipiat. Nec dubitamus*

in *MARIE* integritate plus potuisse gratiam, quàm naturam: Divinitatis enim sunt opera, quæ dicimus, & ideo sunt possibilis, quia sunt ab omnipotentia. Christus autem Dei virtus est & Dei sapientia, cuius omnia quæ Patris sunt, sua sunt & velle: velle autem omnia, quæ sunt iusta & digna. Et ut finiam in honore Patri & Matri debito, à quo tanquam à solido fundamento hanc Ignis Columnam inchoavi, supponendum est (inquit) eum, qui posuerat legem: *Honora Patrem tuum & Matrem tuam, quique venerat non solum legem, sed adimplere, sicut quæsierat semper honorem cælestis Patris; ita & quævisse honorem terrestri Matris, etiam ad Angelorum malorum invidiam, honorum gaudium & admirationem.* Nam, ut ait Lutherus citatus: *Obstupuerunt Angeli, quòd ipsis præteritis Rex eorum ad Virginem dixeritisset.* Atque ita verè potest Dei Mater promittere pro honoribus sibi ab homine delatis Filij sui remunerationem, & dicere illud sapientiale: *QUI CIRCUMDANT ME, HABENT SALUTEM à Christo Deo.* Impress. in 4.

**QUIDAM** Latinus, in Memoriali, cuius titulus est: *Catena dictorum & gestorum à Dominica Incarnatione usque ad annum 1632.* &c. fol. 43. inquit: *An opinio negans MARIAM hereditariam Adami labem contraxisse, possit in aliquo sensu beatificata, aut canonizata appellari?* &c. Impress. in folio abique anno impressionis.

**QUIDAM** Latinus, in lib. *Imago primi sæculi Societatis Jesu*, agit quomodo P. Jacobus Laynez defenderit mysterium Immaculæ Conceptionis Virginis *MARIE*, lib. 1. oratione 5. folio 130. Item, de Sacello Mechliniensis dicato *Immaculæ Conceptionis Virginis MARIE*, lib. 6. cap. 3. sect. 1. folio 779. Impress. Antuerpiæ 1640. in fol.

**QUIDAM** Latinus, scripsit Opusculum sub hoc titulo: *Propositiones partim à Cardinalibus, Magistris Generalibus, & Sacri Palatii Magistris Ordinis Prædicatorum, partim ab alijs ejusdem Ordinis assertæ, ex quibus quædam in terminis, alie in sensu & re ipsa, vel evidenti collectione proferuntur: omnestamen passim leguntur, & in libris in ipsorum habentur. Et prosequitur referendo Propositiones ex Vincentio Bandello Magistro Generali Ordinis Prædicatorum in libris, quos scripsit de Immaculata Conceptione, &c. & adducit quindecim Propositiones; sed in ipsis poterant notari non solum quindecim, sed quinquaginta, & amplius. Deinde prosequitur Anonymus adnotans Propositiones ex Patre Bartholomæo de Spina Magistro Sacri Palatii Ordinis Prædicatorum in libro de Universali corruptione generis humani edito Venetijs, an. 1535. &c. & notat quatuordecim Propositiones, signans in pagina partem, & capitulum. Hunc etiam auctorem legi ego Frater Petrus de Alva, & invenio quòd fidelissimè sint adnotatæ. Deinde prosequitur Anonymus Propositiones ex Cardinali Caietano, &c. & enumerat triginta duas, & aliquas prætermittas, quæ ad nostrum institutum non pertinent. Prosequitur Anonymus propositiones ex lib. Cardinalis Turrecrematæ de Immaculata Conceptione, &c. & enumerat octo. Deinde eodem stylo & ordine refert Propositiones Nicolai Eimerici, Gabriëlis Barriletæ, Abrahami Bzovij, & Nicolaj Janfenij, & Francisci Hyacinthi Lochecij, Didaci Alvarez, Francisci Silvij. Sed istæ nec sunt in libris, nec de materia Conceptionis, &c. Extat hoc MS. in folio in Archivo Sancti Francisci Matrilen. dispositum à*

Reve-

Reverendissimo P. Fr. Petro Manero Ordinis Minorum Generali Ministro.

QUIDAM Latinus, edidit Chronologicum breve, sub hoc titulo: Epitome Constitutionum de celebranda B. MARIE Virginis Conceptione in Metropolitana Ecclesia Cæsaraugustana, &c. Extat MS. in folio.

QUIDAM Latinus, in Opusculo sub titulo: Legenda seu Vita Beatissimæ Annæ matris gloriosissimæ Dei Genitricis semperque Virginis MARIE, à diversis in unum collecta; quod incipit: Quoniam Deiferam, &c. circa principium, sic inquit: In quo B. Cyrillus Doctor solemnissimus, dudum inhabitator Montis Carmeli etiam comparuit, qui contra eundem Nestorium libellum quemdam quindecim capitibus distinctum composuit, in quo pluribus oculatis rationibus probavit Beatissimam, Virginem MARIAM Dei Filium genuisse, & maledictionem Evæ nunquam subjacuisse. Unde in eodem Concilio Nestorius tanquam hæreticus reprobatus est, condemnatus fuit, & diffinitum inter cætera extitit: *Temerarium esse dicere, in Beata Virgine MARIA aliquam unquam maculam fuisse.* Impress. Antuerpiæ anno 1480. in 4.

QUIDAM Latinus Italus, edidit Librum sub hoc titulo: *Constitutiones Congregationis Immaculatae Conceptionis*, & S. Iovonis pauperum advocati apud Clericos Regulares Sancti Pauli ad Columnam Romæ. Imp. Neapoli 1620. in 4. cū imagine Immaculatae Conceptionis in principio; & cap. 1. fol. 4. agit de Immaculata Conceptione Virginis.

QUIDAM Latinus, in lib. Sodalitas Monacensis, sive Fasti Mariani cū Divorū elogijs in singulos anni dies distributis, folio 599. ad diem octavam Decembris, de Immaculata Conceptione Legendam. Lib. impress. Lugduni 1642. Extat etiam Romæ 4. editio, anno 1643. in 12.

QUIDAM Latinus, in lib. Manuale Sodalitatis Beatæ MARIE Virginis, sive: Exercitium spirituale Christianæ pietatis ex varijs spiritualibus libris, &c. fol. 8. & fol. 45. in Litanis Virginis, ac folio 58. de festivitibus Beatæ MARIE, de ejus salvari ac sancta Conceptione mentionem facit. Vide ibi. Lib. impress. Antuerpiæ 1600. in 16. regali.

QUIDAM Latinus, in decreto quod incipit: *Elucidantibus*, 15. Kalend. Octobris, an. 1409. ait: *Quod opinio de Beata Virgine MARIA sine originali peccato concepta, approbata est; & quod festum Conceptionis ejusdem, sicut ante Ecclesia ordinaverat, annuatim celebretur.* Idem statuitur in libro dicto: *Thesaurus Pontificalis, seu Manuale personarum Ecclesiasticarum*, in Tractatu de Sacris Concilijs tam Generalibus, quàm Provincialibus, fol. 6. à tergo. Lib. impress. Parisijs in Vico Mathurini in 8.

QUIDAM Latinus modernus, edidit Opusculū sub hoc titulo: *De Immaculata Virginis Conceptione exercitatio super illud: Tota pulchra es amica mea, & macula non est in te, &c.* Incipit Opus: *De intelligentia prædicti thematis, &c.* Impress. absque anno & loco impressionis in folio.

QUIDAM Latinus Antwerp. in lib. inscripto: *Studium Seraphicū sacri Ordinis Franciscani*, impr. Antwerp. 1643. in 4. lamina 4. de Joanne Duns Scotus, in qua est imago Concept. depicta ponit hæc verba: *Hanc non maculavit origo.* Item, de Scoto dicit sic: *Subtilis assertor Immaculatae Conceptionis.* Item in libro, in quo ser. bens Scotus ponitur, sunt

exarata hæc verba: *Quæst. 1. Vtrum B. Virgo concepta fuerit in peccato originali? Et infra sunt hæc Carmina:*

*Scote quid ad spectas venientia lumina cælo?  
Illinc exspecto, quid mea penna dabit.  
Calica divini si exspectas missa Parentis,  
Divinum sapiet, quod tua penna dabit.*

QUIDAM Latinus, aliqua habet circa Concionatores, vel Cōcionantes ad populum de Conceptione MARIE absq. peccato originali conceptæ. Lib. impress. Bononiæ 1613. in 4.

QUIDAM Latinus, in devotissimis S. Iuramentis & Deprecationibus ad dulcissimum Jesum, ejusque purissimam Genitricem Virginem MARIAM, sic inquit: *Tu Jesu dulcissime fons pulchritudinis, sanctificans MARIAM in puncto conceptionis. Ave gloriosa Virgo Dei domus preparata, que nuncupasti in tenebris sed semper candidata.* Extat impress. in charta expansa absq. anno & loco impressionis.

QUIDAM Latinus (ut credo Carmelita) edidit Speculum Rosarii MARIE Virginis, & in prima quinquagena, sic inquit: *Cujus dono ex sterilibus prius parentibus concepta es sine originali peccati macula; multis gaudentibus sanctissima nata, &c.* Extat impress. 1480. in 4.

QUIDAM Latinus, in cap. de Peccato primi Parentis, libri dicti: *Methodus confessionis*, ait: *Quod omnes ex progenie Adam, præter Christum & MARIAM Matrem ejus, in peccato originali concepti sunt, id est, in carentia justitiæ originalis, &c.* Impress. Venetijs 1573. in 12.

QUIDAM Latinus, in cap. de Vestibus Romanorum Pontificum, & Cardinalium in omnibus Festivitatibus totius anni, &c. de Concept. Beatæ MARIE Virginis, & quare in ipsa Cardinales non mutant vestes violaceas, nisi in suis titulis & Diaconijs dumtaxat. Extat in Biblioth. D. D. Cardinalis Barberini, in folio magno.

QUIDAM Latinus, in libro ejus titulus est: *Litanis ex Scripturæ locis depromptæ*, quæ in alma Domo Lauretana singulis diebus Sabbati, Vigiliarum, & festorum Beatissimæ Virginis musicè cantari solent, &c. in prima Litanis sic inquit: *A cunctis periculis per salutarem Conceptionem tuam, libera nos gloriosa Virgo.* Eadem repetit verba in Litanis de Visitatione Beatæ MARIE; & sic in reliquis sex Litanis. Sæpius etiam vocat *Virginem MARIAM Immaculatam, impollutam, inviolatam, purissimam, &c.* Lib. impress. Lugduni 1594. in 12.

QUIDAM Latinus Poëta, scripsit de sacratissima Virgine MARIA, sic:

*Veteris haud signat culpa vestigia  
Ab humani generis parentis mortalibus  
Alte impressa, quam exaras  
Concipitur sine labe Virgo, &c.*

Extat transumpt. manusc. in nostra Biblioth.

QUIDAM Latinus, in libro: *Lectiones quorundam Sanctorum &c.* in Præfatione de B. Virgine ex Francisci Petrarce Poëmatis vernaculo in Latinum converso, fol. 94. inquit: *O sine labe nitens penitus sinceraque Virgo.* Lib. impress. Burgis 1500. in 4.

QUIDAM Latinus antiquus, in sermone de Annuntiatione, inquit: *Quod MARIA fuit horum signatus per primam sanctificationem, &c.* Et in sermone de Purificatione: *Quod fuit ante sancta, quam nata.* Et extat in Biblioth. Scorialis 4. V. H. 33. in 16. ad finem.

QUIDAM Latinus, in Sermone 1. de Annuntiatione,

tiatione; dicit *Virginem MARIAM fuisse ab omni re liberam, scilicet peccati, &c.* Vide ibi alia. Extat in Biblioth. Scorialis manusc. pluteo IV. littera D. num. 1. in 4.

**QUIDAM** Latinus, in sermone de Purificatione loquens de Beata Virgine MARIA sub figura Auroræ, inquit: *In hac ergo Aurora nullum nubilum fuit, id est nulla corruptio, vel infectio propter peccatum, quia semper Virgo lux fuit, &c.* Extat manusc. in Biblioth. Scorialis plut. VI. E. 25. in 8.

**QUIDAM** Latinus antiquus, in sermone de Assumptione Virginis MARIE, inquit: *Rumpere invidia serpens inveterate, & indignatio tua scindat te medium; quia ecce mulier, cujus insidiatus es calcaneo, contrivit caput tuum; & honoris tui privilegium, quod per superbiam perdidisti, virtute humilitatis traxit ad se. Ambulavit perfecta in viis suis, & ecce posita est in monte sancto Dei in medio lapidum ignitorum, unde projecit te Dominus, quia inventa est iniquitas in te, &c.* Obumbravit ei virtus Altissimi, *ut nullius vitii humani nube serenas ejus possit perturbari, atque ita singularis thronus Dei præ cunctis participibus effecta est, &c.* Extat Sermo iste impressus cum Operibus Zachariæ Christopholitani 1535. in fol. ad finem.

**QUIDAM** Latinus, in sermone de Nativitate Virginis MARIE, folio 77. inquit: *Ipsa enim, ne deficere posset à debito ordine finis ad quæ ordinabatur à Deo, fuit sancta, antequam nata, &c.* Extat in Biblioth. Scorialis manusc. plut. V. litt. E. num. 11. in 4.

**QUIDAM** Latinus, in libro de Gaudiis Beatæ Virginis MARIE, cap. 1. postquam egerat de peccato originali, inquit: *Sic igitur sedentibus in tenebris & in umbra mortis, quasi Aurora consurgens è tenebris, quasi stella matutina in medio nebule, orta est Virgo MARIA, &c.* In Biblioth. Scorialis manusc. pluteo IV. B. 4. in 4.

**QUIDAM** Latinus antiquus Auctor in Oratione, cujus titulus est: *Istæ sunt prerogative gloriose Virginis MARIE, secundum auctoritates Sanctorum Doctorum fideliter in unum collectæ pro augmentatione devotionis fidelium, & ipsius gloriosæ Virginis reverentia & honore, & laude dulcissimi Filij ejus, &c.* inquit: Chrylostomus in quodam sermone: *MARIA prius erat sancta, quam nata, ejusque superabundante sanctitate & merito salus ipsa supervenit toti mundo.* Augustinus in libro de Natura & Gratia: *Cæteris quidem Sanctis per partes data est gratia, MARIE autem rotam infudit plenitudo gratiæ, &c.* Extat hæc Oratio seu deprecatio impress. cum Postilla Nicolai Lirani in Psalmos, ultimo folio in libro edito Lugduni 1509. in 4.

**QUIDAM** Latinus, in libro sub hoc titulo: *Officium parvum Beatæ Virginis MARIE, & Officium Immaculatae Conceptionis, Officium Sanctissimi nominis Jesu, &c.* circa medium habet Officium Conceptionis, sub hoc titulo: *Officium Immaculatae Conceptionis Virginis MARIE, ut habetur in Horis quibusdam antiquis, ex libro Sacrarum Litaniarum desumptum, &c.* & incipit: *V. Eia mea labia nunc annuntiate R. Laudes & præconia Virginis Beatæ.* Impress. Cracoviae 1648. in 16.

**QUIDAM** Latinus, in Officio Brevissimo Beatæ Virginis MARIE, Hymno ad Nonam, folio 9. sic inquit:

*Tu es templum impollutum,  
Cujus mundo cor excutum  
Nulla unquam seculari  
Labe quirit inquinari, &c.*

Lib. impress. Neapoli 1615. in 16.

**QUIDAM** Latinus, in libro: *Encomia Sanctissimæ Eucharistiæ, & Beatissimæ Virginis MARIE ex sacra Scriptura deprompta, & ordine Alphabetico disposita, folio 12. littera K. vocat Virginem Imaginem integram & illam Christi, immanem ab omni peccato, &c.* Imp. Hispani 1621. in 8. Vide alia ibi: nam plura adducit, quæ brevitate causa omitto.

**QUIDAM** Latinus Romanus, in libro sub titulo: *Index Bullarum, Brevium & Constitutionum Apostolicarum, Decretorum etiam quorumcumque tam per S. R. E. Cardinalium, quam Prælatorum Romanæ Curia Congregationes editorum, folio 44. verb. Conceptio Beatæ Virginis MARIE, refert Bullas editas, licet non omnes, pro hoc mysterio.* Lib. impress. Romæ 1627. in 12. regali.

**QUIDAM** Latinus (& ex Ordine Prædicatorum si conjecturis probabilibus standum sit) in libro: *Sacrarium sive Sanctuarium devotissimarum orationum, de novo compilatum ex diversis libris authenticis, &c.* folio 103. in Litania devotissima Virginis MARIE, inquit: *Sancta MARIA super omnes Sanctos & Sanctas Dei sanctificata, miserere nobis.* Item, de Gaudiis B. V. contra dolores in Christo Jesu Filij sui morte habitos, &c. inquit: *Gaude Dei Genitrix & Immaculata. Gaude quæ ab Angelo gaudium suscepisti, &c.* Primum respicit Incarnationem, seu conceptionem Verbi. Hoc secundum gaudium, quod mysterium respicere potest, nisi Conceptione passivam MARIE? & si in ipsa Immaculata signatur. Item, in Explicatione salutationis Angelicæ, folio 313. inquit:

*Ave nostra Domina de humilitate.  
Ave felix femina nitens puritate.  
Ave scandens culmina gloriæ beatæ,  
MARIA culpabili carens corruptela,  
MARIA laudabili affluens medela.  
MARIA mirabili nos servans tutela,  
Gratia perficiens te sanctificavit,  
Te magnificavit,  
Gratia perficiens te glorificavit,  
Plena Dei Numine summa creatura,  
Plena Verbi lumine illustras obscura,  
Plena sacro Flamme paris Virgo pura.*

Item, sparsim in multis orationibus vocat Virginem *MARIAM intemeratam, purissimam.* Vide lib. impress. per Antonium de Giunta Florentinum 1513. in 8.

**QUIDAM** Latinus: *Constitutiones Religionis Militiæ Christianæ, sub titulo Conceptionis Beatæ MARIE semper Virginis Immaculatae pietate, benignitate, ac mandato SS. Domini nostri Urbani VIII. Pont. Max. erectæ.* Lib. impress. Romæ 1625. in 4.

**QUIDAM** Latinus modernus, edidit Opusculum sub hoc titulo: *De Immaculata Virginis Conceptione exercitatio super id: Tota pulchra es amica mea, & macula non est in te, &c.* Incipit Opus: *De intelligentia prædicti thematis, &c.* Impress. absque anno & loco impress. in fol.

**QUIDAM** Latinus, in Tractatu de Spiritu sancto, fol. 441. de Instrumentis, de secundo beneficio ait: *Deus enim & Dominus noster Jesus Christus, cujus purissima caro ex mare & femina constituta non fuerat, sed de purissimo MARIE semper Virginis sanguine, &c.* Libri hujus fragment. extat in Biblioth. D. D. Ducis Medinæ de las Torres, in 4.

QUI-

**QUIDAM** Latinus, edidit Opusculum sub hoc titulo: *Clypeus contra jacula adversus Sacram ac Immaculatam Virginis MARIE Conceptionem volitantia*, per modum trium Sermonum cum quadam questione Theologica ac disputatione juridica in scholis Juristarum almae Universitatis Lipsiensis facta sub anno Domini Incarnationis 1489. Extat impressa in 4. Contra hunc scripsit P. Fr. Georgius de Frinckenhausenn Ordinis Prædicatorum. Sed nec ex tractatu, neque ex responsione potest colligi aliud, quam quod Auctor fuerit Religiosus; sed non cuius Religionis. Tractatus autem incipit sic: *Tota pulchra es amica mea, & macula non est in te.* Ista sunt verba Cantico 4. originaliter scripta, & ad laudem Immaculatæ Conceptionis Virginis MARIE thematizaliter assumpta, & ora tacentia relaxando doctrinaliter sunt proposita. Quare processus istorum trium Sermonum breviter est adnotandus.

**QUIDAM** Latinus, in lib. In Concil. Tridentinum, hoc est Canones, & Decreta Sacrosancti Oecumenici & Generalis Concilij Tridentini &c. in quo etiam libro continentur Orationes & Conciones habitæ in ipso Concilio, folio 19. ponit *Decretum ab ipso Concilio editum circa exemptionem Virginis à peccato originali*. Et col. 39. canone 23. *Quod nullus in tota vita peccata omnia, etiam venialia vitare possit, nisi ex speciali Dei privilegio, quemadmodum de Beata Virgine tenet Ecclesia.* &c. Lib. impress. Lovanii 1565. in fol.

**QUIDAM** Latinus Italus, in libro: *Regula Tertij Ordinis S. Francisci cum ceremonijs ad inducendum Fratres &c. ad diem 8. Decembris, de indulgentijs pro die Conceptionis B. MARIE*. Lib. imp. Venetijs. 1586. in 8.

**QUIDAM** Brizuela F. A. 1625. fecit Laberinthum ex illis verbis: *MARIA concebida sine peccato originali*, circumdatumque illis: *Alabado sea el Santissimo Sacramento, &c.* Habemus manus. cum alijs ejusdem materiæ tam Latine quam Hispanice.

**QUIDAM** L. V. Atheniensis Græcus, in libro inferipto: *Doctrina Christiana, Græco vulgari idiomate alijs extracta, nunc verò Latinis litteris mandata, &c.* in Explicatione salutationis Angelicæ, fol. 213. interroganti Discipulo: *Quid sibi vult gratiâ plena? Respondet Magister sic: Deipara est gratiâ plena, quia quantum ad primum, illa nullâ unquam peccati sordē fuit polluta, nec originalis, vel mortalis, vel venialis, &c.* Vide alia ibidem. Lib. impress. Lutetiæ Parisiorum 1633. in 8.

**QUIDAM** Lusitanus, in serm. de Augustiss. Eucharistiæ Sacramento, qui incipit: *A solemnitate do presente acto, &c. ad finē proficitur mysterium Immaculatæ Conceptionis Virginis MARIE*. Extat Serm. impress. in 4. sed cum desit primum folium, nescio cuius sit, vel ubi impressus.

**QUIDAM** Ord. Minimorum S. Francisci de Paula Italus, edidit Panegyricū sub hoc titulo: *Sopratte infegne del glorioso S. Francisco de Paula, cioè humilita, penitenza è carita, composto da un Padre Religioso suo devoto, est ampato ad instanza della Congregazione della Conceptione eretta in Napoli nel Collegio della Compagnia di Gesu. &c.* Impress. ibi. 1615. in 4.

**QUIDAM** Ordinis Minimorum S. Francisci de Paula, in 3. part. S. T. fol. 34. *Quod B. Virgo MARIA fuit concepta sine peccato originali, &c.* Lib. manu-

scrip. in Conventu ejusdem Religionis Bruxellis in 4.

**QUIDAM** Ord. Min. S. Francisci de Paula, in 3. Partem D. Thomæ art. 4. fol. 34. *de Immaculata V. MARIE Conceptione* agit in principio. Lib. manus. in Biblioth. ejusdem Religionis Bruxellis. in 4. & hic est diversus à præcedenti.

**QUIDAM** Minorita Mechliniensis, typis mandari curavit Sermonem pium ac eruditum Petri Comestoris olim Presbyteri Trecentis *de Immaculata Virginis Matris MARIE Conceptione*, & posuit margines. Antuerpiæ 1536. in 8. parvo.

**QUIDAM** de Morales, Poëta Hispanus, edidit Canticum *de MARIA Immaculatè concepta*, & extat apud Didacum Cano de Concep. folio 94.

**QUIDAM**, in lib. Acta Navarrica, adducit Decretum Concilij Basileensis, quo præcipitur Ludovico Cardinali Arelateni, ut recolligat omnia, quæ erant scripta *circa præservationem vel sanctificationem Virginis MARIE in sua Conceptione*, & ad Synodum adferat pro conclusione controversiæ, &c. Ex Henrico Spondan. ad annum 1435. num. 12. Lib. impress. Lutetiæ 1641 in folio.

**QUIDAM** Notarius Villæ Spinose in Regno Valentiniæ, scripsit Carmina Hispanice *de mysterio Immaculatæ Conceptionis Virginis MARIE*, & extant cum alijs impress. anno 1486. in libro Ferrandi Diaz.

**QUIDAM** De Pedraza Hispanus Poëta, scripsit Epigramma Carmine heroico *de Immaculata Conceptione Dei Matris MARIE*. Extat cum alijs apud Canum, de Concep. folio 73.

**QUIDAM** Perantiquus, qui floruit ad annum 900. in libro: *Altercationis Synagogæ & Ecclesiæ, &c. c. 7. inquit Et tu ô MARIA Mater Matrum, Virgo Virginum, Stella Stellarum, Sacrarium facta es Spiritus sancti. Christum ergo Factorem creaturarum nova, munda, unica unicum genuisti &c. peregrina & aliena totius corporalis vel spiritualis macula, &c.* Vide Euseb. Nieremb. libro Exception. cap. 13. folio. 221. Extat dialogus altercationis Ecclesiæ & Synagogæ apud D. Augustinum tom. 6. folio 18. in quo prædicta verba non extant. Vide supra verb. Gifilertus. & lib. impress. Coloniz 1537. in folio, fol. 42.

**QUIDAM** Philalethus Eusebianus, Doctor antiquissimus Rapsodis, in devotis miraculis, passionibusque Apollolorum, in vita S. Andreæ folio 14. vocat *Virginem MARIAM immaculatam terram*, &c. Vide quæ diximus verb. Andreas, & verb. Bartholomæus. Lib. impress. Coloniz. 1531. in 4.

**QUIDAM** Pictor, sub Imagine Immaculatæ Conceptionis hæc scripsit Carmina:

*Si nec Adæ labem sers Virgo habitura Tonantem,  
Quæ impuro attingat corde, animoque Deum.*

Extat in nostris libris de Imaginibus Beatæ Virginis.

**QUIDAM** Pictor, edidit Imaginem sub hoc titulo: *Imago Beatissimæ Virginis, quam in suo sacello summa veneratione colit Archiconfraternitas Immaculatæ Conceptionis, &c.* Fuit exarata Romæ 1635. in folio.

**QUIDAM**, in lib. Postillæ maiores in Epistol. & Evangelia, in festo Conceptionis Beatæ MARIE Virginis ex Evangelio secundum Matthæum Postillam. Basileæ. 1507. in 4. & Venetijs 1582. & 1584. in 4.

**QUIDAM**, Ordinis Prædicatorum Hispanus, fecit Canticum, sub hoc titulo: *Llave del Romance mudo*



mudo *ala* Virgin *MARIA* concebida *sin* mancha de peccado original, & incipit:

*Va de Victor almas pias  
Ya que la Iglesia Romana  
Por tal Pastor Alejandro  
La Concepcion os aclara.*

Fuit impress. absque loco, anno 1663. in charta expansa.

**QUIDAM** Ordinis Prædicatorum doctus atque eruditus, liberatus fuit è magno suæ salutis periculo, quia devotus erat mysterio Conceptionis Virginis Dei Matris *MARIÆ*. Ita S. Theresia à Jesu in sua vita cap. 5. folio 60. Lib. impress. Salmanticæ 1578. in 4.

**QUIDAM** Ordinis Prædicatorum, in vita Beati Alberti Magni Doctoris ex Ordine Prædicatorum cap. 23. folio 194 inquit: *MARIA* autem in conclavi sine va fit conclave Verbi, & thalamus sponsi æterni &c. & citat Albertum in Postillis. Lib. impress. Antuerpiæ 1621. in 12.

**QUIDAM** Auctor Ordinis Prædicatorum, in vita Clementis viventis ad annum 1387. Avinionæ, narravit & flevit intimè iacturam sui Ordinis in Regno Galliarum propter opinionem Conceptionis Virginis *MARIÆ*, licet causam in gratiam sui Ordinis dissimulaverit; ut refert Henric. Spondanus tomo 5. num. 7. prædicti anni.

**QUIDAM** Ord. Prædicatorum, scripsit Lib. sub hoc titulo: Defensorium impiæ falsitatis à quibusdam Pseudo-fratribus Ordinis Prædicatorum excogitatum, principaliter contra mundissimam semper benedictæ Virginis *MARIÆ* Conceptionem, cum insertione Actorum in Berna, sub annis Christi millesimo quingentesimo septimo, octavo & nono usque ad ultimum Maij, quâ die quatuor ex eisdem falsitatis Architectis igne deleti sunt. Lib. impress. Bernæ 1509. in 4.

**QUIDAM** Ordinis Prædicatorum Hispanus, in libro: Historia y Milagros de nuestra Señora de la Peña de Francia nuevamente añadida, in Litanis folio 32. inquit: *Per salutarem Conceptionem tuam, libera nos Domina.* Lib. impress. Salmanticæ 1614. in 8. & alibi sæpe: sed impress. Salmanticens. 1567. in 4. non adducit hanc Litaniam.

**QUIDAM** Ordinis Prædicatorum Hispanus ex Regno Aragoniæ, adiuravit dæmoniacum, ut exponeret sibi dubium alta mente repositum, scilicet: *An Beata Virgo fuerit concepta in peccato originali?* Dæmoniacus respondit, clamans voce magna: *Va, va, va*, qui festum Conceptionis non celebrant, sed potius malum de Virgine dicunt. Ita Godtschalchus Holem Ordinis S. Augustini, serm. de Conceptione ad finem; Franciscus Martini & alij plurimi antiqui & moderni.

**QUIDAM** Priscus, in Tractatu contra Judæos, quem ex Bibliotheca Bavarica Stevartius Leodiensis in lucem edidit, loquens de Concilio, tit. de 3. Synodo, vocat Dei Genitricem omnifariam sanctam, &c. Vide Euseb. Nieremb. libro Dissertat. Epistola 15. folio. 257.

**QUIDAM** Rengifus, Societatis Jesu Hispanus, in Litteris annuis Provinciæ Toletanæ refert exemplum de quodam nobili liberato à vehementissima tentatione carnis ob devotionem ad mysterium Immaculate Conceptionis Virginis *MARIÆ*. Vide de hoc latè Joannem de Alloza libro 2. cap. 1. num. 14.

**QUIDAM** Societatis Jesu, Latinè reddidit Librum D. Guilielmi Baldefani, dictum: Stimulus

virtutum adolescentiæ, &c. in quo de maxima puritate Virginis *MARIÆ*, ac eius gratia super omnes creaturas multa invenies libro 2. cap. 23. & libro 3. cap. 12. Impress. Antuerpiæ 1603. in 12. regali.

**QUIDAM** Societatis Jesu Hispanus, edidit Canticiones de Conceptione Virginis *MARIÆ*, ut decantarentur à parvulis, & incipiunt:

*Tecum est sola limplexa,  
Benedicta sis Senora.*

Impress. Casarug. anno 1603. in charta expansa.

**QUIDAM** Societatis Jesu, in libro dicto: Thesaurus precum ac variarum instructionum, atque exercitationum spiritualium, libro 6. folio 418. inquit: *Gloria sit tibi Domina mea Virgo MARIA, Mater Dei, que ab illo Angelo, quo Christus tibi nuntiatus fuit, ab eodem & tu patri & matri tuæ nuntiata fuisti, & eorum coniugio honestissimo concepta & genita exististi.* Item folio 446. in Litanis Deiparæ Virginis ex Scriptura de prompta, quæ in alma Domo Lauretana omnibus diebus Sabbati, Vigiliarum, & festorum ejusdem Beatæ Virginis decantari solet, vocat ipsam *Speculum sine macula. Lilium inerspinas. Ac inferius: Per salutarem Conceptionem tuam libera nos gloriosa Virgo.* Item, infra libro 10. de instituenda juventute, folio 865. adducit Bullam Gregorij XIII. in qua Sodalibus verè penitentibus & confessis, qui Nativitatis & Ascensionis Domini nostri *IESU* Christi, ac Annuntiationis, Assumptionis, & Conceptionis, nec non Nativitatis Beatæ *MARIÆ* Virginis &c. plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam consequantur, &c. Item, infra folio 885. inter festivitates Virginis enumerat festum Conceptionis Beatæ Virginis. Item, infra folio 890. præcipitur Congregatis, ut confiteantur peccata, & sacram sumant Eucharistiam in diebus Natalis, Circumcisionis, Resurrectionis, Ascensionis, Pentecostes, & Corporis Christi, ac die Immaculate Conceptionis Beatæ Virginis sacræ, itemque ejusdem Natalis, &c. Lib. impress. Colonie 1623. in 12. regali.

**QUIDAM** Belga Societatis Jesu, fecit sequens Elogium: V. P. F. Joannis Duns Scoti Doctoris Subtilis Ordinis Minorum Elogium.

Hic penè antè subtilis fuit, quàm homo esset. Occultavit patriam suam dum nascitur, ut subtiliter nasci posset.

Tria Regna de eo sic disputant, ut nullibi ferè natus sit, dum ubique nascitur.

Cessare lites ibi Scoti patria est, unde illi subtilitas venit.

Subtilitatem infans ab ea petijt, quæ subtilis esse debuit, ut Deipara esset.

Accepit eâ lege, ut subtilitatem conceptæ Matris descendere.

Inde illi subtilitas tanta, ut ipsum etiam nomen subtile sit.

Nec alius esse debuit alumnus Virginis, & futurus patronus.

Philosophiam sic excoluit, ut eius inventor esse posset, nisi natam invenisset.

Ita Aristotelis discipulus, ut doceri ab eo Aristoteles vellent, si viveret.

In Theologia æquavit S. Thomam, dum superare non potuit;

Et ne unicus Theologiæ Princeps esset, eam in duo regna divisit.

Mysteria fidei Christianæ ita scivit, ut penè non crederet.

Extinxisset scientia fidem, nisi cœca simul & oculata esse posset.  
 Naturam Dei ita descripsit, quasi aspexisset.  
 Arcana sapientiæ divina, quasi penetrasset;  
 Delicias alterius vitæ, quasi expertus esset;  
 Atque hæc omnia tam subtiliter, ut crederes utrum radijs Solis, nisi Scotus esset.  
*Sed nihil melius probavit acumen Scoti, quam subtilitas Conceptæ Virginis.*  
*Agitatum à filijs origo Matris, quam Scotus impuram volebat, ne Deum inficeret.*  
 Ducenta Adversariorum argumenta ita repetijt, ut dubitatum sit, an Deus suggereret:  
 Ita dissolvit, ut nemo dubitavit, quin Deus cum homine responderet.  
 Adduxit rationes tam sacras, ut in eius verba Sorbona iuraverit.  
 Decretum est ne quis admitteretur ad lauream, nisi hæc in parte Scotista esset.  
*Adiutum est votum celebrande Conceptionis, ut quotannis cum Virgine Scotus triumpharet.*  
 Non arrogavit sibi eam victoriam, quam miraculum pepererat.  
 Cum ad pugnam pergit, oravit Virginem in Imagine: & Imago respondit;  
 Inclinavit caput Imago lævæ, ut opem annueret.  
 Adhuc perseverat inclinatio, ne quis de antiqua victoria dubitet, quæ quotidie nova est.  
 Attollere hæc omnia Scotum poterant, nisi Minorita esset.  
 Coloniam destinatus, ut ibi sapientiæ Coloniam institueret.  
 Perrexit in salutatis Parisijs, ut obedientia cœca esset,  
 Ibat pedes vir triumpho dignus, fatis oneratus Scoto, nisi Subtilis esset.  
 Progressa obviam Colonia, eò maiorem venerata est, quò aspexit Minorem.  
*Redintegrata Conceptionis pugna renovavit victoriam.*  
 Vicit discipulos Colonia, qui Parisijs magistros vicerat.  
 Non incruenta tamen victoria, dum post pugnam interijt.  
 Martyr Conceptæ Virginis appellandus, seu merita vitæ, seu mortis calumnias spectes.  
 Tu ne fabulis credas, miracula consule,  
 Et mirare ingenium Scoti, dum mortem occultavit, qui natales celaverat.  
 Tam acute interijt, ut adhuc de mortis genere dubitetur.  
 Scilicet subtiliter mori voluit, quia subtiliter natus erat.  
 Ipse etiam mortis annus incertus est, ut sit ætas tota subtilis.  
 Illud certum, paucis annis tam multa scripsisse, ut ijs legendis vix alter sufficiat.  
 Pugnat voluminibus cum Thomà, scripturus plura, si scripsisset minus subtiliter.  
 Uterque Doctor, ille Angelicus, hic Subtilis.  
 Sed hic Subtilis esse non posset, nisi Angelicus esset.  
 Impress. in charta expansa, anno 1662.

QUIDAM Societatis Jesu Italus, edidit Librum sub hoc titulo: Lettanie della vita, è passione dinostro Signor Jesu Christo, aggiuntovi li Lettanie della Beatissima Vergine MARIA, cavate dalla Scrittura, & disposte secondo l'ordine della sua santissima vita, à istanza della Congregatione

della Immacolata Conceptione della Beatissima Vergine MARIA che sta nell' Colleggio della Compagnia di Giesu di Napoli, & f. 19. *pomti de Conceptione Virginis MARIE epitheta talia: sine peccato concepta comterens caput serpentis, &c.* Impress. Neapoli 1585. in 12.

QUIDAM Societatis Jesu Gallus, in libro: Les Saints devoirs de l'ame devote, &c. fol. 147. *Officium particulare pro Immaculata Conceptione Virginis MARIE.* Lib. impress. Parisijs 1651. in 24.

QUIDAM Societatis Jesu Hispanus, loquens de processionibus factis in honorem Conceptionis, refert hæc tria miracula: Algunos prodigios han sucedido en dichas processiones, como fue, que yendo en una dellas multitud de niños cantando las coplas de la Concepcion, un mudo que acertò à verlos, pidio interiormente à la Virgen, que le diese habla para poder acompañar à aquellos niños, y cantar con ellos su purissima Conception; y al instante se hallò sano, y bueno de aquel impedimento, y fue con ellos en la procession cantando las Coplas de la purissima Conception de la Virgen, y alabando lleno de alegría à su misericordiosa benefactora. El segundo caso, fue de un tullido, que viendo passar una de estas processiones, hizo la mesma suplica a la Virgen, pidiendole salud para poder acompañar à los que iban en tan devoto exercicio aclamando su original limpieza; y luego al punto se hallò bueno, y sano, conque tambien los acompañò cantando las dichas coplas. El tercero fue mas prodigioso: En una Ciudad de Castilla la Vieja, subio cierto Predicador al pulpito, y empeçando su sermón, dixo: Alabado sea el Santissimo Sacramento, y la limpieza de la Virgen MARIA: hallose allí una muger con un niño recién nacido, el qual estava tomando el pecho; y dexandolo puló los ojos en en el Predicador, y alzando la voz, le dixo en voz clara, que la oyeron todos los presentes: *Concebida sin pecado original, Padre.* Conque el Predicador quedó confuso, y todos admirados de tal prodigio. Ita P. Joannes Alloza in suo Cælo stellato, lib. 1. stell. 40. fol. 13.

QUIDAM Societatis Jesu (ut existimo) in libro, cujus titulus est: Tabulæ vel Syllabæ, in quibus doctrinæ & propositiones Historice, Philosophiæ, Medicæ, Theologiæ, circa prærogativas Deiparæ, aut earum confirmationes proponuntur solum recitative, aut inquisitive, &c. part. 3. de Infantia & Adolescentia Virginis plura inculcat, scilicet *MARIAM ab instanti prima suæ sanctificationis, sive animationis, vel Conceptionis habuisse perfectum usum rationis, scientiam infusam, Deum clarè vidisse in transitu, non potuisse peccare, habuisse appetitum sensitivum instructum ad omne opus bonum; & alia, quæ ibi possunt videri.* Item, part. 6. agit de hoc mysterio, sub titulo: *De pertinentibus ad Immaculatam Conceptionem, & debito originariæ culpæ subijper 12. §5. agit latè de pertinentibus ad declarationem hujus mysterij.* Lib. impress. in 4.

QUIDAM Societatis Jesu Coloniensis, in lib. *Piarum exercitationum libri tres in usum Sodalitatis Beatæ MARIE Virginis, &c. in Regulis, seu Ordinationibus Confraternitatis Beatissimæ Virginis MARIE Collegij Coloniensis Societatis Jesu, de festo Conceptionis MARIE.* Item, in Litanijs Deiparæ Virginis ex sacra Scriptura depromptis, inquit: *Per salutarem Conceptionem tuam libera nos Virgo gloriosa.* Impress. Duaci 1563. in 16.

QUI-

QUIDAM Societatis Jesu, in libro: Devocion de la SS. Virgen nueſtra Señora para alcançar ſu favor, y ayuda, &c. fol. 162. *habet Officium de Conceptione Virginis MARIE* Hispanicè. Impreſſ. Matriti anno 1630. 1653. & 1659. in 12.

QUIDAM Societatis Jesu, in Aſſertionibus Theologicis de Incarnationis myſterio habitis in Templo Societatis Jesu Romæ, anno 1561. Concluſione 54. poſuit hæc verba: *Beatiſſimam Virginem Dei Matrem eſſi ſenſit D. Auguſtinus & D. Thomas, atque alij viri grauiſſimi ſiſſe aliorum hominũ more in originali peccato conceptam, arbitrandam nobis non videtur, quin omnis proſus culpa expertus fuerit. Id quod (ut alia nunc omittamus) non obſcurè nobis Eccleſia ſolemni ejus Conceptionis celebratione videtur indicare. Extant impreſſæ anno ſupradictò in 4. in Collegio Romano Pluteo. A. V. numero 110.*

QUIDAM Societatis Jesu Gallus, ſub titulo: Tableaux des perſonnages ſignalez de la Compagnie de Jeſus, fol. 364. de P. Alphonſi Rodriguez devotione erga *Immaculatam Conceptionem*. Et fol. 385. de P. Joannis Berkmanſ eadem devotione. Lib. impreſſ. Lugduni 1627. in 8.

QUIDAM Societatis Jesu Gallus, traduxit Gallicè, & auxit Librum cui titulus eſt: Le Manuel de la Congregation de la Vierge MARIE erigèe es Maisons & Colleges de la Compagnie de Jeſus in quo cap. 2. parte 4. fol. 116. *habet de Conceptione Immaculata Sanctiſſimæ Virginis* Conſiderationem unam in qua adſtruit ejus à peccato originali præſervationem. Lib. impreſſ. Lugduni 1614. in 16.

QUIDAM Societatis Jesu Flander, in libro cujus titulus eſt: *MARIE* Virginis Dei paræ, Matris miſericordiæ excellentia, potentia & miſericordia, &c. plenitudine 3. fol. 10. *Quod Virgo MARIA non contraxit peccatum originale*. Lib. impreſſ. Cortraci 1640. in 24.

QUIDAM Societatis Jesu, in libro: Leges & ſtatuta Congregationis B. Virginis, &c. fol. 101. menſe Decembri, de indulgentijs pro die *Conceptionis B. Virginis MARIE*, & ejus vigilia. Impreſſ. Ipris 1629. in 24.

QUIDAM Societatis Jesu Gallus, in libro dicto: Les devoirs de l'âme devote, folio 104. adducit *Officium Immaculatae Conceptionis Virginis MARIE*. Impreſſ. Pariſijs 1660. in 16.

QUIDAM Societatis Jesu, edidit Librum ſub hoc titulo: Abregé des faveurs illuſtres de la Mere de Dieu & des actions heroiques & charitables de ſes grandes & devots ſerviteurs, congreges aux Colleges & Maisons de la Compagnie de Jeſus, avec les vigiles de la dite Congregation &c. Et adducit nominatim 388. Congregationes in Domibus Societatis Jesu per totum terrarum orbem, quæ omnes uno ore fatentur & defendunt *myſterium Immaculatae Conceptionis Virginis MARIE*, ut in prædicto libello dicitur fol. 275. & 284. & 293.

Liber fuit impreſſus Inſulis anno 1656. in 12. magno.

QUIDAM Theologus, ſcripſit Libellum ſub hoc titulo: Carta deſuſa Religioſa, que conſulta à un Theologo en la materia de la Concepcion puriſſima de la Reyna de los Angeles SS. MARIA Madre de Dios *Concebida ſin peccado original*. Religioſæ Epistoſa incipit: *Con recebo de calhar, &c.* Theologi verò reſponſio, ſic: *Recibo ſu carta, &c.* Lib. impreſſ. Matriti 1660. in 8.

QUIDAM I. V. A. B. in Roſario ſive Pfalterio Beatæ MARIE, fol. 74. depicta imagine Adæ & Evæ extra Paradifum laborantium, ſub titulo: Privilegia quedam incomparabilis Virginis ante Nativitatem; Ave MARIA 1. inquit: *Hanc ſingularem Virginem præmittit miſericors Deus, ſtatim poſt humani generis lapſum denuntians inimicitias fore inter mulierem & ſerpentem, ſed ipſam tandem contrariam caput ſerpentis. Item, Ave MARIA 7. Egregie & aperte deſcribitur hæc ſingularis Dei Sponſa in Canticis, Liliũ inter ſpinas, Totã pulchra, in quam enla non eſt. Et Ave MARIA 10. fol. 77. Hæc unã cum animæ infuſione, ne unquam peccati rea, Dei ihmica, iræ filia & dæmonis ſerva exiſtat, ab originali labe ſingulari privilegio à multis præ putatur præſervata, & Spiritus Sancti gratiã repleta. Item, folio 40. Ave MARIA 4. inquit: Tranſactis ab initio mundi annis 4000. Archangelus Gabriël miſſus à Deo ad Immaculiſſimam Virginem, eam ſalutat dicens: *Ave gratiã plena, &c.* Impreſſ. Antuerpiæ 1604. in 2. & 1614. in 12. regali, & 1606. Et nota, quòd in primo myſterio gaudioſo ſalutationis Angelicæ depingatur Virgo MARIA premens & calcans pede ſiniſtro caput ſerpentis.*

QUIDAM in lib. Trophæa Regni Aragoniæ, lib. 3. adducit Decretum, ſeu Pragmaticam editam à Joanne primo Aragoniæ Rege circa ſeſſivitatem *Conceptionis Virginis MARIE*, ne quis publicè vel privatim aliquid contra ejus immunitatem à peccato originali vel prædicaret vel diceret. Vide Joannem Antonium Velazquez lib. 4. de MARIA Immaculatè concepta, diſſert. 10. annotat. 1. fol. 375.

QUIDAM Teuthonicus Auctor antiquus, & ut exiſtimo, ex Ordine Prædicatorum, quia Opus ſuum intitulatum: *Horologium æternæ Sapientiæ*, dicavit ſeu miſit Fratri Hugoni Magiſtro Ordinis Prædicatorum in prædicto Opere; & Capitulo, cuius inſcriptio eſt: *Commendatio ſingularis Beatæ Virginis; & de dolore eius inſolubili, quem habuit in paſſione Filij; ſequentia protulit verba: Verè à planta pedis uſque ad verticem non eſt in te quidquam amaritudinis vel auſteritatis, ſed totum quod in te eſt puriſſima dulcedo, incomparabilem habens ſuavitatem, omnium aromatum & unguentorum ſuperans fragrantiam & pretioſitatem. Totã formoſa eſt & ſuavis, nihil habens duriciæ vel auſteritatis, ſuave benigna, vultu ſerena, verbis mellita, ſuavis & decora, bonitate ſecunda, gratiã plena; in te nanque omnes gratiæ viæ, & veritatis, &c.* Lib. impreſſ. Coloniæ 1496. in 4. Licet ergo hæc verba à longè tangant myſterium Conceptionis ſeu immunitatis Virginis per clauſulas univerſales, hæc tranſcribere volui, ut ſaltem conſtet miſitem iſtum nihil egiſſe vel dixiſſe contra nos, ſed potius fuiſſe pro nobis.

QUIDAM Trinitarius, in libro cujus titulus eſt: *La inſtruction d' fundacion y ſummario de indulgencias*

gencias dela S.S. Trinidad, ad diem 8. Decembris:  
*In vigilia purissime Conceptionis & in ipso die indulgentia plenaria, &c. Lib. impress. Matriti 1576. in 8.*

QUIDAM Valentinus, edidit Canticum sub hoc titulo: *Cancion à la purissima Conception de sanctissima Virgen MARIA Madre de Dios y Señora nuestra. Impress. Hispali 1616. in 4.*

QUIDAM de Vergara, Doctor Medicinæ Hispanus, edidit Canticum pro *Immaculata V. Conceptione*, ut habet Simon Diaz, fol. 94.

QUIDAM de Ximenez, Hisp. Poëta, composuit Canticum de *mysterio Immaculatae Concept.* quam adducit Sanct. Zapata, in lib. de Concept. fol. 108.

QUINTILIUS Vannicellus de Lugnano Italus, in libro inscripto: *Templum mysticum MARIE Virginis, &c. Contemplationem habet circa Altare privilegium secundum usum Sanctæ Ecclesiæ his temporibus, in qua videtur loqui de Conceptione Virginis MARIE.* Impress. Romæ 1619. in 4.

Item, in libro dicto: *Monilia Beautissimæ Virginis MARIE, cap. 3. fol. 76. inquit: La prima delle quali è la Conceptione di essa Immacolata Vergine, nel cui giorno hoggi sancta chieffa particularissima allegrezza che ellia habbia recebuto si gran gratia da S. D. M. sopra tutte le altre creature di esser siata per singularissimo privilegio liberata dal peccato originale, &c. Impress. Romæ 1616.*

## R.

RABANUS Maurus, Abbas Fuldenfis & Archiepiscopus Moguntinus, Ordinis Sancti Benedicti, in libro de Laudibus Sanctæ Crucis, tomo 1. in Declaratione figuræ 12. folio 305. inquit: Hoc autem dicebat de templo corporis sui, quia Dominus noster JESUS CHRISTUS de Adam corpus accepit, non de Adam peccatum traxit: templum corporeum inde sumpsit, non iniquitatem, quæ de templo pellenda est. Ipsam autem carnem, quam traxit de Adam (MARIA enim de Adam, & Domini caro de MARIA) Judæi crucifixerunt, & ille resuscitaturus erat ipsam carnem triduo &c. Nota modum loquendi: Christus de Adam carnem sumpsit, non peccatum: de Adam autem traxit carnem mediante MARIA; igitur nec ipsa caro in MARIA traxit peccatum: aliàs enim frustra neum esset illa parenthesis: Dominus sumpsit carnem de MARIA, MARIA de Adam. Mediante MARIA corpus accepit Christus; sed corpus, non peccatum traxit. Igitur hæc causalis necessariò infertur, quia MARIA non de Adam peccatum traxit. Deinde, si à templo pellenda est iniquitas, quia caro seu humanitas assumpta fuit templum Divinitatis; quomodò MARIA templum utriusque, humanitatis ac divinitatis, poterat admittere iniquitatem?

Item, scripsit Martyrologium, quod extat tomo 6. & ad diem octavam Decembris non adducit festivitatem Conceptionis, quia tunc non celebrabatur in Ecclesiis; sed habet hæc. 6. Idus Dec. In Civitate Verona natalis S. Leonis Martyris, quando aquæ fluminis Athenis usque ad superiores fenestras tecti Ecclesiæ illius excreverunt, neque in eam intrare potuerunt, &c. Hæc Rabanus: & quòd miraculum in die Conceptionis patratum aptius

explicare poterat illius diei sacrum mysterium, quàm hoc? Excreverunt aquæ peccati originalis usque ad superiores fenestras Sanctorum: sed obstante divinâ omnipotentia, Ecclesiam seu Templum Marianum intrare non potuerunt.

Item, tomo 2. lib. 1. Enarrationum in Genesim cap. 18. fol. 22. de Beatissima Virgine intelligit & explicat illud: *Inimicitias ponam inter te & mulierem ipsa conteret caput tuum.* Quod pro hoc mysterio signum protestativum est.

Item, tomo 3. folio 321. explicans Canticum MARIE Matris Domini, ad illud: *Magnificat anima mea Dominum*, inquit: Tanto me Dominus tamque inaudito munere sublimavit, quòd non ullo linguæ officio explicari, sed ipso vix intimo pectoris affectu valeat comprehendi; & ideo totas animi vires in agendis gratiarum laudibus offero: totum in implenda magnitudine ejus, cui non est finis, quidquid vivo, sentio, discerno, gratulanter impendo: quia & ejusdem Jesu, id est salutaris, spiritus meus æterna divinitate lætatur, *cujus mea caro temporali Conceptione lætatur.* Cui simile est illud Psalmistæ, &c. Cujus humilitas respicitur, *verè beata ab omnibus cognominanda gratulatur*; sicut è contrario cujus superbia despecta condemnatur, Evæ, id est, væ sive calamitatis nomine mulctata tæbescit. Decebat enim, ut sicut per superbiam primæ nostræ parentis mors in mundum intravit; ita per humilitatem MARIE vitæ introitus panderetur &c. Hæc Rabanus. Et relictis illis verbis: Quòd Virgo fuit inaudito munere sublimata, quia intelligi possunt de Conceptione activa melius, quàm de passiva; noto illud: Cujus mea caro temporali Conceptione lætatur. Cujus est hæc temporalis Conceptio? an Christi? an MARIE? Ego dicerem, quòd utramque connotet, & respiciat: nam hic inducitur, quòd Jesus æterna divinitate lætetur, & quòd MARIA temporali Conceptione lætetur. Utriusque est lætitia; ergo & utriusque est Conceptio. Dices, sic est; sed in MARIA est activa, & in Christo passiva; & lætitia illa provenit ex eo, quòd Jesus temporali generatione sumpsit carnem Virginis. Optimè; sed perpende verba sequentia: *Condemnatur Evæ, id est, væ sive calamitatis; quæ absque dubio de calamitate peccati originalis loquuntur.* Ideo ergo lætatur MARIA in Salutari suo, quia ab illo væ tristitiæ & calamitatis liberavit animam eius. Et infra inquit: *Fecit mihi magna, quia in me carnem assumpsit, & à peccatis mundavit &c.*

Item, tomo 5. fol. 596. sermone de Natali Sanctæ MARIE, ait: Ave inquit Angelus ad eam, gratiâ plena, Dominus tecum. *Tecum Dominus in corde, tecum in utero, tecum in auxilio.* Gratulare Beata Virgo, Christus Rex è cælo suo in utero tuo, & ideo benedicta eris tu inter mulieres &c. Interrogo, quomodò fuit Dominus in corde MARIE? per gratiam. Et quomodò fuit Dominus cum MARIA in utero? per Incarnationem. Optimè responsum; sed quando fuit Dominus cum MARIA in ventre & in auxilio? Vel hæc verba redundant tamquam superflue dicta à Rabano, quòd non est dicendum; vel aliquam excellentiam expriment in MARIA. Jam dixerat, quòd Dominus in corde MARIE per gratiam in utero, per assumptionem humanitatis; restat, ut illud in ventre & in auxilio intelligatur & explicetur de Conceptione Virginea, quando in ventre matris suæ Annæ

PPP

auxilio